

Raport z monitoringu
„Strategii Rozwoju Miasta Siedlce
do 2025 roku”
za okres od 01.01.2016 do 31.12.2017

Opracował:

Wydział Programów Rozwojowych
na podstawie informacji z Wydziałów Urzędu Miasta
i jednostek realizujących Strategię Rozwoju Miasta Siedlce
do 2025 roku

Wrzesień 2018 r.

„Strategia Rozwoju Miasta Siedlce do 2025 roku” uchwalona przez Radę Miasta Siedlce 27 listopada 2015 roku, jest dokumentem wskazującym kierunki rozwoju miasta w perspektywie długookresowej. Określone w dokumencie cele szczegółowe służą osiągnięciu poszczególnych celów strategicznych, a także mają urealnić proces strategiczny służący osiągnięciu stopnia rozwoju zgodnego z obrazem miasta ujętym w wizji Siedlec.

Zgodnie z zapisami Strategii Wydział Programów Rozwojowych Urzędu Miasta Siedlce jest odpowiedzialny za opracowanie Raportu z monitoringu Strategii na podstawie danych statystycznych i informacji uzyskanych od poszczególnych wydziałów merytorycznych oraz jednostek organizacyjnych. Raport zawiera analizę porównawczą wskaźników kontekstowych oraz opis działań zrealizowanych w ramach poszczególnych celów. W analizie wykorzystano metody i techniki badawcze wynikające z metodyki zastosowanej w Strategii. Raport obejmuje działania zrealizowane w okresie od 01.01.2016 do 31.12.2017.

ANALIZA PORÓWNAWCZA WSKAŹNIKÓW KONTEKSTOWYCH

Przy opracowywaniu Raportu oparto się na wskaźnikach kontekstowych ogólnego rozwoju miasta, które pozwalają na ocenę względnej zmiany stopnia rozwoju w podstawowych dziedzinach funkcjonowania miasta na podstawie prowadzonych statystyk i ewidencji. Wyboru wskaźników dokonano na etapie opracowywania Strategii. Pierwszym wskaźnikiem ocenianym w procesie diagnozowania stanu społeczno - gospodarczego miasta jest sytuacja demograficzna. W celu jej oceny przeprowadzono dodatkowo analizę liczby ludności oraz przyrostu naturalnego. Pozostałe wskaźniki to:

- saldo migracji;
- wskaźnik obciążenia demograficznego (stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym);
- stopa bezrobocia;
- liczba przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON na każde 10 tys. mieszkańców;

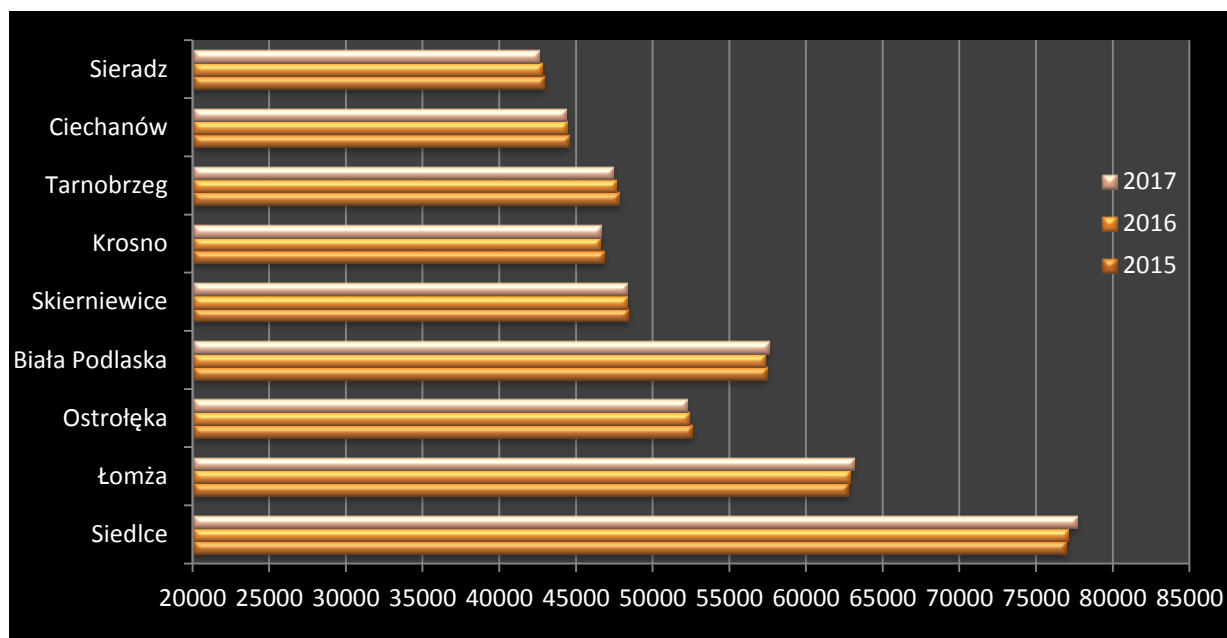
Wskaźniki osiągnięte przez Siedlce odniesiono do poziomów osiągniętych przez inne miasta, tworzące grupę porównawczą wskazaną w Strategii, tj. Łomża, Ostrołęka, Biała Podlaska, Skierniewice, Krosno, Tarnobrzeg, Ciechanów, Sieradz.

Dane statystyczne zawarte w Raporcie obejmują okres od 31.12.2015 r. (stan wyjściowy do analizy) do 31.12.2017 r.

Na dzień 31.12.2015 r. Siedlce liczyły 76.942 mieszkańców. W okresie od 2015 r. do końca 2017 r. liczba ludności miasta wzrosła o 711 osób i na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosiła 77.653 mieszkańców. Wzrost liczby ludności w tym okresie zanotowały również takie miasta jak: Łomża, Biała Podlaska oraz Krosno. Szczegółowe dane przedstawia tabela 1 oraz rycina 1.

Tabela 1. Liczba ludności w latach 2015-2017 w miastach grupy porównawczej (dane na dzień 31.12. każdego roku)

Nazwa miasta	Liczba ludności		
	2015	2016	2017
Siedlce	76 942	77 020	77 653
Łomża	62 737	62 808	63 092
Ostrołęka	52 571	52 337	52 215
Biała Podlaska	57 414	57 303	57 545
Skierniewice	48 388	48 327	48 308
Krosno	46 775	46 565	46 600
Tarnobrzeg	47 816	47 595	47 387
Ciechanów	44 506	44 383	44 303
Sieradz	42 890	42 762	42 570

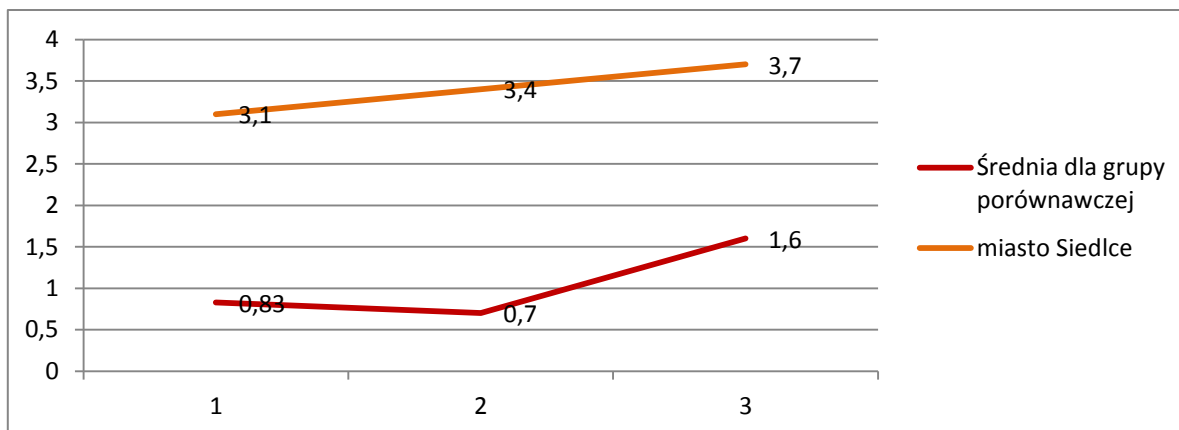

Rycina 1. Ludność w miastach grupy porównawczej.

O dynamice demograficznej miasta decydują dwa najważniejsze czynniki:

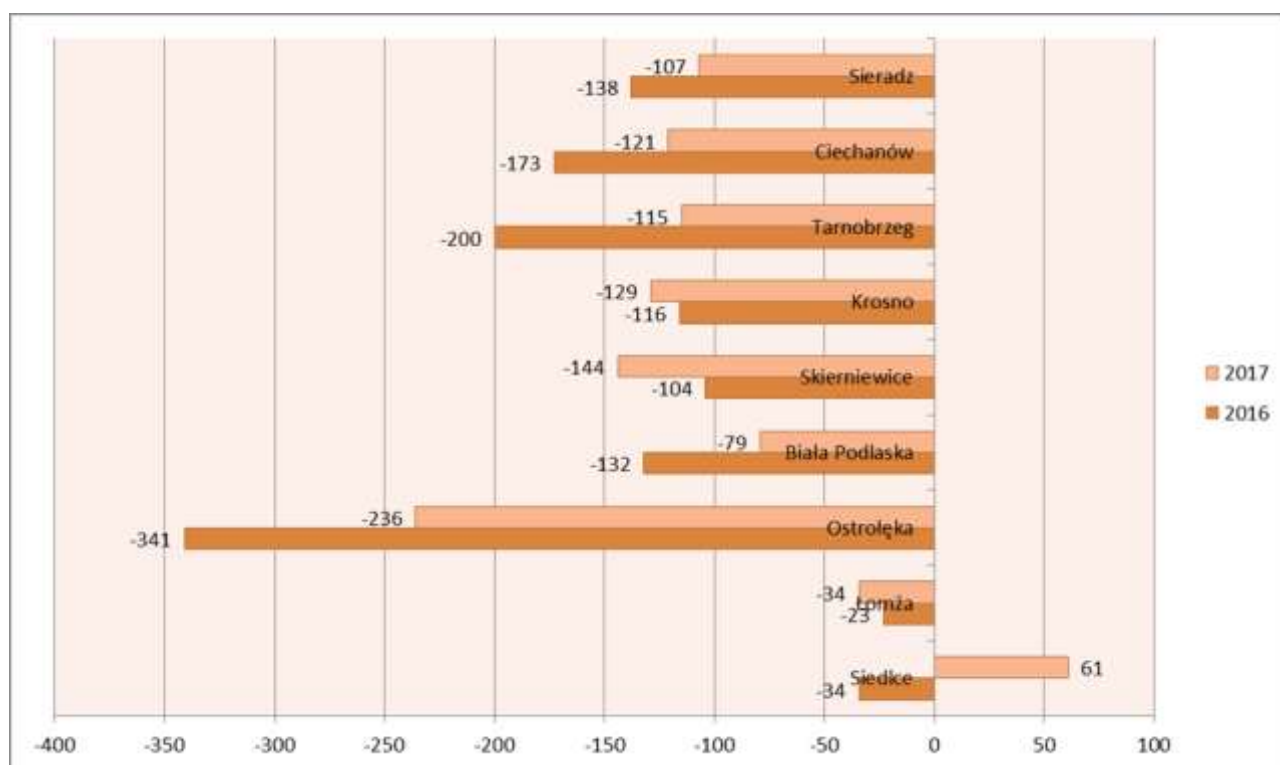
1. przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na określonym obszarze w danym czasie,
2. saldo migracji, czyli bilans osób wyjeżdżających (emigracji) i przyjeżdżających (imigracji) do danego obszaru w danym czasie.

W latach 2016 - 2017 rozwój demograficzny Siedlec przebiegał bardziej dynamicznie niż w poszczególnych miastach z grupy porównawczej. Wartość współczynnika przyrostu naturalnego dla Siedlec była zdecydowanie wyższa niż średnia dla grupy porównawczej (Rycina 2).

Rycina 2. Współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w latach 2015 - 2017.

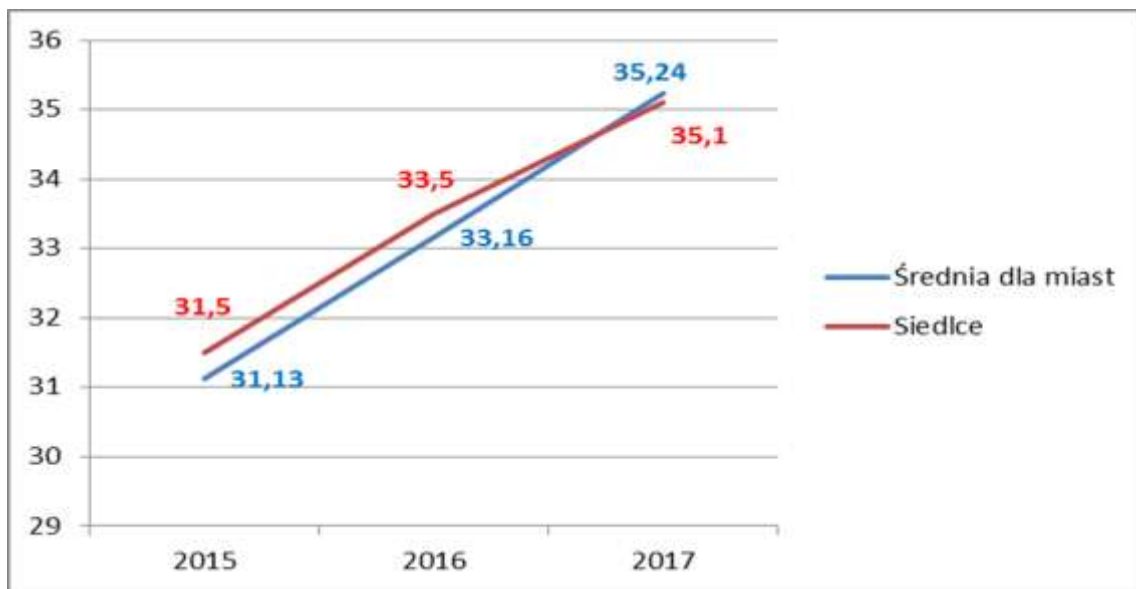
Kluczowym czynnikiem obrazującym dynamikę demograficzną jest także saldo migracji. Na rycinie 3 przedstawiono wartości salda migracji w poszczególnych miastach w latach 2016 - 2017. W tym okresie Siedlce jako jedyne miasto z rozpatrywanej grupy odnotowało dodatnie saldo migracji, tzn. więcej mieszkańców przybyło niż ubyło.

Rycina 3. Saldo migracji w latach 2016 - 2017.

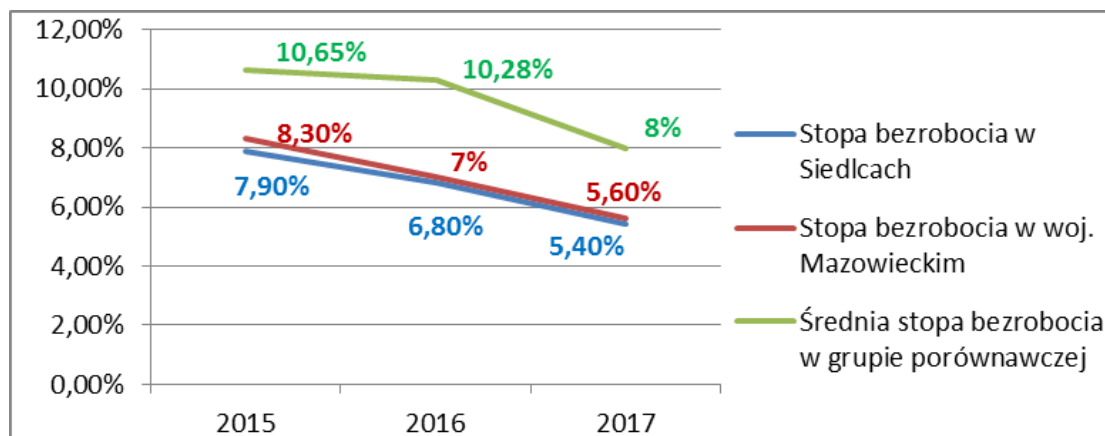
Oprócz zagadnień związanych z przyrostem naturalnym i saldem migracji, które obrazują rzeczywisty przyrost ludności, ważna dla rozwoju miasta jest struktura ludności rozpatrywana z uwzględnieniem tzw. grup ekonomicznych, tj. osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Analiza tej struktury pozwala ocenić m. in. stopień obciążenia demograficznego miasta lub potencjalną wielkość rynku pracy. Na rycinie 4 zaprezentowano wartości współczynnika obciążenia demograficznego (mierzonego jako liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym).

Współczynnik określa liczbę emerytów i osób starszych przypadających na 100 mieszkańców potencjalnie zdolnych do pracy. W mieście Siedlce w 2015 r. i w 2016 r. był on wyższy niż średnia dla miast grupy porównawczej, by nieznacznie spaść w 2017 r. Pomimo nieznacznych wahań na przestrzeni lat w Siedlcach utrzymuje się tendencja wzrostowa. Proces starzenia się mieszkańców Siedlec przebiega podobnie jak w miastach grupy porównawczej oraz zgodnie z trendem ogólnopolskim.

Rycina 4. Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2015-2017.

Sytuacja na rynku pracy, szczególnie poziom bezrobocia, jest istotnym wskaźnikiem pomiaru stopnia rozwoju miasta. W latach 2016 - 2017 w mieście Siedlce nastąpił spadek stopy bezrobocia. Przez cały okres jego poziom był niższy niż średnia dla województwa mazowieckiego i dla miast grupy porównawczej.

Rycina 5. Stopa bezrobocia.

Dla rozwoju miasta istotne znaczenie ma również potencjał lokalnej gospodarki. Najczęściej stosowanym miernikiem ogólnego, ilościowego potencjału gospodarczego jest liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON przypadających na 10 tys.

mieszkańców. Dynamikę zmian tego miernika w latach 2016 - 2017 w Siedlcach i grupie porównawczej przedstawiono w tabeli 2. W Siedlcach w omawianym okresie funkcjonowało więcej podmiotów gospodarczych niż średnia dla miast grupy porównawczej. Ogólna wartość tego wskaźnika w ostatnich latach nieznacznie wzrosła z 1089 w 2016 r. do 1092 w 2017 r., co potwierdza stabilność sytuacji gospodarczej Siedlec.

Tabela 2. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2016-2017

Miasto	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności		
	2015	2016	2017
Siedlce	1089	1089	1092
Łomża	1005	1004	1001
Ostrołęka	1134	1137	1141
Biała Podlaska	1015	1031	1059
Skierniewice	1032	1023	1029
Krosno	1206	1206	1218
Tarnobrzeg	1027	1012	1031
Ciechanów	1033	1027	1008
Sieradz	1015	1025	1030
Średnia dla grupy porównawczej	1058	1058	1064

Podsumowanie

Z analizy porównawczej wybranych wskaźników dla miasta Siedlce w odniesieniu do miast stanowiących grupę porównawczą oraz do średniej dla tej grupy, wynika że:

1. sytuacja demograficzna w mieście była lepsza; nastąpił wzrost liczby ludności dzięki stale rosnącemu współczynnikowi przyrostu naturalnego oraz dodatniemu saldu migracji;
2. proces starzenia się mieszkańców miasta postępuje, a jego poziom jest podobny do średniej dla miast grupy porównawczej; zjawisko to jest zgodne z trendem ogólnopolskim;
3. potencjał lokalnej gospodarki jest stabilny i w omawianym okresie wykazuje lekki wzrost.

PODJĘTE I ZREALIZOWANE DZIAŁANIA W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW

Cel strategiczny 1: Trwały i stabilny rozwój nowoczesnej gospodarki

Cele szczegółowe:

- 1.1. Podejmowanie działań służących pozyskiwaniu inwestorów
- 1.2. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
- 1.3. Ograniczenie bezrobocia
- 1.4. Rozwój turystyki

1.1. Podejmowanie działań służących pozyskiwaniu inwestorów

Priorytetowe działania:

- Współpraca z władzami SSE
- Budowa i wsparcie budowy infrastruktury technicznej służącej obsłudze terenów inwestycyjnych
- Prowadzenie banku danych o terenach inwestycyjnych w mieście
- Aktywna promocja terenów inwestycyjnych na zewnątrz (Internet, wystawy i targi gospodarcze, lobbing)
- Współpraca z Gminą Siedlce w pozyskiwaniu inwestorów, szczególnie dla stref w pobliżu autostrady

Wschodnia Izba Gospodarcza (WIG) w latach 2016 - 2017 zrealizowała wiele działań służących pozyskiwaniu inwestorów, które polegały na aktywnej promocji subregionu siedleckiego w następujących formach:

1. spotkania branżowe organizowane przez WIG lub Partnerów;
2. cykliczne spotkania w ramach Forum Izb Gospodarczych Województwa Mazowieckiego;
3. targi:
 - 20 - 22.04.2016 – I Międzynarodowe Forum – Targi Kontaktów Biznesowych „Brześć 2016”;
 - 7 - 8.06. 2017 – V edycja Workshopu dla Europy Centralnej i Wschodniej oraz Targów China Homelife Show i China Machinex;
4. Kongresy Małych, Średnich i Dużych Przedsiębiorstw w tym międzynarodowe;
5. wydawane przez Wschodnią Izbę Gospodarczą katalogi i foldery reklamowe.

Do osiągnięcia celu przyczynił się także Ogólnopolski Szczyt Gospodarczy pod hasłem „Państwo – Gospodarka – Bezpieczeństwo: Filary polskiej gospodarki przyszłości”, który odbył się w dniach 19 - 20 października 2017 roku w Siedlcach. Szczyt zorganizowało Europejskie Centrum Biznesu przy współpracy z Urzędem Miasta Siedlce i Ministerstwem Energii. Udział w nim wzięli przedstawiciele świata polityki, największych firm i spółek

Skarbu Państwa, agend rządowych i stowarzyszeń gospodarczych, biznesmeni, samorządowcy, naukowcy. W trakcie Szczytu dyskutowano m.in. o przemyśle i jego najlepszych praktykach, liderach zmian, nauce jako fundamencie innowacyjności, inteligentnych miastach, bezpieczeństwie narodowym, środowiskowym, sektora rolno-spożywczego, statusie inwestycji realizowanych przez samorządy, rynku nieruchomości i mieszkalnictwa, przykładach nowoczesnych technologii w przemyśle, marketingu terytorialnym oraz elektromobilności jako kole napędowym polskiej gospodarki. Szczyt Gospodarczy był największym w historii miasta spotkaniem biznesowym, stanowiącym doskonałą promocję lokalnej gospodarki.

1.2. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

Priorytetowe działania:

- Wsparcie przedsiębiorczości w mieście
- Prowadzenie platformy komunikacji samorządu miasta z lokalnym biznesem
- Wspieranie praktyk zawodowych realizowanych u lokalnych przedsiębiorców
- Rozwój infrastruktury technicznej służącej lokalnej przedsiębiorczości
- Budowanie marki Siedlce i wspieranie lokalnych produktów i usług
- Wspieranie powstawania i funkcjonowania klastrów i innych form współpracy przedsiębiorców
- Wspieranie nowopowstałych przedsiębiorstw
- Współpraca z samorządem gospodarczym

Mając na uwadze wsparcie praktyk zawodowych realizowanych u lokalnych przedsiębiorców Miasto Siedlce od 1 października 2017 roku realizuje projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Priorytet X - Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Poddziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów. Celem ogólnym projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych 285 uczniów/uczennic szkół zawodowych subregionu siedleckiego, służące podniesieniu ich zdolności do przyszłego zatrudnienia poprzez poprawę jakości i atrakcyjności oferty edukacyjnej do września 2019 roku.

Cele szczegółowe projektu:

1. Rozwój współpracy szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez organizację 148 staży i 52 praktyk u pracodawców do września 2019 roku.
2. Poprawa zdolności do zatrudnienia 285 uczniów poprzez uzyskane w projekcie wsparcia do września 2019 roku.
3. Poprawa jakości bazy pracowni zawodowych w 7 szkołach, w tym pełniących funkcję ośrodków egzaminacyjnych również dla innych szkół do stycznia 2019 roku.
4. Realizacja celu projektu przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych RPO Województwa Mazowieckiego poprzez podejmowane działania, które zwiększą

potencjał szkół, rozpropagują korzyści płynące z wyboru ścieżki kształcenia zawodowego w kontekście potrzeb rynku pracy oraz wpłyną na podniesienie jakości kształcenia zgodnie z wymogami współczesnej gospodarki oraz zwiększy zdolność do zatrudnienia uczniów szkół kształcenia zawodowego.

Szkoły średnie z terenu miasta od wielu lat zacieśniają współpracę z wieloma lokalnymi firmami i instytucjami, co zaowocowało m.in. utworzeniem klas patronackich w wielu placówkach.

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 powstały następujące klasy:

- w III Liceum Ogólnokształcącym w Siedlcach od 2015 funkcjonuje klasa wojskowa. Na podstawie podpisanego w 2015 r. porozumienia z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach uczniowie odbywają w gmachu uczelni obowiązkowe zajęcia z bezpieczeństwa narodowego w pierwszej i drugiej klasie. Na podstawie podpisanego w 2015 r. porozumienia z I Brygadą Pancerną im. Tadeusza Kościuszki w Wesołej uczniowie odbywają obowiązkowe szkolenie wojskowe na terenie Jednostki Wojskowej w Siedlcach. W klasie tej realizowany jest również autorski program wychowania fizycznego i historii.
- w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 1 Siedlcach powstała klasa patronacka kształcąca w zawodach ślusarz i operator obrabiarek skrawających. Na podstawie podpisanego w 2016 roku porozumienia szkoły z firmą BOZAMET Sp. z o.o., Miastem i Centrum Kształcenia Praktycznego w Siedlcach, uczniowie odbywają część zajęć praktycznych na terenie zakładu pracy. Patronacka firma zapewnia uczniom ubrania robocze i stypendia dla najlepszych.
- w Branżowej Szkole nr 1 w Siedlcach funkcjonuje klasa patronacka kształcąca w zawodach mechatronik i elektryk. Na podstawie podpisanego w 2017 roku porozumienia szkoły z firmą STADLER Sp. z o.o. i Miastem Siedlce uczniowie odbywają część zajęć praktycznych na terenie zakładu pracy. Patronacka firma zapewnia uczniom ubrania robocze, podręczniki, ubezpieczenie i stypendia dla najlepszych.
- w Technikum nr 1 w Siedlcach powstała klasa patronacka kształcąca w zawodzie technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. Na podstawie podpisanego w 2017 roku porozumienia szkoły z PGE Energia Odnawialna S.A. i Miastem Siedlce uczniowie objęci są patronatem zapewniającym udział w wycieczkach, odbywanie praktyk, uczestniczenie w wykładach i prezentacjach na temat energetyki odnawialnej. Patronacka firma ufundowała również specjalistyczną pracownię do kształcenia w ww. zawodzie.

Kolejne 3 klasy patronackie powstały w Technikum Nr 2 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 kształcą w następujących zawodach:

- technik ekonomista – klasy pod patronatem Urzędu Skarbowego w Siedlcach,
- technik handlowiec – klasy pod patronatem firmy handlowej Bricomarche Siedlce,

- technik organizacji reklamy i klasa LO pod patronatem Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.

Szkoła stale współpracuje z lokalnymi przedsiębiorcami w branży ekonomicznej, logistycznej, handlowej, z firmami zajmującymi się produkcją reklamy, z instytucjami finansowymi, bankami, urzędami pracy, z ZUS i z Agencją Rozwoju Miasta Siedlce. Z pracodawcami szkoła współpracuje w zakresie realizacji praktyki zawodowej dla uczniów, staży zawodowych w ramach projektu pn.: „Zawodu mistrzowie – rynku pracy królówie” oraz projektu pn.: "Otwarta firma", w zakresie organizacji prelekcji i wykładów dla uczniów i nauczycieli, udziału w konkursach i olimpiadach. Ustalając profile klas zawodowych szkoła zawsze prosi o opinię Powiatową Radę Zatrudnienia oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, analizuje lokalny rynek pracy oraz potrzeby kadrowe przedsiębiorstw, z którymi współpracuje.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Siedlcach posiada ofertę edukacyjną dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy. Szkoła kształci w zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych, kelner, technik hotelarstwa, technik pojazdów samochodowych, kucharz, cukiernik, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych. W ramach oferty szkoła stale współpracuje z takimi firmami jak: Restauracja „Zaścianek Polski” w Siedlcach, Zajazd „Chodowiak” w Chodowie, Restauracja „Kochanówka” w Siedlcach, Restauracja „Sphinx”, Hotel Villa Park, Hotel Kamienica, Hotel Panorama, Hotel Arche, Hotel Aleksandria, Bollywod - Hollywod w Siedlcach, Carsed - Volkswagen w Siedlcach, Jastrzębski S.A. – Opel w Siedlcach, Honda Wyszomirski w Siedlcach, Carsed „Skoda” w Siedlcach, Service MAN w Starym Opolu, KIA Motors Auto-Mig w Siedlcach, P.H.U. Darimex Fiat & Hyundai Dealer w Siedlcach, F.H.U. BOMIX Maciej Bolesta, Okręgowa Stacja Kontroli Pojazdów w Mordach, „Auto - Serwis” Dariusz Prokurat w Strzale, AUTO – CENTRUM A. Rosa, J. Rosa, J. Borkowski w Zbuczynie. W ramach umów patronackich szkoła współpracuje z Restauracją Brofaktura i Hotelem Ibis Style.

W ramach poprawy atrakcyjności nauki w klasach technicznych i zawodowych wchodzących w skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 w Siedlcach oraz dostosowania w/w do potrzeb miejscowych przedsiębiorców, a tym samym zwiększenia możliwości znalezienia pracy po ukończeniu nauki, Szkoła współpracuje z firmami: „DROSED”, „Wierzejki”, Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Siedlcach i piekarnią „Baldwin” w zakresie realizacji całorocznych zajęć praktycznych w klasach technikum technologii żywności. Do firm, z którymi współpracuje od kilku lat w ramach praktyk zawodowych należą również Ambasador - Cukiernia Piekarnia, BOLLYWOOD - HOLLYWOOD Sp. z o.o., CEMHURT Sp. z o.o., Cicha Stanica, Dworskie Smaki Sp. z o.o., GM Logistyka Joanna Zdanowska, OP Kowalewscy SP.J., P.H.U. ZEGA, Piekarnia Przesmyki, PIOTR ORZYŁOWSKI, Pizzeria Kampa Marek Kobylański, SPOŁEM Powszechna Spółdzielnia Spożywców, Swojskie Smaki, TAKE AWAY - Firma gastronomiczno - cateringowa, ZAJAZD EUROPA ADRIAN KUBAJ, Zakład mięsny RZEŹNIK S.J., ZAMIR Sp. z o.o., Zaścianek Polski.

Zakłady Mostostal Siedlce sp. z o.o. oraz Polimex-Mostostal S.A. realizują całoroczne zajęcia praktyczne dla kierunku mechanik monter maszyn i urządzeń. W roku szkolnym

2017/2018 dołączyła Firma Valmont uatrakcyjniając staże uczniowskie dla kierunku technik architektury krajobrazu. Zakład Usługowo - Przemysłowy K. Sieczkiewicz przyjmuje na staże uczniów technikum rolniczego. W ramach Zespołu funkcjonują także klasy licem ogólnokształcącego, które patronatem objął Komendant Miejski Policji w Siedlcach, Komendant Państwowej Straży Pożarnej w Siedlcach, Wojskowa Komenda Uzupełnień, Stowarzyszenie Żołnierzy Misji Pokojowych ONZ, Weterani Związku Polskich Spadochroniarzy oddział w Siedlcach, Wojska Obrony Terytorialnej. Nawiązano także współpracę z Mazowieckim Szpitalem Wojewódzkim w Siedlcach i Zespołem Medycznych Szkół Policealnych w Siedlcach.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Siedlcach, w ramach kształcenia praktycznego, współpracuje z wieloma pracodawcami w zawodach: fryzjer, sprzedawca, stolarz, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, wędliniarz, cukiernik, piekarz, kucharz, blacharz samochodowy, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, lakiernik, elektromechanik, technik budownictwa. Na kształcenie w powyższych zawodach zapotrzebowanie złożyli lokalni pracodawcy. Ponadto szkoła kształci w zawodzie monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie. Trzy oddziały objęte są patronatem przez firmę ATLAS pod kątem doposażenia pracowni kształcenia praktycznego w materiały budowlane.

W Technikum Nr 6, funkcjonującym w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6 w Siedlcach, klasy technik transportu kolejowego oraz technik dróg i mostów kolejowych objęte są umową o współpracy i umową stypendialną z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Dla kierunku:

- technik transportu kolejowego, technik dróg i mostów kolejowych – uczniowie odbywają praktyki zawodowe w zakładzie Linii Kolejowych w Siedlcach, ponadto z Zakładu przychodzą do szkoły nauczyciele uczący przedmiotów zawodowych;
- technik drogownictwa – uczniowie odbywają praktyki zawodowe w PRD Regionalne Drogi Podlaskie w Siedlcach;
- technik geodeta – uczniowie odbywają praktyki zawodowe w firmach geodezyjnych na terenie Siedlec i okolic;
- technik cyfrowych procesów graficznych (2 klasy) – uczniowie odbywają praktykę w lokalnych firmach poligraficznych, reklamowych i drukarskich (m.in. Kozak Druk, Iwonex, Usługi Introligatorsko - Poligraficzne S.C. M. Pieńkowska, A. Pieńkowski).

Współpraca jest coraz szersza i rozwija się poprzez wycieczki zawodoznawcze, praktyki zawodowe i stypendia dla uczniów realizowane przez PKP PLK. Szkoła planuje rozszerzyć współpracę z firmami poligraficznymi ze względu na zwiększającą się liczbę uczniów.

1.3. Ograniczenie bezrobocia

Priorytetowe działania:

- Prowadzenie szkoleń dla osób bezrobotnych, przystosowujących do nowych miejsc pracy
- Dobór odpowiednich instrumentów i usług rynku pracy zmierzających do ograniczenia bezrobocia w mieście
- Rozwój miejskiego systemu doradztwa zawodowego

Działania służące ograniczeniu bezrobocia w Siedlcach w głównej mierze podejmuje Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach (PUP), który w latach 2016 - 2017 zrealizował wiele zadań służących osiągnięciu celu 1.3. W ramach prowadzenia szkoleń dla osób bezrobotnych, przystosowujących ich do nowych miejsc pracy, PUP zorganizował szkolenia zawodowe służące nabyciu kwalifikacji i umiejętności potrzebnych do wykonywania określonych zawodów, na które istnieje popyt na rynku pracy, zwiększając w ten sposób szanse bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia. Uczestnictwo w szkoleniach prowadzi także do wzrostu samooceny i wzmocnienia motywacji bezrobotnych do poszukiwania pracy. W latach 2016 - 2017 Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach skierował na szkolenie 82 osoby. Szczegółowe dane przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba osób skierowanych na szkolenie.

Rok	Liczba osób skierowanych na szkolenie			Osoby zatrudnione po ukończeniu szkolenia	Efektywność zatrudnieniowa
	Ogółem	Bezrobotni	Niepelnosprawni		
2016	43	41	2	31	73,8%*
2017	39	36	3	28	71,8%*

* wyliczona, jako udział zatrudnionych w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu szkolenia do kończących szkolenie w roku kalendarzowym.

W celu doboru odpowiednich instrumentów i usług rynku pracy zmierzających do ograniczenia bezrobocia w mieście, Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach, zarówno w 2016 r. jak i w 2017 r. realizował dwa projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego:

1. **Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (II);**
2. **Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (I).**

Mieszkańcy Miasta Siedlce skorzystali z form pomocy wymienionych w tabeli 4.

Tabela 4. Liczba osób, które w latach 2016-2017 skorzystały z różnych form pomocy.

Rok	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (II)			Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (I)			
	FORMY POMOCY						
	Staż	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Szkolenie	Staż	Praca w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (osoby)
2016	48	24	15	24	12	13	10
2017	54	40	12	11	6	14	35
Razem	102	64	27	35	18	27	45

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach w okresie sprawozdawczym zrealizował następujące projekty:

1. **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, który finansowany był z dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program realizowany był w okresie od 15.05.2016 r. do 31.07.2017 r.
2. **Program specjalny - Dobry start** zrealizowany w okresie od 17.08.2016 r. do 31.12.2017 r. Celem programu była kompleksowa aktywizacja i zwiększenie zdolności do zatrudnienia bezrobotnych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.
3. **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej**, który finansowany był z dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program zrealizowany był w okresie od 01.04.2017 r. do 31.12.2017 r.
4. **Program specjalny - Zaczynam od nowa**. Celem tego programu jest pomoc uczestniczkom programu w powrocie do aktywności zawodowej, okres realizacji od 01.04.2017 r. do 30.11.2018 r.
5. **Program specjalny - Możesz więcej niż myślisz**, okres realizacji od 11.10.2017 r. do 30.04.2019 r.

Ogółem w 2016 r. i 2017 r. programami aktywizującymi finansowanymi ze środków Funduszu Pracy objętych zostało 1.268 osób z Miasta Siedlce. Szczegółowe dane przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Liczba osób, które w latach 2016-2017 skorzystały z programów aktywizujących.

		2016	2017
FORMY POMOCY	Prace interwencyjne	146	151
	Staż	116	119
	Refundacja wynagrodzeń dla bezrobotnego do 30 r.ż.	83	75
	Pomoc finansowa na podjęcie działalności gospodarczej	82	111
	Prace społecznie użyteczne	77	98
	Wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy	45	36
	Szkolenia	43	39
	Roboty publiczne	11	13
	Zatrudnienie wspierane	4	6
	Bon na zasiedlenie	2	11
Ogółem		609	659

Dodatkowo bezrobotnym z Miasta Siedlce (posiadającym prawo do zasiłku), którzy samodzielnie lub w wyniku skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową przyznano dodatek aktywizacyjny. W 2016 r. dodatek otrzymały 202 osoby, a w 2017 r. 173 osoby.

31 osób z Miasta Siedlce w 2016 r. i 39 osób w 2017 r. rozpoczęło uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach (CIS). Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach zrefundował CIS wypłacone świadczenia integracyjne dla uczestników zajęć Centrum ze środków Funduszu Pracy.

Działania w celu ograniczenia bezrobocia w mieście podejmuje również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach. W omawianych latach MOPR kontynuował współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach w zakresie kierowania osób ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy do zatrudnienia socjalnego. Działaniami tymi objęto głównie osoby długotrwale bezrobotne, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi i wykształceniem nieadekwatnym do potrzeb rynku pracy, borykające się z problemami zdrowotnymi i uzależnieniami, mające trudności z przystosowaniem się do życia po opuszczeniu zakładów karnych. W funkcjonujących w CIS sekcjach: porządkowo-remontowej, ślusarsko-spawalniczej, florystyczno-ogrodniczej, krawiecko - szwalniczej, opiekuna osób starszych, gastronomicznej, wikliniarskiej (działalność sekcji zawieszona od dn. 01.09.2016 r.) i kasjer - sprzedawca (sekcja zlikwidowana z dniem 01.09.2016 r.), osoby bezrobotne miały możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponadto prowadzone były działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u uczestników zajęć zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku pracy, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i udziału w życiu społeczności lokalnej. W 2016 r. pracownicy socjalni Ośrodka wydali łącznie 71 opinii, natomiast w 2017 r. - 85 opinii wraz ze skierowaniami do zajęć w Centrum Integracji Społecznej.

W okresie sprawozdawczym mieszkańcy Miasta Siedlce uzyskali różnorodne porady w ramach poradnictwa zawodowego (szczegóły w tabeli 6).

Tabela 6. Liczba osób, którym udzielono poradnictwa zawodowego.

Rodzaj poradnictwa zawodowego		2016	2017
	Porady zawodowe indywidualne	1191	524
	Indywidualne informacje zawodowe	4187	2503
	Porady zawodowe grupowe	137	88
	Grupowe informacje zawodowe	675	520
	Rozpoczęcie Indywidualnego Planu Działania	3399	2823
Liczba osób, które po skorzystaniu z porad indywidualnych podjęły pracę		499 tj. 42%.	279 tj. 54%.

Istotna dla siedleckiego rynku pracy jest współpraca szkół ponadgimnazjalnych i lokalnych przedsiębiorstw w celu dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. W 2016 roku Powiatowa Rada Rynku Pracy w Siedlcach (za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach) pozytywnie zaopiniowała wszystkie wnioski, w których przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych deklarowali współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami w celu dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy:

2016 rok

1. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunku kształcenia zawodowego technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej – współpraca z przedsiębiorstwami zajmującymi się montażem i eksploatacją urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, m.in. GAZ - SERWIS, Usługi Techniczno - Handlowe TASTA.
2. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunku kształcenia zawodowego ślusarz – współpraca z firmą BOZAMET sp. z o.o., która posiada miejsca pracy dla ślusarzy z umiejętnościami spawalniczymi.

2017 rok

1. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunku kształcenia zawodowego technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej – współpraca z PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Siedlcach oraz lokalnymi pracodawcami zainteresowanymi zatrudnieniem absolwentów tego kierunku.
2. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunków kształcenia zawodowego ślusarz – współpraca z firmą Mostostal Siedlce.
3. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunków kształcenia zawodowego wędliniarz – współpraca z firmą Drosed oraz zawarcie wstępnego ustalenia współpracy z zakładami mięsnymi Mościbrody i Wierzejki.
4. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunków kształcenia zawodowego technik agrobiznesu – współpraca z firmami z branży rolniczej i ogrodniczej.

5. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w Siedlcach w sprawie utworzenia kierunku kształcenia zawodowego technik automatyk sterowania ruchem kolejowym – współpraca z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Siedlcach.
6. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w Siedlcach w sprawie utworzenia kierunku kształcenia zawodowego technik elektroenergetyk transportu szynowego – współpraca z PKP Intercity S.A.

Promocję form wsparcia dla pracodawców, służących ograniczaniu bezrobocia (np. szkolenia bezrobotnych w celu zatrudnienia u konkretnego pracodawcy), Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach prowadził poprzez zamieszczanie informacji na ten temat na stronie internetowej siedlce.praca.gov.pl. Ponadto w 2016 i 2017 roku opracowano i rozpowszechniono informatory na temat wybranych form wsparcia podczas wizyt pracowników Urzędu u pracodawców oraz w trakcie targów pracy. Promowano wsparcie pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS), który stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy. Środki KFS przeznaczone były na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy poprawia zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na rynku pracy, co zapobiega powstawaniu bezrobocia. W okresie sprawozdawczym pracodawcy z terenu miasta Siedlce złożyli 508 wniosków o przyznanie środków z KFS, z których 247 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

1.4. Rozwój turystyki

Priorytetowe działania:

- Promocja walorów i zasobów turystycznych miasta
- Rozwój infrastruktury okołobiznesowej
- Budowa spójnego systemu sieciowej infrastruktury turystycznej
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej terenów przyrodniczych w mieście (m.in. tereny zielone, Zalew nad Muchawką, Błonia Siedleckie, Park Aleksandria)
- Stworzenie przyrodniczo-kulturowych produktów turystycznych
- Inicjowanie integracji podmiotów z branży turystycznej

W roku 2016 i 2017 samorząd Miasta Siedlce wspierał inicjatywy i działania w zakresie turystyki, podejmowane przez następujące organizacje turystyczne: Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze (PTTK) Oddział „Podlasie”, Nadbużańską Lokalną Organizację Turystyczną, Stowarzyszenie Leniwce.pl, ZHP Komenda Hufca "Podlasie".

PTTK Oddział „Podlasie” było organizatorem rajdów turystycznych i wycieczek rowerowych, m.in.: „Cyklu Wakacje na rowerze”, „Poznajemy naszą małą ojczyznę”, „Międzypokoleniowa sztafeta turystyczna”, „Powitanie wiosny w Muzeum Ziemiaństwa w Dąbrowie”, rajdów samochodowych, m.in. Mazowieckiego Turystycznego Rajdu

Samochodowego i Motocyklowego. Rajdy odbywają się przy współpracy lokalnych przedsiębiorców, pasjonatów motoryzacji i turystyki.

Turystów biznesowych integruje corocznie organizowany „Rajd Przedsiębiorców”, Sejmiki Turystyczne Województwa Mazowieckiego, Konferencje Turystyczne promujące produkty lokalne takie jak: Mazowiecka Micha Szlachecka, Szlaki Rowerowe oraz działania realizowane wokół projektu „Siedlce Otwartą Bramę w Dolinę Bugu”. Za działania w zakresie turystyki rowerowej Miasto otrzymało certyfikat „Gmina Przyjazna Rowerzystom”.

Turyści działający w PTTK realizują swoje pasje w następujących klubach: Siedlecki Klub Turystyki Rowerowej "DOKTOREK", Klub Turystyki Motorowej "MIGACZ", Siedlecki Klub Kolekcjonerów, Koło Przewodników, Koło Terenowe im. J. Mikulskiego, Szkolny Klub Kwalifikowanej Turystyki "Tuptuś" oraz "DOM", Siedlecki Klub Sympatyków Survivalu "SUPERSTES".

W 2017 r. PTTK Oddział „Podlasie” w Siedlcach było organizatorem kursu przewodników terenowych, w wyniku którego Koło Przewodników Terenowych i Pilotów im. Marii Żyburowej ww. Oddziału powiększyło się o nowych przewodników.

Stowarzyszenie Leniwce.pl w roku 2016 i 2017 zorganizowało imprezy dla wszystkich miłośników turystyki połączonej z aktywnością fizyczną, m.in., rajdy rowerowe „Lenie w terenie”, Siedlecką Grę Miejską, Maraton na Raty.

Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna (NLOT) współpracuje z samorządami w zakresie promocji turystycznej regionów oraz wspierania inicjatyw lokalnych. W ramach tych działań realizowany jest projekt promocyjno - turystyczny Miasta Siedlce pn. „Siedlce Otwartą Bramą w Dolinę Bugu”. W ramach projektu promowane jest miasto i okolice, szlaki rowerowe, piesze i samochodowe oraz ich walory turystyczne i sposoby spędzania wolnego czasu. Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna propaguje obszar dorzecza Bugu jako region atrakcyjny turystycznie w kraju i za granicą. Integruje środowiska samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego, promuje dziedzictwo kulturowe i kulinarne dorzecza Bugu.

PTTK oraz NLOT prowadzą Centrum Informacji Turystycznej, które zlokalizowane jest w ścisłym centrum Miasta, w zabytkowym budynku o nazwie Piękna 7 oraz punkt informacji turystyczno - kulturalnej w Centrum Kultury i Sztuki im. A. Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce.

Miasto Siedlce prezentowane było na następujących targach i imprezach turystycznych: Dni Konia Arabskiego, Dni Siedlec i Międzynarodowe Dni z Doradztwem Rolniczym, Targi Turystyczne w Poznaniu, Targi LATO w Warszawie, Sejmik Turystyczny, Europejski Tydzień Transportu Zrównoważonego, World Travel Show, Międzynarodowe Targi Rowerowe „Bike Expo”.

W roku 2016 oraz 2017 Miasto Siedlce dofinansowało: Biuro Centrum Informacji Turystycznej, cykl wycieczek „Cudze chwalicie, swego nie znacie”, wycieczki rowerowe z cyklu „Wakacje na rowerze”, „Rajd PTTK Dzieciom”, „XXXVII Rajd Nadbużański”, „Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy” oraz inicjatywy związane z Jubileuszem 470 - lecia nadania Siedlcom praw miejskich. Jubileusz był doskonałą okazją do promocji walorów turystycznych i kulturalnych miasta. Turyści chętnie odwiedzali Muzeum Diecezjalne ze słynnym dziełem El Greca "Ekstaza Św. Franciszka" oraz korzystali z imprez

organizowanych przez instytucje kultury. Doskonałym przykładem jest corocznie organizowany Jarmark Św. Stanisława, który integrował środowiska artystyczne, rzemieślnicze, turystyczne.

Dopełnieniem oferty turystycznej jest bogata i różnorodna baza hotelowa oraz rekreacyjno - sportowa z kompleksem przy ul. Jana Pawła II 6 oraz nowym oddanym do użytku w 2016 roku trzygwiazdkowym prywatnym hotelem, mającym połączenie z Parkiem Wodnym.

Cel strategiczny 2: Umocnienie roli Siedlec jako regionalnego ośrodka administracji, edukacji, kultury i sportu

Cele szczegółowe:

- 2.1. Utrzymanie i rozwój funkcji administracyjnych miasta
- 2.2. Rozwój funkcji akademickich miasta
- 2.3. Organizacja i wspieranie inicjatyw artystycznych i sportowych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym
- 2.4. Podniesienie poziomu kształcenia na wszystkich poziomach szkół
- 2.5. Wspieranie kształcenia ustawicznego i praktycznego
- 2.6. Modernizacja i poprawa stanu wyposażenia infrastruktury edukacyjnej

2.1. Utrzymanie i rozwój funkcji administracyjnych miasta

Priorytetowe działania:

- Zabieganie o lokalizację na terenie miasta jednostek publicznych rangi regionalnej i krajowej
- Rozwijanie współpracy międzysamorządowej
- Wymiana wiedzy poprzez utrzymywanie partnerskich kontaktów zagranicznych
- Wspieranie działań służących rozwojowi jednostki wojskowej

W ciągu ostatnich kilkunastu lat Miasto Siedlce nawiązało wiele kontaktów z samorządami krajów Unii Europejskiej, wśród których znajdują się: Dania, Francja, Niemcy, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy oraz z państw Europy środkowo-wschodniej: Białoruś, Litwa, Rosja, Słowacja i Ukraina. Ścisłą i stałą współpracę prowadzi z Berdyczowem na Ukrainie, Sabinovem na Słowacji, Obwodem Wileńskim na Litwie, Pescantiną we Włoszech, Gminą Dasing w Niemczech, Wołkowyskiem na Białorusi. Współpraca dotyczy kultury, oświaty, sportu, wymiany młodzieży oraz wymiany doświadczeń z zakresu samorządności. W 2016 i 2017 roku delegacje z zaprzyjaźnionych samorządów odwiedziły Miasto w ramach Dni Siedlec. Wizyty były poświęcone m.in. wymianie doświadczeń i osiągnięć oraz omówieniu planów na przyszłość.

Władze Miasta podejmowały wiele działań mających na celu rozwój istniejącej w Siedlcach jednostki wojskowej. W 2018 r. Ministerstwo Obrony Narodowej podjęło decyzję o utworzeniu nowej 18. "Żelaznej" Dywizji Zmechanizowanej w Siedlcach. W związku z tym 9 września 2018 r. Prezydent Miasta podpisał list intencyjny dotyczący współpracy z wojskiem na rzecz obronności.

2.2. Rozwój funkcji akademickich miasta

Priorytetowe działania:

- Promocja siedleckich uczelni wyższych
- Wsparcie integracji nauki i biznesu
- Integracja oferty szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych
- Wsparcie akademickich przedsięwzięć kulturalnych i rozrywkowych

Uczelnie na terenie Miasta Siedlce są miejscem kształcenia studentów na wielu kierunkach we wszystkich formach: studiów stacjonarnych, wieczorowych i zaocznych. Oferują także szeroką gamę studiów podyplomowych, co w okresie reformy szkolnictwa pozwala nauczycielom na zdobywanie nowych kwalifikacji. W procesie kształcenia uczelnie współdziałają ze szkołami i placówkami oświatowymi, które są naturalną bazą ćwiczeniową głównie dla studentów kierunków pedagogicznych. Kontakty studentów w czasie praktyk owocują też działalnością wolontariacką na rzecz szkół i uczniów. Nauczyciele oraz uczniowie mogą też korzystać z wielu form popularyzacji nauki, które uczelnie i działające przy nich instytucje i organizacje kierują między innymi do środowisk szkolnych. Wśród wielu form wymienić można: wykłady, konferencje, sympozja, spotkania, festiwale (w tym cieszący się bardzo dobrą opinią Festiwal Nauki), konkursy, wystawy, itp.

W 2016 roku w ramach zawartych umów 10 studentów z Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego w Siedlcach odbyło praktyki w Urzędzie Miasta Siedlce. W 2017 r. było to 7 studentów.

Siedleckie szkoły podstawowe oraz szkoły ponadgimnazjalne prowadzą współpracę z uczelniami wyższymi w celu umożliwienia uczniom oraz studentom pogłębienia wiedzy oraz zdobycia doświadczenia. W latach 2016-2017 szkoły podjęły następującą współpracę z uczelniami:

1. Na podstawie podpisanego w 2015 r. porozumienia z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 – klasy wojskowe - odbywają w gmachu uczelni obowiązkowe zajęcia z bezpieczeństwa narodowego w pierwszej i drugiej klasie (60 godzin).
2. Szkoła Podstawowa nr 5 w Siedlcach współpracuje z wydziałem filologii angielskiej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Od 2015 roku nauczyciele prowadzą otwarte lekcje pokazowe dla studentów. Grupa studentów filologii angielskiej wraz z opiekunem raz w tygodniu obserwuje prowadzone lekcje (wygasających oddziałów gimnazjum oraz szkoły podstawowej). Lekcje te mają im służyć jako wzór i inspiracja w pracy nauczyciela języka angielskiego.
3. I LO im. B. Prusa współpracuje z:
 - UPH Siedlce - wspólna organizacja Festiwalu Nauki i Sztuki, udział w zajęciach z filozofii organizowanych przez uczelnię;
 - Warszawskim Uniwersytetem Medycznym - udział w spotkaniach organizowanych dla uczniów (jedno spotkanie rocznie z przedstawicielem/przedstawicielami uczelni w szkole oraz jeden wyjazd uczniów na cykl spotkań i wykładów na uczelni);

- Politechniką Warszawską - udział uczniów w zajęciach przygotowanych przez uczelnię, uczestnictwo w 2-3 projektach organizowanych przez Politechnikę.
4. W roku szkolnym 2017/18 II Liceum Ogólnokształcące im. św. Królowej Jadwigi w Siedlcach współpracowało z Uniwersytetem Przyrodniczo - Humanistycznym w Siedlcach. Współpraca dotyczyła przedmiotów nauczanych w Liceum w zakresie rozszerzonym: informatyki, chemii, biologii. Zajęcia odbywały się m.in. w Instytucie Informatyki, Instytucie Biologii oraz Instytucie Chemii. Tematyka zajęć uzupełniała i rozszerzała treści ujęte w podstawie programowej.

2.3. Organizacja i wspieranie inicjatyw artystycznych i sportowych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym

Priorytetowe działania:

- Promocja oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej miasta przyciągająca nowych odbiorców
- Organizacja i wsparcie imprez artystycznych
- Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej (w tym szkolnej)
- Aktywizacja sportowa mieszkańców
- Modernizacja obiektów kultury
- Poprawa wyposażenia obiektów kultury i sportu, szczególnie w zakresie nowoczesnych urządzeń multimedialnych
- Wsparcie siedleckich klubów sportowych
- Wsparcie osób uzdolnionych artystycznie i sportowo poprzez system stypendiów

Miasto Siedlce wspiera i promuje inicjatywy artystyczne i sportowe o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym poprzez współorganizację tego typu przedsięwzięć. Są to imprezy cykliczne lub odbywające się jednorazowo. Zadania związane z edukacją artystyczną dzieci i młodzieży oraz profesjonalną twórczością artystyczną na terenie miasta realizuje: Miejski Ośrodek Kultury, Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce, Miejska Biblioteka Publiczna przy współpracy z placówkami oświatowymi. Ważną rolę kulturalną spełnia także Muzeum Regionalne, Muzeum Diecezjalne, Uczelniany Ośrodek Kultury Uniwersytetu Przyrodniczo Humanistycznego, w skład którego wchodzi Studencki Ośrodek Działań Kulturalnych „LIMES” i Klub Studencki „PeHa”, oraz osiedlowe kluby kultury i stowarzyszenia kulturalno – oświatowe.

Miejski Ośrodek Kultury w Siedlcach (MOK) oferował różnorodne formy artystycznych działań, które pozwalały rozwijać zainteresowania i talenty, poszerzać wiedzę oraz twórczo spędzać czas wolny. Działalność merytoryczna w okresie sprawozdawczym prowadzona była w pięciu obiektach: Sala Biała (ul. Pułaskiego 6), sala widowiskowa „Podlasie” (ul. Sienkiewicza 63), Amfiteatr (ul. Wiszniewskiego 1), Akademia Sztuk „Piękna 7” (ul. Pułaskiego 7) oraz budynek przy ul. Rynkowej 24. W 2016 r. i 2017 r. odbywały się stałe zajęcia zespołów i sekcji. Wiele grup artystycznych osiągnęło sukces międzynarodowy -

Formacja Tańca Nowoczesnego „LUZ” i Alternatywnego Teatru Tańca „LUZ” (wielokrotni laureaci Mistrzostw Polski, Europy i świata).

Miejski Ośrodek Kultury w Siedlcach był organizatorem i współorganizatorem wielu koncertów, imprez i działań artystycznych oraz innych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym. W latach 2016 - 2017 odbyły się 82 wydarzenia artystyczne. Szereg imprez kulturalnych, organizowanych lub współorganizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury, było rangi ogólnopolskiej lub międzynarodową m.in.: „Zaduszki Jazzowe” (jedna z najstarszych imprez jazzowych w Polsce), Międzynarodowe Plenery Fotograficzne „Podlaski Przełom Bugu”, Ogólnopolski Konkurs Piosenki „Debiut”, Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej „Hosanna Festiwal” (współorganizowany przez Centrum Kultury i Sztuki oraz Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Siedleckiej), Ogólnopolski Festiwal Kolęd, Pastorałek i Piosenek Świąteczno-Noworocznych – „Kolędowe Serce Mazowsza”.

Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce w okresie od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2017 roku było organizatorem, współorganizatorem, realizatorem bądź uczestnikiem (poprzez udział własnych zespołów, twórców i wykonawców) 1.050 wydarzeń artystycznych i społecznych oraz audycji radiowych i telewizyjnych, w tym:

- 76 własnych spektakli teatralnych,
- 50 spektakli teatrów impresaryjnych,
- 184 spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- 98 spotkań dla dzieci i młodzieży z zakresu sztuk plastycznych,
- 3 programów stypendialnych,
- 42 konkursów, prezentacji, widowisk, przeglądów i festiwali,
- 45 koncertów
- 25 wystaw i wernisaży,
- 40 spotkań, konferencji i sympozjów,
- 42 koncertów, spektakli i prezentacji CKiS poza miastem,
- 146 audycji radiowych i telewizyjnych

Centrum Kultury i Sztuki w latach 2016-2017 był organizatorem V i VI edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów „Sztuka plus Komercja”. Ponadto w ramach cyklicznych tematycznych wydarzeń artystycznych zrealizowało autorski program „JESTEM COOLTURALNY” w kategoriach: „Teatr Smyka”, „Teatr Mądrego Widza”, „Rodzinna Niedziela w Teatrze”. Od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. w ramach programu odbyło się 258 wydarzeń.

W okresie sprawozdawczym w CKiS działały następujące zespoły, grupy, kluby, soliści, twórcy: Teatr ES, Teatr Tańca CARO, Studio Teatralne im. Jacka Woszczerowicza, Teatr Dziecięcy Drama Mia, Formacja CARO DANCE (wielokrotni złoci medaliści Mistrzostw Polski, Europy i Świata w tańcu nowoczesnym), Chór Miasta Siedlce, Orkiestra Symfoniczna Miasta Siedlce, Orkiestra Teatru ES, Sekcja Plastyczna.

W roku 2016 i 2017 samorząd miejski wspierał inicjatywy w zakresie kultury fizycznej i sportu, poprzez tworzenie warunków prawno – organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej i sportu. Działania w zakresie realizacji założeń Strategii koncentrowały się w szczególności na:

1. utrzymaniu, konserwacji i podejmowaniu działań zmierzających do rozwoju infrastruktury sportowej;
2. współpracy i wspieraniu klubów sportowych poprzez dofinansowanie działalności statutowej oraz promocję oferty sportowej;
3. wypracowaniu systemu i bieżącej działalności w zakresie wsparcia sportowców poprzez ufundowanie i wypłatę stypendiów sportowych;
4. udostępnianiu miejskich obiektów sportowych dla potrzeb klubów sportowych i mieszkańców zainteresowanych uprawianiem sportu, niezrzeszonych w stowarzyszeniach kultury fizycznej.

Infrastruktura sportowa w mieście jest dobrze rozwinięta. Obiektami sportowymi przy ul. Jana Pawła II 6 i ul. Prusa 6 zarządza Agencja Rozwoju Miasta Siedlce Sp. z o.o., będąc jednocześnie ich właścicielem. We wskazanych lokalizacjach znajdują się: Park Wodny Siedlce, stadion piłkarski, boiska treningowe, hala sportowa z salą tenisa stołowego i zapleczem, stadion lekkoatletyczny, lodowisko, siłownia, korty tenisowe, skateplaza, rolkowisko, parkour park, boiska do piłki siatkowej plażowej. Pozostała baza sportowo – rekreacyjna w mieście jest zlokalizowana głównie przy szkołach. Najnowsze przyszkolne obiekty sportowe to: wybudowana w latach 2013-2014 hala sportowa przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, sala sportowa przy Zespole Szkół nr 2 (wybudowana w 2010 r.), Sala sportowa przy II Liceum Ogólnokształcącym im. Św. Królowej Jadwigi (wybudowana w 2009 r.) oraz sala sportowa przy Publicznym Gimnazjum nr 5 Zespołu Szkół nr 1 w Siedlcach. Remont sali przy Publicznym Gimnazjum nr 5 został dofinansowany przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) w ramach Wojewódzkiego Wieloletniego Program Rozwoju Bazy Sportowej w kwocie 200.000,00 zł. Całkowita wartość inwestycji to 606.186,80 zł. Remont obejmował dwie sale gimnastyczne (małą i dużą), klatki schodowe, magazyny sportowe, korytarze, hol. W ramach inwestycji zakupiono także nowe wyposażenie.

W Siedlcach dostępne są również boiska i zespoły boisk sportowych. Przy Szkołach Podstawowych nr 1 oraz 11 funkcjonują zespoły boisk. W latach 2008 - 2011 Miasto Siedlce wybudowało wiele boisk do piłki nożnej tzw. „Orlików” – Szkole Podstawowej nr 7, Zespole Szkół Nr 1, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4, Publicznym Gimnazjum nr 4, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6.

Miłośnicy strzelectwa sportowego mogą rozwijać swoje umiejętności na strzelnicy Siedleckiego Klubu Strzelectwa Sportowego „Dragon”, która działa od 2008 r. Przy ul. Batorego funkcjonują korty tenisowe z zapleczem sanitarno-technicznym, administrowane przez Zarząd Miejski TKKF, cieszące się dużym powodzeniem wśród osób zainteresowanych grą w tenisa, a przy Szkole Podstawowej nr 12 zadaszony i ogrzewany kort działający przez cały rok. Przy ul. Kazimierzowskiej 23 funkcjonuje specjalistyczna sala do uprawiania

zapasów, którą administruje Wojewódzki Ludowy Klub Sportowy. Pozostałe obiekty, w skład których wchodzi głównie siłownie i sale fitness, należą do podmiotów prywatnych.

Działalność klubów sportowych w wielu dyscyplinach i kategoriach wiekowych powoduje, że miejskie obiekty sportowe są intensywnie eksploatowane. Dlatego niezbędne jest dokonywanie na bieżąco napraw i remontów. W 2016 i 2017 roku wykonano:

- wymianę poszycia zewnętrznego na korcie przy Szkole Podstawowej nr 12, które uległo zniszczeniu na skutek niekorzystnych warunków atmosferycznych;
- remont i modernizację sali gimnastycznej i zaplecza przy Zespole Szkół nr 1;
- dostosowanie stadionu do wymogów licencyjnych Polskiego Związku Piłki Nożnej poprzez zainstalowanie oświetlenia zewnętrznego płyty stadionu oraz wykonanie prac w zakresie bezpieczeństwa widzów.

W latach 2016 – 2017 kontynuowano rozbudowę ogólnodostępnej i szkolnej bazy sportowej oraz wspierano działalność siedleckich klubów sportowych, poprawiając warunki do uprawiania sportu i rekreacji. Kierunki inwestowania wyznacza zapotrzebowanie mieszkańców miasta na imprezy sportowe i rekreacyjne oraz uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym i rekreacji.

Rada Miasta Siedlce przeznaczyła w ostatnich latach znaczące środki w budżecie miasta na kulturę fizyczną i sport. W 2017 roku zaplanowano wydatki w kwocie 15.443.161 zł, co stanowiło 3,34% środków własnych. W 2016 roku poniesiono wydatki w kwocie 8.809.855 zł, co stanowi 2,05% środków własnych miasta.

Wydatki miasta na sport powszechny kształtowały się następująco:

w roku 2016 przeznaczono:

- 241.000 zł na dotacje dla podmiotów realizujących zadania w zakresie sportu powszechnego,
- 260.000 zł na dofinansowanie zajęć rekreacyjno – sportowych dla dzieci i młodzieży z funduszu antyalkoholowego,
- 66.913 zł na zajęcia sportowe w okresie wakacji.

w roku 2017 przeznaczono:

- 232.000 zł na dotacje dla podmiotów realizujących zadania w zakresie sportu powszechnego,
- 260.000 zł na dofinansowanie zajęć rekreacyjno – sportowych dla dzieci i młodzieży z funduszu antyalkoholowego,
- 69.279 zł na zajęcia sportowe w okresie wakacji.

W latach 2016 - 2017 Miasto Siedlce udzieliło klubom działającym na terenie miasta dotacji na szkolenie i współzawodnictwo sportowe (tabela 7).

Tabela 7. Dotacje i stypendia dla klubów sportowych

L.p.	Klub sportowy	Rok 2016		Rok 2017	
		Dotacje	Stypendia	Dotacje	Stypendia
1.	Miejski Klub Piłkarski „Pogoń”	1 000 000	859 584	1 260 000	761 904
2.	Miejski Klub Sportowy „Pogoń” tenis stołowy	180 000	88 800	165 000	63 936
3.	Miejski Klub Sportowy „Pogoń” rugby	300 000	507 936	300 000	507 936
4.	Miejski Klub Sportowy „Pogoń” L A	60 000	85 248	73 000	61 632
5.	Miejski Klub Sportowy „Pogoń” bieg na orientację	9 000	0	10 000	0
6.	Miejski Klub Sportowy „Pogoń” piłka nożna kobiet	0	0	0	0
7.	Klub Przyjaciół Siatkówki	390 000	383 616	430 000	383 616
8.	Siedlecki Klub Koszykówki	260 000	319 680	270 000	319 680
9.	Miejski Klub Koszykówki	370 200	468 864	100 000	468 864
10.	Uczniowski Klub Sportowy „Rawa”	155 000	122 544	170 000	126 720
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” piłka siatkowa dziewcząt	90 000	127 872	76 200	127 872
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” pływanie	35 000	0	46 400	0
13.	TKKF Ognisko „Siedleckie”	18 500	23 976	20 000	12 096
14.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”	2 000	0	0	0
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Prus”	20 000	0	0	0
16.	Miejski Klub Rugby	28 000	0	35 000	0
17.	Wojewódzki Ludowy Klub Sportowy lekka atletyka	0	0	0	0
18.	Siedleckie Towarzystwo Hokejowe	0	0	0	0
19.	Siedlecki Klub Sportowy „Gladiator”	9 000	0	4 000	0
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątka”	5 000	0	15 000	0
21.	Siedlecki Klub Strzelectwa Sportowego „Dragon”	16 300	8 880	20 000	5 760
22.	Klub Szachowy „Skoczek”	0	0	0	0
23.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Siedlce	33 000	0	48 000	0
24.	Stowarzyszenie Sportowe Osób Niepełnosprawnych START	0	76 368	0	69 120

25.	Uczniowski Klub Sportowy „Basket”	55 000	0	60 000	0
26.	Siedlecki Klub Sportowy „Feniks”	7 000	44 400	17 400	43 200
27.	Integracyjny Klub Sportowy	30 000	39 072	40 000	22 080
28.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedenastka” – koszykówka	70 000	0	140 000	0
29.	Miejski Klub Sportowy „Pogoń” piłka ręczna	20 000	0	40 000	0
30.	Stowarzyszenie Triathlon Siedlce Club	0	0	5 000	0

W 2016 roku, w wyniku przeprowadzonych konkursów, przyznano 65 dotacji na ogólną kwotę 3.253.000 zł, w tym na:

- organizację systemu współzawodnictwa sportowego szkół – 102.000 zł (umowa zawarta na lata 2015 – 2018), beneficjentem środków jest Powiatowy Szkolny Związek Sportowy,
- całoroczny cykl imprez rekreacyjno – sportowych kierowanych do mieszkańców miasta – 102.000 zł (umowa zawarta na lata 2015 – 2018), organizowany przez Zarząd Miejski Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej,
- szkolenie i współzawodnictwo sportowe – 3.163.000 zł, beneficjentami tej kwoty było 17 klubów sportowych realizujących te zadania w 21 dyscyplinach sportowych,
- organizację zawodów sportowych – 22 dotacje na ogólną kwotę 90.000 zł.

W I półroczu 2017 roku przyznano 40 dotacji na ogólną kwotę 1.709.000 zł. W tym:

- 21 dotacji 16 klubom realizującym szkolenie sportowe w I półroczu na kwotę 1.630.000 zł, w 20 dyscyplinach sportowych,
- 20 dotacji na organizację zawodów sportowych na ogólną kwotę 79.000 zł.

W latach 2016 - 2017 z budżetu Miasta Siedlce zostały dofinansowane ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy sportowe, w tym:

- Międzynarodowy Turniej im. E. Bryzka w Podnoszeniu Ciężarów (WLKS),
- Memoriał H. Guta w lekkiej atletyce (MKS „Pogoń”),
- Ogólnopolskie Zawody Strzeleckie „Złot Orlików” (SKSS „Dragon”),
- Puchar Polski w Sumo (WLKS),
- Mistrzostwa Polski Juniorek w zapasach (WLKS),
- Mistrzostwa Polski w Kulturystyce, Fitness, Kulturystyce Zawodników Niepełnosprawnych (WPF Poland),
- Puchar Polski w Kulturystyce, Fitness, Kulturystyce Zawodników Niepełnosprawnych (WPF Poland),
- Międzynarodowe Zawody Lekkoatletyczne dla Szkół im. H. Jakimiaka (WLKS),
- Finał Pucharu Polski w kolarstwie szosowym (WLKS),
- VII Triathlon Siedlecki (Stowarzyszenie „Leniwce.pl”).

Ponadto w latach 2016-2017 zorganizowano wiele zawodów rekreacyjno – sportowych aktywizujących mieszkańców miasta, w tym Bieg Siedleckiego Jacka, będący największym

wydarzeniem biegowym w regionie. Półmaraton Biegu Jacka był finałem Grand Prix Traktu Brzeskiego. W 2016 i 2017 roku odbyła się kolejno 7 i 8 edycja Biegu.

Stypendia sportowe w mieście Siedlce przyznawane są na podstawie Uchwały Nr XXVII/339/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie stypendiów sportowych, z uwzględnieniem zmian określonych w Uchwale Nr XXXVI/417/2017 Rady Miasta Siedlce z dnia 31 maja 2017 r. W 2016 roku przyznano ogółem 120 stypendiów sportowych na kwotę łączną 3.156.435 zł. Wysokość poszczególnych stypendiów była zróżnicowana, środki wypłacano w miesięcznych ratach. Najniższa miesięczna kwota stypendium w omawianym okresie wynosiła 222,00 zł, a najwyższa 4.880 zł.

Od 2017 roku z budżetu Miasta Siedlce środki budżetowe na stypendia sportowe były przekazywane w dwojaki sposób:

1. Klubom w dotacjach (SKK, KPS, MKS "Pogoń", UKS „Ósemka”).
2. bezpośrednio zawodnikom na indywidualne konta (MKP „Pogoń”, PGE MKK Siedlce, UKS „Rawa”, TKKF „Siedleckie”, IKS, SKSS „Dragon”, SKS Feniks, SSON START). W taki sposób w I półroczu wypłacono stypendia 60 zawodnikom i zawodnikom. Środki wypłacane były w miesięcznych ratach. Najniższa kwota stypendium miesięcznego to 288 zł, a najwyższa – 3.256 zł.

Ogółem na stypendia sportowe w I półroczu 2017 roku wydatkowano kwotę 761.204 zł.

Wprowadzone w czerwcu 2011 r. zasady przyznawania stypendiów sportowych i zabezpieczenie środków budżetowych w kolejnych latach na ten cel umożliwiły siedleckim klubom włączyć się do walki o najwyższe cele w poszczególnych rozgrywkach.

2.4. Podniesienie poziomu kształcenia na wszystkich poziomach szkół

Priorytetowe działania:

- Prowadzenie programów stypendialnych dla najlepszych uczniów
- Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez pomoc materialną
- Organizowanie szkoleń i doskonalenie kompetencji nauczycieli
- Ustalanie i prowadzenie zawodów w szkołach we współpracy z przedsiębiorcami
- Wprowadzanie i rozwijanie oferty zajęć praktycznych
- Rozbudowa oferty zajęć pozalekcyjnych

Stypendia Prezydenta Miasta Siedlce przyznawane są na podstawie Uchwały Nr VII/59/2007 Rady Miasta Siedlce z dnia 22 lutego 2007 roku w sprawie stworzenia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży będących mieszkańcami Miasta Siedlce. Celem ich jest wspieranie w rozwoju uczniów zdolnych, mogących poszczycić się osiągnięciami naukowymi i artystycznymi lub wynikami sportowymi, na szczeblu regionalnym, wojewódzkim (stypendium II stopnia) oraz ponadwojewódzkim bądź międzynarodowym (stypendium I stopnia). Wyróżnienie otrzymują uczniowie szkół podstawowych (z wyłączeniem klas I-III), klas gimnazjalnych i szkół ponadgimnazjalnych, do ukończenia 25 roku życia, będący mieszkańcami Siedlec. Stypendia, mające motywować

i dawać podstawę finansową do nauki, przyznawane są raz w semestrze na wniosek dyrektora szkoły, przy pisemnej zgodzie rodziców ucznia. Stypendium I stopnia to gratyfikacja finansowa w wysokości 500 złotych, zaś II stopnia w wysokości 300 złotych. W roku szkolnym 2016/2017 zostało przyznanych łącznie 1.009 stypendiów:

- 304 stypendia w I semestrze 2016/2017,
- 705 stypendiów w II semestrze 2016/2017.

W ramach wyrównywania szans edukacyjnych uczniów udzielana jest pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, na podstawie art. 90c-f ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. W Mieście Siedlce sprawy dotyczące pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym reguluje Uchwała Rady Miasta Siedlce z dnia 29 sierpnia 2008 roku, która jest regulaminem jej udzielania. Celem pomocy materialnej jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów jest zadaniem własnym gminy finansowanym w 20% z wkładu własnego oraz w 80% z dotacji z budżetu państwa przeznaczonej na ten cel. Corocznie do Urzędu Miasta Siedlce wpływa 800 - 900 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego. W roku szkolnym 2016/2017 wydano 844 decyzje przyznające stypendium szkolne na łączną kwotę 855.795 zł oraz 49 decyzji przyznających zasiłek szkolny na kwotę 16.860 zł.

Jednostką, która odgrywa największą rolę w zakresie organizowania szkoleń i doskonalenia kompetencji nauczycieli jest Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach, zapewniające profesjonalną obsługę w zakresie doradztwa metodycznego i doskonalenia zawodowego. W okresie od 1 stycznia 2016 r. – 31 grudnia 2017 r. placówka zorganizowała 65 szkoleniowych rad pedagogicznych, w których uczestniczyło 2.803 nauczycieli ze szkół i placówek miasta Siedlce. W przeprowadzonych 146 formach doskonalenia zawodowego (warsztaty, kursy doskonalące, kursy nadające uprawnienia, kursy kwalifikacyjne) uczestniczyło 1.485 nauczycieli. Ponad 3.000 nauczycieli i uczniów wzięło udział w konkursach i Targach Edukacyjnych. Od 2016 r. SCDiDN, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom uczestników, organizuje kursy i warsztaty w formie „blended learningowej” (mieszana metoda kształcenia, łącząca tradycyjne metody nauki, bezpośredni kontakt z prowadzącym, z aktywnościami prowadzonymi zdalnie za pomocą komputera).

W 2017 r. SCDiDN przystąpiło do projektu „Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów poprzez pracę nad kształtem zadań edukacyjnych wykonywanych na lekcjach wybranych przedmiotów szkolnych, TIK oraz indywidualizację nauczania realizowane przez 10 placówek doskonalenia nauczycieli prowadzących kompleksowe wspomaganie szkół”, w ramach którego nauczyciele szkół i placówek Miasta Siedlce uczestniczyli w warsztatach o tematyce wynikającej z przeprowadzonej diagnozy. Każdy doradca metodyczny SCDiDN, zgodnie z comiesięcznym harmonogramem, prowadzi: zespoły samokształceniowe, problemowe, konferencje i zajęcia otwarte, których przebieg jest szczegółowo omawiany, w zakresie: metod, form pracy, doboru treści, pomocy dydaktycznych i naukowych oraz

dzielenia się wiedzą i dobrymi praktykami. Od 1.01.2016 r. do 31.12.2017 r. z ww. form doradztwa metodycznego skorzystało 8.018 nauczycieli.

Doradcy metodyczni SCDiDN są w stałym kontakcie z nauczycielami i wspierają ich w rozwoju zawodowym. Od stycznia 2016 r. do grudnia 2017 r. nauczyciele z miasta Siedlce w liczbie 685 uczestniczyli w 10 zorganizowanych przez SCDiDN konferencjach.

W zakresie realizacji i rozbudowy zajęć pozalekcyjnych w roku szkolnym 2016/2017 szkoły i placówki prowadzone przez Miasto Siedlce przeprowadziły łącznie 1.231,25 godzin zajęć pozalekcyjnych, w roku szkolnym 2017/2018 było to 929,75 godzin. Udział w nich wzięło 9.468 uczniów w roku szkolnym 2016/2017 i 8.315 uczniów w roku szkolnym 2017/2018.

Na podniesienie poziomu kształcenia wpływają także realizowane projekty:

1. „Zawodu mistrzowie - rynku pracy królowie” – projekt dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 - 2020

Okres realizacji: 01.10.2017 - 30.09.2019

Wartość projektu: 2.162.688,75 zł, w tym dofinansowanie 1.946.419,84 zł.

Celem projektu jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów i uczennic szkół zawodowych subregionu siedleckiego (ZSP1, ZSP2, ZSP3, ZSP5) służące podniesieniu ich zdolności do przyszłego zatrudnienia poprzez poprawę jakości i atrakcyjności oferty edukacyjnej. Projekt zakłada współpracę szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie realizacji staży i praktyk zawodowych skierowanych do uczniów ostatnich klas techników i szkół zawodowych celem ułatwienia nawiązania relacji pomiędzy uczniem a pracodawcą tuż po zakończeniu edukacji szkolnej w wariacie jednomiesięcznym lub trzymiesięcznym, realizacji zajęć specjalistycznych oraz kursów, których wymagają pracodawcy od swoich pracowników. Poza rozwojem współpracy planuje się wyposażenie pracowni zawodowych i warsztatów szkolnych odpowiadających środowisku pracy u pracodawców.

2. „Zapewnienie dyrektorom i innym osobom pełniącym funkcje kierownicze w mazowieckich szkołach i przedszkolach wsparcia szkoleniowo-doradczego w zakresie przywództwa edukacyjnego w kształceniu kompetencji kluczowych uczniów poprzez system placówek doskonalenia nauczycieli” – projekt dofinansowany z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Okres realizacji: 01.12.2017 - 30.11.2019

Łączna wartość wsparcia wynosi 1.494.535,56 zł

Projekt realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w partnerstwie z Samorządowym Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach oraz Międzypowiatowym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu. Projekt obejmuje udział w bezpłatnych, trysemestralnych studiach podyplomowych Akademii Liderów Oświaty Szkoły Uczącej Się

(ALO SUS). Akademy partnerzy projektu to szkoły wyższe specjalizujące się we wspieraniu dyrektorów i nauczycieli: Collegium Civitas i Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Projekt obejmuje:

- przeprowadzenie szkoleń stacjonarnych dla dyrektorów, wicedyrektorów oraz kierowników zespołów przedmiotowych i kierowników świetlic oraz kursu internetowego towarzyszącego szkoleniom,
- doradztwo indywidualne skierowane do uczestników projektu w zakresie przygotowania i prowadzenia wspomaganie,
- stworzenie, moderacje i podtrzymywanie sieci współpracy uczestników projektu.

3. Program Erasmus +

- a) **„Dziś zadbajmy o jutro - innowacje w nauczaniu”** - IV Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach otrzymało prawie 29.075,00 euro dotacji z Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus + Akcja 1 „Mobilność Kadry Edukacyjnej”. Projekt został zrealizowany od czerwca 2016 r. do września 2017 r. Jego celem było podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia poprzez udział nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego za granicą, takich jak kursy metodyczne dotyczące innowacyjnych technik nauczania języków obcych, tworzenia własnych materiałów dydaktycznych oraz szerokiego wykorzystywania multimediiów w procesie nauczania. Założeniem projektu było także doskonalenie umiejętności językowych nauczycieli.
- b) **„Język angielski kluczem do sukcesu”** - Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Siedlcach otrzymało 147.674,19 złotych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) w ramach projektu „Mobilność kadry edukacji szkolnej”. Okres realizacji projektu: 15.11.2016 - 14.04.2018 r. Projekt miał na celu:
 - wsparcie profesjonalnego rozwoju nauczycieli i pracowników szkoły, zwiększenie motywacji a jednocześnie satysfakcji z wykonywanej pracy,
 - podniesienie umiejętności posługiwania się językiem angielskim,
 - nawiązanie kontaktów z nauczycielami z innych krajów w celu współpracy projektowej w przyszłości,
 - wymiana doświadczeń z innymi nauczycielami w zakresie nauczania danego przedmiotu,
 - wdrożenie innowacji pedagogicznej - klasa z rozszerzonym programem języka angielskiego,
 - podniesienie poziomu kompetencji w zakresie TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) i wykorzystywania narzędzi informatycznych w uczeniu się i nauczaniu,
 - kształtowanie/poszerzanie oraz promowanie świadomości międzykulturowej,
 - budowanie bazy narzędzi dydaktycznych przydatnych w nauce języka obcego, poszerzanie wiedzy w zakresie metodyki nauczania przedmiotu.

- c) **„3,2,1... Action!”** - Szkoła Podstawowa nr 4 im. Adama Mickiewicza w Siedlcach otrzymała 19.260 euro w ramach programu Erasmus + Akcja KA2 – Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, partnerstwa strategiczne – współpraca szkół. Termin realizacji: 01.09.2016-31.08.2018. Tematem projektu jest teatr i jego wykorzystanie w nauczaniu języków obcych i wielu umiejętności takich jak: walka ze stresem, umiejętność pracy w grupie, integracja różnych grup kulturowych i praca nad samooceną. Oprócz SP nr 4 w projekcie biorą udział ośrodki z Hiszpanii, Włoch, Czech, Bułgarii i Rumunii.
- d) **„Europejskie kwalifikacje”** - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach otrzymał 750.641,50 zł dotacji z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) w ramach projektu „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego”. Okres realizacji: 31.12.2016 - 30.06.2018. Cele projektu to nabycie przez jego uczestników nowych kwalifikacji zawodowych, językowych – zgodnych z oczekiwaniami lokalnych i regionalnych przedsiębiorców oraz kompetencji osobistych, dzięki odbyciu zagranicznych staży.
- e) **„Droga do sukcesu”** - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Kazimierza Wielkiego otrzymał 603.945,73 zł dotacji z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) w ramach projektu „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego”. Okres realizacji: 01.12.2016 - 30.06.2018. Celem projektu było nabycie kompetencji zawodowych, zdobycie doświadczenia zawodowego przez uczniów, transfery dobrych praktyk, wiedzy oraz innowacji.
- f) **„Zawodowo w dorosłość”** - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 otrzymał 451.846,59 zł dotacji z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) w ramach projektu „Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia zawodowego”. Okres realizacji: 01.09.2017 - 30.04.2019. Celem projektu jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy, a także zwiększenie kompetencji językowych, wymiana doświadczeń i nauka nowych rzeczy, kształtowania wśród uczniów umiejętności pracy w grupie ponad barierami językowymi, poznanie innych kultur.

4. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Miasto Siedlce w roku 2016 zrealizowało dwa projekty dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie edukacji ekologicznej w ramach Programu „Wspieranie rozwoju terenowej infrastruktury edukacyjnej”:

- a) **Ogród dydaktyczny ze ścieżką edukacyjną „Z przyrodą na ty przy Miejskim Przedszkolu nr 6 w Siedlcach”**, dotacja w kwocie 36.000,00 zł.
- b) **Ogród dydaktyczny „Edukacja poprzez kontakt z przyrodą przy Szkole Podstawowej nr 7 w Siedlcach”**, dotacja w kwocie 41.706,00 zł.

W 2017 r. Miasto zrealizowało trzy projekty dofinansowane z WFOŚiGW w zakresie edukacji ekologicznej w ramach Programu „Wspieranie rozwoju terenowej infrastruktury edukacyjnej”:

- a) **Ogród edukacyjny „Leśne zagadki” przy Miejskim Przedszkolu Nr 15 w Siedlcach**, dotacja w kwocie 41.553,00 zł.
- b) **Ścieżka edukacyjna przy Zespole Szkół Nr 2 w Siedlcach**, dotacja w kwocie 36.464,50 zł.
- c) **Ogród edukacyjny Przyjaciele przyrody przy Szkole Podstawowej nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego w Siedlcach**, dotacja w kwocie 50.124,00 zł.

Głównym celem powyższych zadań było podniesienie wiedzy dzieci i ich rodziców na temat fauny i flory występującej przede wszystkim w lasach na terenie województwa mazowieckiego w warunkach terenowych oraz zapobieganie antropogenizacji środowiska naturalnego.

2.5. Wspieranie kształcenia ustawicznego i praktycznego

Priorytetowe działania:

- Promocja uczenia się przez całe życie
- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla osób starszych
- Wprowadzenie systemu kształcenia na odległość

Analizując potrzeby i oczekiwania uczniów wybierających naukę w szkole zawodowej oraz wychodząc naprzeciw lokalnej sytuacji na rynku pracy Centrum Kształcenia Praktycznego (CKP) podjęło następujące działania:

- 14 kwietnia 2016 r. została podpisana umowa patronacka pomiędzy firmą Bozamet Sp. z o.o. a Miastem Siedlce oraz Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 Centrum Kształcenia Praktycznego w Siedlcach. Firma objęła patronatem klasy kształcące w zawodach: ślusarz i operator obrabiarek skrawających. Uczniowie w ramach zajęć praktycznych biorą udział w prezentacji nowych produktów, nowoczesnych maszyn i technologii. Najlepsi absolwenci znajdują zatrudnienie w Spółce.
- 25 maja 2017 r. podpisano umowę, dotyczącą klasy patronackiej, pomiędzy: Stadler Polska Sp. z o.o., Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Stanisława Staszica, Centrum Kształcenia Praktycznego i Urzędem Miasta Siedlce. Od 1 września 2017 r. uczą się w niej przyszli technicy: elektrycy i mechatronicy, potrzebni w fabryce pojazdów szynowych. Najlepsi uczniowie mogą liczyć na fachową pomoc praktyczną oraz na stypendia ufundowane przez firmę. W ramach patronatów organizowane są zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, wycieczki programowe do zakładów, uczestnictwo w targach branżowych i wydarzeniach mających popularyzować kształcenie zawodowe.

CKP koordynuje współpracę z ww. wymienionymi pracodawcami.

- Kontynuacja programu „Młode Kadry” pod patronatem firmy INTER CARS. Placówka znalazła się w gronie szkół cenionych za wysoką jakość i efektywność współpracy w kształceniu zawodowym w branży motoryzacyjnej. Kształcenie na nowoczesnym sprzęcie ułatwia zawodowy start młodym ludziom. Udział uczniów i nauczycieli w kursach i szkoleniach specjalistycznych, prowadzonych przez specjalistów z Inter CARS, zapewnia ustawiczne doskonalenie kadry oraz pozwala uczniom na efektywne przygotowanie się do przyszłej pracy zawodowej.
- Kształcenie techników urządzeń i systemów energetyki odnawialnej wpisuje się w rosnące zapotrzebowanie na specjalistów z dziedziny odnawialnych źródeł energii i zbiega się z reformą edukacji, która ma na celu odbudowanie w Polsce szkolnictwa zawodowego
- Centrum Kształcenia Praktycznego przeprowadza egzaminy zawodowe potwierdzające kwalifikacje w zawodzie dla uczniów szkół zawodowych.

Centrum Kształcenia Ustawicznego (CKU) w Siedlcach podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości pracy szkoły, w tym właściwej realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego, pomagającego słuchaczom odnosić sukcesy, właściwie rozwijać się i kształtować odpowiednią postawę. Wdraża różnego rodzaju projekty, w tym skierowane do społeczności lokalnej, podejmuje działania innowacyjne. W latach 2016 - 2017 w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Siedlcach podejmowane były następujące działania:

1. Przygotowanie słuchaczy do udziału w olimpiadach i konkursach, w których odnosili sukcesy:
 - olimpiada przedsiębiorczości (dla uczniów liceów ogólnokształcących); słuchacze w 2017 r. dotarli do etapu okręgowego olimpiady;
 - Ogólnopolski Konkurs Ekologiczny Eko - Planeta (w kategorii uczniowie szkół ponadgimnazjalnych) słuchacze Centrum zajmowali wysokie lokaty: w 2017 - 1 osoba trzecie miejsce w kraju;
 - Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej dla Dorosłych (dla słuchaczy szkoły policealnej); w 2016 - do etapu centralnego zakwalifikowało się 4 słuchacze, w finale 1 osoba; w 2017 - w etapie centralnym 3 osoby, w finale 2 osoby, drużynowo trzecie miejsce w kraju;
2. Współpraca z organizacjami i instytucjami wspomagającymi realizację programu dydaktyczno – wychowawczego szkoły:
 - zorganizowanie spotkań warsztatowo - konferencyjnych we współpracy z Akademią Kultury Informacyjnej w Warszawie: „**Kobieta 50+ w zwierciadle swoim i świata**”;
 - w 2016 r. odbyły się dwa szkolenia, które dotyczyły upowszechniania problematyki aktywizacji kobiet 50+, budowania relacji poprzez wykorzystanie doświadczenia kobiet i ich życiowej mądrości dzięki zastosowaniu odpowiedniej formy i treści edukacji;

- prowadzenie zajęć z tutoringu (innowacyjna metoda rozwijania kreatywności i samodzielnego myślenia) w roku szkolnym 2016/2017 w ramach projektu Erasmus+ we współpracy z Akademią Kultury Informacyjnej w Warszawie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 5 w Warszawie. W CKU przeszkolonych zostało 5 nauczycieli, którzy w kolejnym etapie pracowali z 15 słuchaczami. Podejmowane były m.in. tematy jak radzić sobie ze stresem, dotyczące komunikacji interpersonalnej oraz poczucia własnej wartości. Efektem tego projektu była m.in. międzynarodowa konferencja naukowo - metodyczna zorganizowana 29 marca 2017 roku w sejmie na temat **"Tutoring jako modelowa propozycja systemowego oddziaływania w procesie resocjalizacji młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym"**, podczas której doświadczenia siedleckiego CKU były przedstawiane jako przykład dobrej praktyki;
- stosowanie narzędzi e-learningowych: prowadzenie Platformy Moodle dla słuchaczy i uczestników Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych, opracowanie materiałów i zamieszczanie ich na platformie, udostępnianie ćwiczeń, zadań interaktywnych, e - podręczników. Platforma służy także jako narzędzie komunikacji ze słuchaczami. Dzięki pracy na platformie Moodle słuchacze nabywają umiejętności praktycznego wykorzystania technologii komunikacyjnej i informacyjnej, mają dostęp w dogodnym dla siebie czasie do materiałów zamieszczonych na platformie, wykonywania ćwiczeń, testów, mają możliwości kontaktu z nauczycielami, uczą się korzystania z różnorodnych źródeł. Nauczyciele współpracują ze sobą, podejmują wspólnie odpowiedzialność za kształtowanie umiejętności określonych w podstawie programowej, motywują słuchaczy do pracy. Ta metoda pracy została uznana w czasie ewaluacji zewnętrznej za przykład dobrej praktyki.

Centrum Kształcenia Ustawicznego zrealizowało również projekty skierowane do społeczności szkolnej:

1. Cykliczne spotkania tematyczne, których celem było kształtowanie właściwej postawy, kultywowanie materialnej i niematerialnej polskiej tradycji, budowanie łączności międzypokoleniowej np. spotkanie z polską pieśnią patriotyczną.
2. Konferencje i seminaria, których celem było upamiętnienie ważnych postaci - patronów danego roku oraz uczenie słuchaczy wystąpień publicznych, radzenia sobie ze stresem, prezentacji.

Udział w projektach promujących postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego wzmocnił właściwe zachowania wśród słuchaczy. Przygotowanie i udział w konferencjach oraz projektach wdrożyły słuchaczy do pracy metodą projektu, ukształtowały umiejętności pracy zespołowej i przyjmowania różnych ról w grupie, poprawiły umiejętności komunikacyjne i interpersonalne, rozwinęły umiejętności samokształcenia i korzystania z najnowszych technologii. To działanie zostało uznane za przykład dobrej praktyki w czasie ewaluacji zewnętrznej.

3. **"Ogród szkolny - przyrodnicze obserwatorium"** (rok szkolny 2017/2018) to projekt, którego celem było kształtowanie wśród słuchaczy świadomej postawy ekologicznej.

Centrum jest także autorem projektów skierowanych do społeczności lokalnej mających na celu zapobieganie uzależnieniom wśród młodych ludzi. W latach 2016 - 2017 CKU zorganizowało następujące kampanie, które objęte były patronatem honorowym Prezydenta Miasta Siedlce i Komendanta Miejskiego Policji w Siedlcach:

- **"Cyberprzemoc - nie jesteś sam!"** (kampania organizowana przez CKU, IPA Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji Region Siedlce, Zespół Szkół Nr 2 w Siedlcach);
- **„Dopalacze - nie bądź celem”** (kampania organizowana przez CKU, IPA Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji Region Siedlce, Zespół Szkół Nr 2 w Siedlcach);
- **„Widzę - rozmawiam - reaguję, czyli niezbędny rodzica i wychowawcy. O zagrożeniach czyhających na współczesną młodzież”** (konferencja organizowana przez CKU, IPA Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji Region Siedlce, Szkołę Podstawową Nr 11 im. Jana Pawła II w Siedlcach).

W ramach konferencji i kampanii przeszkolono prawie 2.000 uczniów, rodziców, nauczycieli z miasta i gminy Siedlce. Przygotowano także materiały dydaktyczne bezpłatnie przekazywane do szkół (broszury), filmy tworzone na potrzeby kampanii, zakupiono pomoce, które będą służyć w kolejnych przedsięwzięciach.

2.6. Modernizacja i poprawa stanu wyposażenia infrastruktury edukacyjnej

Priorytetowe działania:

- Modernizacja obiektów
- Zakup i wymiana pomocy, urządzeń i sprzętu służącego nauczaniu
- Dostosowanie obiektów dla osób niepełnosprawnych

Tabela 8. Zestawienie remontów wykonanych w placówkach oświatowych w 2016 r.

Nazwa jednostki	Zakres zadania	Łączny koszt w zł
Szkoła Podstawowa Nr 1 (PG nr 1)	prace remontowe, wymiana podłóża i ułożenie wykładziny podłogowej w salach lekcyjnych oraz w pokojach administracji	139.132,32
	wymiana oświetlenia na sali gimnastycznej	
	wymiana wykładziny podłogowej w salach lekcyjnych	
	remont pomieszczeń socjalnych i łazienki dla nauczycieli wychowania fizycznego	
Szkoła Podstawowa Nr 2 (PG 2)	opracowanie dokumentacji projektowej oraz remont pomieszczeń kuchennych w celu dostosowania ich do wymogów sanitarnych	258.416.1
	zakup urządzeń stanowiących wyposażenie kuchni	
	naprawa instalacji wodociągowej zewnętrznej	

Szkoła Podstawowa Nr 3 (PG 3)	wyrównanie podłoża, ułożenie wykładziny, zamontowanie nowych drzwi z ościeżnicą oraz gipsowanie i malowanie sal lekcyjnych	149.729,11
	naprawa instalacji monitoringu, antenowej oraz alarmowej w budynku	
Szkoła Podstawowa nr 4	remont sali lekcyjnej	360.068,22
	ułożenie wykładziny oraz zamontowanie barierki na klatce schodowej w holu	
	przebudowa pomieszczeń z przeznaczeniem na dodatkowe wejście dla uczniów do szkoły	
	przebudowa pomieszczeń w celu utworzenia sali lekcyjnej	
	modernizacja pomieszczenia biblioteki	
	zakup klimatyzatorów	
Szkoła Podstawowa Nr 5 (ZS 2)	wymiana stolarki okiennej w trzech salach budynku	7.207,55
Szkoła Podstawowa nr 6	remont nawierzchni utwardzonej placu przy szkole	791.584,03
	remont sanitariatów, pomieszczenia sekretariatu, pomieszczeń pomocniczych i korytarzy	
	wymiana wykładzin w salach lekcyjnych	
	opracowanie dokumentacji projektowej oraz remont stołówki	
	zakup urządzeń stanowiących wyposażenie kuchni	
Szkoła Podstawowa nr 7	modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu	32.400,00
	montaż i uruchomienie nagłośnienia	
Szkoła Podstawowa Nr 8 (PG 4)	malowanie ścian, wymiana podłogi klasopracowni oraz zaplecza	898.186,75
	bieżące utrzymanie basenu	
	przebudowa rurociągu w pływalni, wykonanie układu do termicznej dezynfekcji instalacji ciepłej wody, wymiana terakoty w wejściu na pływalnię i na plaży basenowej, uszczelnienie niecki pływalni-dylatacja, uzupełnienie glazury, wymiana tub prysznicowych	
Szkoła Podstawowa Nr 9 (ZS 1)	naprawa rozdzielni elektrycznej głównej	455.123,51
	remont oraz wzmocnienie klatki schodowej w segmencie IV	
	naprawa instalacji elektrycznej w salach lekcyjnych	
	wymiana podłoża w salach lekcyjnych	
	zakup maszyny czyszczącej do sal gimnastycznych	
	remont pomieszczeń kuchennych w celu dostosowania do wymogów sanitarnych	
	wykonanie instalacji elektrycznej do gniazd wtykowych i oświetlenia w klasach i korytarzach oraz wyjść ewakuacyjnych w II segmencie	
Szkoła Podstawowa nr 10	remont posadzki w korytarzu pawilonu sportowego	24.500,00
	zakup zestawu trzech kotłów przechylnych elektrycznych wraz z montażem	
Szkoła Podstawowa nr 11	przebudowa pomieszczeń w celu utworzenia sali wielofunkcyjnej do zajęć terapeutycznych	171.823,03

	przebudowa pomieszczenia magazynowego na bloku sportowym	
	zakup pieca konwekcyjno - parowego	
	remont pomieszczeń świetlicy szkolnej i sali zajęć lekcyjnych	
Szkoła Podstawowa nr 12	naprawa hali namiotowej	332.598,97
	wymiana ogrodzenia kortu tenisowego	
	wymiana nawierzchni drogi dojazdowej do Szkoły wraz z miejscami postojowymi	
	wykonanie instalacji monitoringu wewnętrznego	
	wykonanie wentylacji mechanicznej w hali namiotowej nad kortem tenisowym	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1	wymiana instalacji oświetleniowej, elektrycznej, teletechnicznej, wymiana posadzki, uzupełnienie tynków oraz malowanie pomieszczeń w pracowni zawodowej	359.989,62
	dokumentacja projektowa oraz modernizacja starego budynku - I etap	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2	remont zalanych pomieszczeń	31.978,90
	remont szatni szkolnej	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3	zakup i montaż platformy pionowej dla uczniów niepełnosprawnych	43.763,40
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4	remont pomieszczenia w obiekcie warsztatów z przeznaczeniem na salę dydaktyczną wielofunkcyjną	79614,21
	cyklinowanie, malowanie parkietu sali gimnastycznej	
I Liceum Ogólnokształcące im. B. Prusa	zakup pieca konwekcyjno - parowego dla potrzeb internatu	36.673,14
II Liceum Ogólnokształcące im. Św. Królowej Jadwigi	wymiana pionu kanalizacyjnego, kompleksowy remont łazienek oraz remont innych pomieszczeń	393.443,43
Miejskie Przedszkole nr 4	rozbiórka tarasu, docieplenie cokołu oraz izolacja przeciwwilgociowa ścian budynku	865.024,96
	remont bramy wjazdowej i furtki, utwardzenie placu zabaw oraz inne roboty rozbiórkowe	
	naprawa instalacji zewnętrznych i wewnętrznych w budynku	
	dokumentacja i remont pomieszczeń parteru i I piętra budynku	
	wymiana wentylacji w kuchni	
	docieplenie stropodachu	
Miejskie Przedszkole nr 9	cyklinowanie i lakierowanie podłogi	4.797,00
Miejskie Przedszkole nr 13	remont pomieszczeń dla potrzeb utworzenia dodatkowego oddziału dla dzieci	118.500,00

Miejskie Przedszkole nr 15	wyczyszczenie i zaimpregnowanie elewacji budynku	9.000,00
Miejskie Przedszkole nr 17	budowa placu zabaw dla dzieci	47.217,15
Miejskie Przedszkole nr 20	zakup pieca konwekcyjno - parowego	19.384,80
Miejskie Przedszkole nr 21	remont pomieszczeń dla potrzeb utworzenia dodatkowego oddziału remont instalacji elektrycznej	175.988,97
Miejskie Przedszkole nr 22	remont pomieszczeń w budynku przedszkola dla potrzeb utworzenia dodatkowego oddziału dla dzieci	5.412,00
Miejskie Przedszkole nr 26	wymiana przęseł w ogrodzeniu	7.810,50
Miejskie Przedszkole nr 27	remont pomieszczeń dla potrzeb utworzenia dodatkowego oddziału dla dzieci remont chodnika okalającego budynek	162.721,27
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	wykonanie instalacji monitoringu wewnętrznego w budynku	24.900,00
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	roboty elektryczne oraz zabezpieczenia przeciwpożarowe	10.706,07

Tabela 9. Zestawienie remontów wykonanych w placówkach oświatowych w 2017 r.

Nazwa jednostki	Zakres zadania	Łączny koszt w zł
Szkoła Podstawowa Nr 1 (PG nr 1)	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w bloku sportowym i w pawilonie PG nr 1 adaptacja szatni uczniowskich i wymiana stolarki drzwiowej wraz z ościeżnicami w salach lekcyjnych w związku z reformą oświaty remont dużej i małej Sali gimnastycznej prace remontowe zaplecza sportowego oraz sal lekcyjnych remont dachu i elewacji obiektu sportowego remont sanitariatów w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci młodych	708.335,32
Szkoła Podstawowa Nr 2 (PG 2)	uruchomienie oddzielnego wejścia do szkoły w związku z reformą systemu oświaty remont sanitariatów w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci młodych adaptacja pomieszczenia na potrzeby świetlicy w związku z reformą systemu oświaty	263.646,32

Szkoła Podstawowa Nr 3 (PG 3)	remont sanitariatów w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci młodych	257.654,10
	remont sali lekcyjnej, korytarzy w budynku oraz wymiana balustrady schodowej w związku z reformą systemu edukacji	
	przygotowanie podłoża na korytarzu w celu położenia wykładziny potrzebnej do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	
Szkoła Podstawowa nr 4	wymiana wykładziny podłogowej w salach lekcyjnych, pokoju nauczycielskim, w części holu na I piętrze oraz wymiana płytek w łazience na parterze	288.415,19
	wymiana oświetlenia w salach lekcyjnych	
	ułożenie wykładziny podłogowej na dolnym i górnym korytarzu szkoły	
	wymiana oświetlenia i wykładziny w czterech salach lekcyjnych	
	wymiana obudowy grzejników	
Szkoła Podstawowa nr 5 (ZS nr 2)	remont pomieszczeń w związku z reformą systemu edukacji	8.000,00
Szkoła Podstawowa nr 6	remont klatek schodowych i pomieszczeń szatni	223.987,28
	remont sal lekcyjnych w celu przystosowania jej na pracownię komputerową i do terapii integracji sensorycznej	
Szkoła Podstawowa nr 7	remont sal lekcyjnych	347.558,88
	remont instalacji centralnego ogrzewania	
Szkoła Podstawowa Nr 8 (PG 4)	remont sanitariatów w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci	187.907,72
	malowanie sal, korytarza i stołówki szkolnej	
	naprawy elewacji na patio	
	usługi remontowe i konserwacje basenu i boiska	
Szkoła Podstawowa Nr 9 (ZS 1)	wykonanie naprawy instalacji elektrycznej do gniazd wtykowych i oświetlenia w klasach i korytarzach oraz wyjść ewakuacyjnych w III segmencie	316.417,55
	wykonanie instalacji elektrycznej do gniazd wtykowych i oświetlenia w klasach i korytarzach oraz wyjść ewakuacyjnych w IV segmencie	
	wymiana wykładziny w czytelnicy	
	wymiana wykładziny w Sali lekcyjnej w segmencie I	
Szkoła Podstawowa nr 10	wymiana drzwi w salach lekcyjnych oraz w pawilonie administracyjnym	21.800,00
Szkoła Podstawowa nr 11	wydzielenie dróg ewakuacyjnych	78.409,56
	ułożenie kostki brukowej przed wejściem do szkoły	
Szkoła Podstawowa nr 12	remont dachu i ścian atrium, wstawienie drzwi tarasowych i ułożenie nawierzchni z kostki na drodze dojazdowej i na chodniku	116.169,95
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1	opracowanie dokumentacji projektowej oraz remont pracowni kształcenia zawodowego	150.000,00

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6	wymiana instalacji elektrycznej na jednej kondygnacji, malowanie sali komputerowej oraz sali nr 22, cyklinowanie podłogi w sali nr 18	93.941,60
I Liceum Ogólnokształcące im. B. Prusa	remont pomieszczenia po siłowni w związku z przeznaczeniem na dwie sale sypialne w internacie	12.600,00
II Liceum Ogólnokształcące im. Św. Królowej Jadwigi	remont pracowni komputerowych i innych pomieszczeń	298.319,69
	remont sali lekcyjnej, wejścia i korytarza na parterze	
Miejskie Przedszkole nr 1	remont kuchni	28.382,71
Miejskie Przedszkole nr 3	czyszczenie ścian zewnętrznych budynku	7.600,00
Miejskie Przedszkole nr 4	remont elewacji i pomieszczeń w budynku	479.787,60
	poprawa zagospodarowania terenu wokół przedszkola oraz remont schodów zewnętrznych	
	remont pomieszczeń w przedszkolu	
Miejskie Przedszkole nr 6	remont kuchni i innych pomieszczeń przedszkolnych	325.000,00
Miejskie Przedszkole nr 13	wymiana instalacji elektrycznej, remont dwóch sal dydaktycznych oraz wymiana ogrodzenia	141.696,42
Miejskie Przedszkole nr 15	wymiana instalacji odgromowej	6.562,05
Miejskie Przedszkole nr 20	czyszczenie i impregnacja elewacji budynku	42.623,67
	remont pomieszczenia wstępnej obróbki warzyw, owoców i ziemniaków oraz czterech łazienek dla personelu	
Miejskie Przedszkole nr 21	remont instalacji eklektycznej w budynku przedszkola - II etap	150.000,00
Miejskie Przedszkole nr 25	projekt i remont bloku żywieniowego	309.812,10
	wymiana instalacji wewnętrznych w kuchni	
Miejskie Przedszkole nr 26	wymiana pręseł w ogrodzeniu	7.091,72
Centrum Kształcenia Ustawicznego	remont biblioteki	53.920,73
Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy	konserwacja systemu p.poż, rolet zewnętrznych, instalacji wentylacyjnej oraz przepompowni kanalizacji sanitarnej i deszczowej	7.176,40

Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli	dostosowanie pomieszczeń dla potrzeb biurowych SCDiDN	9.551,50

Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury technicznej i ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko

Cele szczegółowe:

- 3.1. Budowa i modernizacja połączeń drogowych z siecią TEN-T
- 3.2. Rozbudowa i modernizacja systemu dróg lokalnych i subregionalnych
- 3.3. Rozwój i integracja różnych form transportu publicznego
- 3.4. Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi w mieście
- 3.5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz ciepłowniczej
- 3.6. Racjonalny i stabilny system zbiórki, odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych
- 3.7. Poprawa jakości powietrza

3.1. Budowa i modernizacja połączeń drogowych z siecią TEN-T

Priorytetowe działania:

- Budowa i modernizacja układu drogowego (wraz z obiektami drogowymi) połączonego z siecią TEN-T
- Usprawnienie ruchu drogowego poprzez budowę i modernizację wewnętrznych dróg obwodowych
- Wsparcie modernizacji infrastruktury kolejowej
- Budowa systemu zarządzania ruchem drogowym
- Podejmowanie działań wspierających budowę autostrady A2

W 2016 r. sfinalizowano prace nad Planem inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowym pn. „Poprawa dostępności mieszkańców subregionu siedleckiego do wysokiej jakości usług publicznych, rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych oraz wzrost potencjału turystycznego”, w którym określono projekty służące osiągnięciu założonych celów rozwojowych. Przyjęcie Planów umożliwiło ubieganie się o dofinansowanie unijne dla projektu pn. „Rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej w ciągu ul. Rotmistrza W. Pileckiego w Siedlcach” z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej VII „Rozwój regionalnego systemu transportowego”, Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014 – 2020. W maju 2017 r. podpisano umowę o dofinansowanie i rozpoczęto realizację ww. projektu, która zakończyła się w sierpniu 2018 r.

Projekt pn. „Rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej w ciągu ul. Rotmistrza W. Pileckiego w Siedlcach” składał się z 2 zadań położonych w jednym ciągu drogowym:

Zadanie 1 - budowa tunelu z ciągiem komunikacyjnym na odcinku od ul. Kilińskiego do ul. Składowej; zakres wykonanych prac:

- przedłużenie i wyposażenie wybudowanej konstrukcji tunelu;

- budowa dojazdów, przejazdu, ścieżek rowerowych i chodników z miejscami parkingowymi;
- budowa ronda na skrzyżowania z ul. Składową;
- przebudowa ul. Kolejowej z drogami serwisowymi;
- budowa wyjść na perony i windy osobowej;
- przebudowa kolizji;
- budowa infrastruktury (oświetlenie, kanalizacja deszczowa, ekrany akustyczne);
- wycinka i nasadzenie zieleni.

Zadanie 2 - budowa III etapu śródmiejskiej obwodnicy na odcinku od ul. Prezydenta R. Kaczorowskiego do ul. Składowej; zakres wykonanych prac:

- rozbudowa skrzyżowania z sygnalizacją świetlną ul. Składową – Hozera – Zbrojną oraz budowa skrzyżowania z ul. Ceglana i Łukasińskiego;
- odtworzenie jezdni ul. Zbrojnej;
- budowa ścieżki rowerowej, ciągu pieszo-rowerowego, chodników, zjazdów, ekranów akustycznych i murów oporowych;
- oznakowanie poziome, pionowe i urządzenia bezpieczeństwa ruchu;
- rozbiórka budynków kolidujących z nową drogą;
- budowa nowego uzbrojenia terenu (kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne, sieć teletechniczna i energetyczna);
- przebudowa kolizji;
- wycinka i nasadzenia zieleni.

Ze względu na znaczenie i rangę projektu jego cel główny polegał na poprawie komunikacji w subregionie siedleckim poprzez uspojnienie układu dróg w Siedlcach z siecią TEN-T. Cel główny został osiągnięty poprzez następujące cele bezpośrednie:

- poprawa dostępności węzła na kolejowej sieci TEN-T;
- udostępnienie planowanego centrum przesiadkowego w Siedlcach oraz terenów inwestycyjnych;
- zwiększenie płynności ruchu drogowego;
- wzrost bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców miasta i subregionu siedleckiego;
- poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście i subregionie siedleckim.

Wartość całkowita projektu – 56.385.776,29 zł.

Dotacja – 33.385.188,70 zł.

3.2. Rozbudowa i modernizacja systemu dróg lokalnych i subregionalnych

Priorytetowe działania:

- Budowa dróg doprowadzających ruch do obszarów zabudowy mieszkaniowej w mieście
- Budowa i modernizacja dróg na terenie miasta

- Zwiększenie liczby miejsc parkingowych w mieście
- Stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych

W ramach realizacji powyższych priorytetowych działań w latach 2016-2017 zrealizowano następujące zadania:

2016 rok

- **Przebudowa ulicy Łukowskiej w Siedlcach na odcinku od wiaduktu łukowskiego do ulicy Południowej**

Wykonano:

- jezdnię o długości 476,0 mb,
- chodnik o długości 390,00 mb,
- ścieżkę rowerową o długości 433,80 mb,
- ciąg pieszo-rowerowy o długości 558,50 mb.

Koszt zadania: 1.461.478,93 zł.

- **Przebudowa ulicy Bema na odcinku od ulicy Granicznej do Placu Wolności**

Wykonano:

- jezdnię o długości 980 mb,
- chodnik z betonowej kostki brukowej 548 m²,
- zjazdy z betonowej kostki brukowej 183 m².

Koszt zadania: 691.100,23 zł.

- **Przebudowa ulicy Kasztanowej (od ulicy Janowskiej w kierunku południowym)**
o długości jezdni 155,5 mb.

Koszt zadania: 58.887,85 zł.

- **Budowa ulicy Piotrowskiego z odwodnieniem i oświetleniem**

Wykonano:

- jezdnię o długości 255 mb,
- nawierzchnię chodnika z bet. kostki brukowej o długości 352 mb,
- nawierzchnię zjazdów z bet. kostki brukowej: powierzchnia 374,15m²,
- nawierzchnię zatok parkingowych z bet. kostki brukowej.

Koszt zadania: 507.470,43 zł

- **Przebudowa ulicy Hożej** o długości 68 mb

Koszt zadania: 48.514,87 zł

- **Opracowano dokumentację projektową dla:**

- ulicy Spokojnej 2KUZ (plan Piaskowa) za kw. 29.816,38 zł,
- ulicy Gajowej za kwotę 56.580,00 zł,
- ulicy Kalinowej za kwotę 28.905,00 zł,

2017 rok

- **Przebudowa skrzyżowania ulic: Składowej, Łukowskiej i Targowej**

Wykonano:

- nawierzchnię ronda i wysp dzielących z betonowej kostki brukowej o pow. 201,50 m²,
- nawierzchnię z betonu asfaltowego o pow. 6 m².

Koszt zadania: 69.961,50 zł.

- **Budowa ulicy Kosowskiej (Kryłowa)**

Wykonano:

- jezdnię o długości 131 mb,
- chodnik o długości 236 mb,
- zjazdy o pow. 57m²,
- przyłącza kanalizacji deszczowej 17,10 mb, słupy oświetleniowe z oprawą LED - 10 szt.

Koszt zadania: 424.599,25 zł.

- **Opracowanie dokumentacji projektowej i przebudowa ulicy Narutowicza (od ulicy Dąbrowskiego do ulicy Prusa)**

Wykonano dokumentację projektową za kwotę 44.380,00 zł oraz wydano warunki zabezpieczenia sieci gazowej w odniesieniu do infrastruktury drogowej za kw. 344,00 zł.

- **Budowa ulicy Stokrotki oraz ulicy Zielnej na odcinku od ul. Stokrotki w kierunku południowym wraz z oświetleniem i odwodnieniem**

Koszt zadania 1.746.060,00 zł.

- **Budowy ulicy Kalinowej**

Koszt robót budowlanych 967.530,74 zł.

- **Zlecono opracowanie dokumentacji projektowej dla:**

- ulicy Pamięci Ofiar II Wojny Światowej na odcinku od ul. Okopowej do ul. Zielnej za kwotę 43.000,00 zł z terminem opracowania 15.03.2018 r.;
- ulicy Zielnej na odcinku od ul. Pamięci Ofiar II Wojny Światowej w kierunku wschodnim za kwotę 33.500,00 zł z terminem opracowania 15.03.2018 r.;
- ulicy A. Asnyka na odcinku od ulicy Łukasiewskiego do ulicy Paderewskiego za kwotę 17,000,00 zł.;
- ulicy 3KDD na odcinku od ulicy Piaskowej do ulicy Żytniej (plan w rejonie ulicy Żytniej) za kwotę 29.000,00 zł. Uzyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej;
- ulicy Chabrowej za kwotę 31.000,00 zł.

3.3. Rozwój i integracja różnych form transportu publicznego

Priorytetowe działania:

- Budowa multimodalnego centrum przesiadkowego
- Modernizacja obiektów dworcowych i przystanków transportu publicznego
- Modernizacja taboru autobusowego
- Rozwój systemu informacji o transporcie publicznym
- Promocja korzystania z transportu publicznego w mieście

Usługi publicznego transportu zbiorowego na rzecz Miasta Siedlce świadczy Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne (MPK) w Siedlcach Spółka z o.o. Podejmowane działania w zakresie modernizacji taboru powodują, iż MPK wykonuje powierzone zadania w sposób bezpieczny, komfortowy, sprawny, niezawodny, przyjazny osobom niepełnosprawnym i środowisku. W latach 2016 - 2017 dokonano zakupu dwóch nowych autobusów niskopodłogowych marki Autosan, wyposażonych w silniki przeznaczone do zasilania biopaliwami, spełniające najwyższe normy emisji spalin Euro 6. Dodatkowo posiadają one system rekuperacji energii w procesie hamowania, pozwalający w konsekwencji osiągnąć oszczędności paliwa na poziomie około 3%. Ponadto został zakupiony mikrobus przystosowany do przewozu dzieci i młodzieży do siedleckich szkół i placówek opiekuńczo wychowawczych.

W 2017 roku MPK podjęło działania związane z przyszłymi inwestycjami we flotę autobusów elektrycznych, zeroemisyjnych i, wraz z Miastem Siedlce, zostało włączone do rządowego Programu Elektromobilności. Spółka zadeklarowała w ramach tego programu zakup 10 autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą.

Stałym działaniem integrującym różne formy transportu, podejmowanym i realizowanym przez Spółkę jest optymalizowanie rozkładów jazdy oraz tras przebiegu linii autobusowych. Przedsiębiorstwo zapewnia mieszkańcom aktualną informację o realizowanym lokalnym transporcie zbiorowym oraz warunkach i zasadach korzystania z niego poprzez stronę internetową, lokalne media elektroniczne, informację wewnątrz autobusów oraz na przystankach autobusowych.

W 2016 r. sfinalizowano prace nad Planem inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowym pn.: „Poprawa dostępności mieszkańców subregionu siedleckiego do wysokiej jakości usług publicznych, rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych oraz wzrost potencjału turystycznego”, w którym określono projekty służące osiągnięciu założonym celom rozwojowym. Przyjęcie Planów umożliwiło ubieganie się o dofinansowanie unijne. Jednym z projektów ujętych w Planie inwestycyjnym jest projekt pn. „Budowa Centrum Przesiadkowego w Siedlcach”. W 2016 r. opracowano komplet dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku o dofinansowanie, który Miasto Siedlce złożyło w maju 2017 r. W wyniku pozytywnej oceny w listopadzie 2017 r. została podpisana umowa o dofinansowanie ww. projektu, realizowanego w partnerstwie z Gminą Wiśniew oraz Gminą Zbuczyn. Dofinansowanie pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu IV „Przejście na gospodarkę niskoemisyjną”, Działanie 4.3 „Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza”, Poddziałanie 4.3.1 „Ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej”, Typ projektów: „Rozwój zrównoważonej

multimodalnej mobilności miejskiej” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014 - 2020 i wynosi 11.507.345,30 zł. Całkowita wartość projektu to 14.384.181,63 zł. Zakończenie realizacji zadania przewiduje się na dzień 04.09.2018 r.

Zakres wykonanych prac:

- budowa parkingu „Park&Ride” z funkcją „Bike&Ride”;
- budowa wiaty przystankowej ;
- budowa budynku obsługi podróżnych;
- budowa infrastruktury drogowej w Centrum Przesiadkowym (drogi wewnętrzne, place manewrowe, zatoki postojowe dla autobusów, parkingi naziemne dla samochodów osobowych, drogi rowerowe, chodniki);
- wyposażenie Centrum Przesiadkowego w elementy niezbędne do prawidłowej obsługi użytkowników, w tym w zakresie bezpieczeństwa (monitoring, oświetlenie, dozór, system kontroli wjazdów/wyjazdów);
- stworzenie Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej/Przystankowej (SDIP) – montaż tablic informujących o ruchu autobusów komunikacji miejskiej w mieście i na obszarze funkcjonalnie z nim powiązanych;
- wykonanie przyłączy do mediów i budowa infrastruktury technicznej w tym: sieci elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji deszczowej oraz kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej;
- zagospodarowanie terenu (zieleń i mała architektura).

Głównym celem projektu jest poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń powodowanych przez zwiększony ruch drogowy, zaś bezpośrednie cele projektowanych działań dotyczą:

- zapewnienia większej ilości miejsc parkingowych w okolicach dworca kolejowego w Siedlcach;
Centrum Przesiadkowe zapewni 299 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych na dwupoziomowym parkingu „Park & Ride”, 55 miejsc dla rowerów na parkingu i dodatkowo 16 przy budynku obsługi..
- ułatwienia dostępu do komunikacji autobusowej (publicznej i prywatnej) oraz kolejowej;
Centrum Przesiadkowe ułatwi korzystanie z transportu kolejowego, zapewniając wygodną komunikację z PKP. Ułatwi także korzystanie z usług publicznych i prywatnych przewoźników autobusowych, których dostępność poprawi się dzięki nowej wiacie przystankowej z szesnastoma stanowiskami dla autobusów.
- poprawy jakości obsługi pasażerów w Siedlcach
Zaprojektowano stosowne zagospodarowanie przestrzeni, z rozdzielnymi ciągami komunikacyjnymi dla pieszych i osób poruszających się na rowerach.
- dostarczenia podróżnym (w Siedlcach i na obszarze powiązanych) informacji w czasie rzeczywistym o ruchu autobusów zapewniających dojazd do Centrum Przesiadkowego;

Projekt obejmuje wdrożenie Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej/Przystankowej (SDIP) – nowoczesne tablice wyświetlać będą bieżące informacje o ruchu autobusów komunikacji miejskiej (stanowiska przystankowe w 9-ciu głównych punktach komunikacyjnych Siedlec oraz dwóch na obszarze funkcjonalnie powiązanych – Gmina Wiśniew, Gmina Zbuczyn). Wykonanie elementów SDIP podniesie komfort użytkowania transportu zbiorowego, a także umożliwi lepsze zarządzanie czasem podróży (alternatywny wybór środków transportu i tras podróży dostosowany do aktualnej sytuacji na drodze).

- redukcji przejazdów indywidualnymi środkami transportu na rzecz przejazdów transportem publicznym (efekt substytucji ruchu samochodowego);
Przewiduje się, że dzięki infrastrukturze stworzonej w ramach projektu wzrośnie ilość osób łączących transport prywatny z publicznym.
- ograniczenia negatywnego wpływu ruchu pojazdów na stan środowiska i komfort życia mieszkańców;
Redukcja przejazdów prywatnych na rzecz transportu publicznego, przyniesie pozytywny skutek w postaci zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i hałasu, co poprawi stan środowiska i komfort życia jego mieszkańców.

W powiązaniu z projektem rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej w sąsiedztwie istniejącego dworca PKP w ciągu ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego, Centrum Przesiadkowe stanowi element rozwiązania problemów komunikacyjnych w centrum Siedlec oraz ułatwi zagospodarowanie terenów pokolejowych.

3.4. Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi w mieście

Priorytetowe działania:

- Rewitalizacja terenów zieleni urządzonej
- Ochrona i poprawa stanu wód powierzchniowych
- Poprawa zagospodarowania terenów parkowych oraz rekreacyjnych wokół Zalewu nad Muchawką
- Ochrona obszarów cennych przyrodniczo

Uchwałą Nr XVII/207/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 26 lutego 2016 r. trzy drzewa ustanowiono pomnikami przyrody.

1. Grab pospolity *Carpinus bet ulus* „Jacek” o wysokości 12 m i obwodzie pnia 244 cm mierzonym na wysokości 1,3 m, rosnący na terenie Parku Miejskiego „Aleksandria” w Siedlcach;
2. Dąb szypułkowy *Quercus robur* o wysokości 25 m i obwodzie pnia 320 cm mierzonym na wysokości 1,3 m, rosnący na terenie Parku Miejskiego „Aleksandria” w Siedlcach;
3. Dąb szypułkowy *Quercus robur* o wysokości 17 m i obwodzie pnia 278 cm mierzonym na wysokości 1,3 m, rosnący na terenie Parku Miejskiego „Aleksandria” w Siedlcach.

W 2016 r. opracowano dokumentację projektową pn. „Rewaloryzacja parku miejskiego „Aleksandria”. W maju 2017 r. złożono wniosek o dofinansowanie projektu „Rewaloryzacja zabytkowego Parku Miejskiego Aleksandria w Siedlcach”.

3.5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodnokanalizacyjnej oraz ciepłowniczej

Priorytetowe działania

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury poboru i dostarczania wody
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków
- Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wytwarzania i dostarczania ciepła

Infrastruktura wodnokanalizacyjna

Zadania w zakresie budowy i rozbudowy sieci wodociągowych, sanitarnych i kanalizacji deszczowych w mieście realizowane są przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W latach 2016-2017 Przedsiębiorstwo poniosło nakłady inwestycyjne w kwocie 9.182.600,00 zł na rozbudowę i modernizację infrastruktury na terenie miasta Siedlce. Szczegółowe dane przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Nakłady inwestycyjne i zakres rzeczowy rozbudowanej i zmodernizowanej infrastruktury wodociągowej, sanitarnej i kanalizacyjnej w latach 2016-2017.

Rodzaj inwestycji	Nakłady inwestycyjne (tys. zł)			Zakres rzeczowy (km, szt.)		
	2016	2017	2016-2017 razem	2016	2017	2016-2017 razem
Sieć wodociągowa	1078,5	2294,4	3372,9	2,9	3,4	6,3
Sieć kanalizacji sanitarnej	1099,8	2240,4	3340,2	1,4	4,1	5,5
Sieć kanalizacji deszczowej	984,7	984,3	1969,0	1,0	0,2	1,2
Stacje uzdatniania wody	33,6	222,2	255,8	1,0	1,0	2,0
Przepompownie ścieków	153,8	90,9	244,7	3,0	3,0	6,0
Razem	3 350,4	5832,2	9182,6	X	X	X

Infrastruktura ciepłownicza

Na terenie Miasta Siedlce za wytwarzanie i dystrybucję energii ciepłej do celów ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej odpowiada Przedsiębiorstwo Energetyczne Sp. z o.o. W latach 2016-2017 Przedsiębiorstwo realizowało następujące zadania:

1. Budowa przyłączy ciepłowniczych do nowo budowanych obiektów na terenie miasta oraz istniejących budynków w ramach działań związanych z zadaniem ucieplnienia centrum miasta i likwidacją niskiej emisji

Do ciepła systemowego w 2016 r. podłączono.:

- nowe objekty mieszkaniowe wielorodzinne: budynki przy ul. Nowy Świat 17, ul. Czerwonego Krzyża 40, ul. Gospodarczej 15 A, ul. Gospodarczej 17, ul. Piotrowskiego nr 3 i 4, ul. Pescantina 8 i 10, ul. Partyzantów 14A, ul. Rytla 11;
- nowo realizowane objekty użyteczności publicznej i handlowo – usługowe: budynek plebanii z kaplicą w parafii Jana Pawła II przy ul. Rakowieckiej, halę magazynową Ogólnokrajowego Stowarzyszenia Międzynarodowych Przewoźników Drogowych i Spedytorów „Podlasie” przy ul. Berdyczowskiej, halę magazynową przy ul. Starzyńskiego 6, budynek handlowy przy ul. Boh. Getta 19;
- istniejące objekty: budynek mieszkalny komunalny przy ul. Tetmajera 3, budynek mieszkalny przy ul. Sokołowskiej 27, budynek usługowy przy ul. Brzeskiej 102F.

Do ciepła systemowego podłączono w 2017 r.:

- nowo realizowane objekty mieszkalne wielorodzinne: łącznie 5 budynków przy ul. Gen Maczka 12, ul. Bocznej 13, ul. Hozera 1, ul. Rakowieckiej 32 oraz budynek mieszkalny wielorodzinny z częścią usługową przy ul. 3-go Maja 51;
- nowo realizowane objekty użyteczności publicznej i handlowo-usługowe: łącznik IV LO im. Hetmana Żółkiewskiego, budynek handlowo-usługowy przy ul. Brzeskiej 65; budynek handlowy przy ul. Kleeberga 6;
- objekty istniejące: budynki komunalne wielorodzinne ul. Spokojna 8 i Piłsudskiego 76, budynek mieszkalny wielorodzinny przy ul. Sienkiewicza 52, budynek jednorodzinny przy ul. Ściegiennego 3, budynek użytkowany przez Instytut Kofoeda przy ul. Świętojańskiej 4, budynek adm. PUK Serwis przy ul. 3-go Maja 15;

Szczegółowe dane dotyczące wybudowanych przyłączy ciepłowniczych do nowo budowanych obiektów na terenie miasta oraz istniejących budynków zawiera tabela nr 10.

Tabela 11. Liczba wybudowanych przyłączy ciepłowniczych

Rodzaj obiektu	2016	2017
Nowo wybudowany obiekt mieszkalnictwa wielorodzinnego	10	5
Nowo wybudowany obiekt użyteczności publicznej i handlowo-usługowy	4	2
Istniejący obiekt mieszkalnictwa wielorodzinnego	2	5

Istniejący obiekt użyteczności publicznej i handlowo-usługowy	1	1
Budynek jednorodzinny	0	1

W ramach realizacji programu ograniczania niskiej emisji w 2017 roku zlikwidowano indywidualne paleniska w budynku komunalnym wielorodzinnym przy ul. Spokojnej 8 oraz wielorodzinnym budynku przy ul. Piłsudskiego 76. Zlikwidowano ponadto lokalne węglowe źródła ciepła (piece kaflowe) w prywatnym budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Sienkiewicza 52. Z końcem roku uruchomiono również dostawę ciepła do budynków przy ul. 3-go Maja 15 i ul. Ściegiennego 3, ogrzewanych wcześniej piecami węglowymi.

Całkowita ilość węzłów ciepłych w systemie PEC, wg danych na 31.12.2017 r. wyniosła 862 sztuk, w tym 334 to węzły własne PEC, 528 węzłów jest własnością odbiorców ciepła. W analizowanym okresie wykonano i uruchomiono 31 węzłów ciepłowniczych, w zakresie mocy 100 - 880 kW.

2. Rozbudowa przesyłowej i rozdzielczej sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem wykorzystania połączeń pierścieniowych w celu zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa dostaw energii cieplnej

System sieciowy miasta Siedlce, wg danych na 31.12.2017 r., tworzy wysokoparametrowa sieć ciepłownicza o łącznej długości 81,8 km oraz sieć cieplna niskoparametrowa o długości 2,4 km. W latach 2016 - 2017 nastąpił przyrost długości sieci wysokoparametrowej o 2,3 km. Nowe oraz remontowane sieci w zdecydowanej większości wykonywane są w technologii rur preizolowanych, zapewniającej lepsze parametry izolacyjne. Sieci preizolowane wyposażone są w system alarmowy, sygnalizujący zawilgocenie izolacji i pozwalający określić miejsce wystąpienia awarii. Udział sieci preizolowanych w systemie sieci wysokoparametrowych w Siedlcach wynosi obecnie 69,6%. Istniejąca sieć charakteryzuje się bardzo niskim współczynnikiem strat ciepła na przesyśle, poniżej 10%.

3. Rozbudowa wizualizacji pracy węzłów i sieci cieplnej oraz zdalnego odczytu układów pomiarowych (liczników ciepła)

W 2017 roku Przedsiębiorstwo rozpoczęło proces wdrażania projektu „Inteligentna Sieć Ciepłownicza” miasta Siedlce, który pozwoli zdalnie monitorować i analizować w czasie rzeczywistym przepływ ciepła w sieci oraz monitorować system alarmowy rur preizolowanych, dzięki czemu wszelkie nieprawidłowości w jej działaniu zostaną szybciej wykryte, zaś straty i koszty związane z utrzymaniem sieci znacznie ograniczone.

4. Modernizacja sieci ciepłowniczej, ze szczególnym uwzględnieniem wymiany starej, zużytej izolacji termicznej w magistralnej sieci kanałowej (średnice 600, 500 i 400 mm) oraz sieci napowietrznej na terenie dzielnicy przemysłowej miasta

W analizowanym okresie wykonano szereg prac modernizacyjnych. Przebudowano przejście kanałowej magistrali DN600 na technologię preizolowaną pod ulicą Brzeską i Wyszyńskiego. Wykonano wymianę izolacji termicznej sieci DN400 w ul. gen S. Maczka. Przebudowano napowietrzną sieć ciepłą wyprowadzenia mocy z Ciepłowni Centralnej oraz zmodernizowano izolację i podpory odcinka magistrali ciepłej DN 600 pomiędzy ulicami Sucharskiego i Starzyńskiego. Wymieniono także odcinek magistralnej sieci kanałowej DN500 na sieć preizolowaną w ul. Zbrojnej. Na bieżąco wykonywane są przeglądy i pomiary kontrolne stanu rurociągów, komór ciepłowniczych oraz węzłów cieplnych.

3.6. Racjonalny i stabilny system zbiórki, odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych

Priorytetowe działania:

- Udoskonalanie systemu zbiórki, transportu i odbioru odpadów
- Modernizacja i rozbudowa instalacji zagospodarowania odpadów
- Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

W latach 2016 – 2017 Miasto Siedlce podjęło działania w celu udoskonalenia systemu zbiórki, transportu i odbioru odpadów, które polegały na:

- obowiązkowym systemie pozycjonowania satelitarnego (GPS) we wszystkich pojazdach odbierających odpady komunalne z terenu miasta;
- wprowadzeniu dodatkowych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (odpady higieniczne oraz odzież i tekstylia);
- udostępnieniu bezpłatnej aplikacji "WYWOZIK", która pozwala na uzyskanie informacji o terminach odbioru odpadów z poszczególnych nieruchomości (harmonogram odbioru odpadów), o sposobie zbierania poszczególnych frakcji odpadów, o Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla miasta Siedlce. Poprzez aplikację można również wysłać zgłoszenie o nieprawidłowościach w odbiorze odpadów. Aplikacja informuje też o zasadach prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów oraz podaje aktualności w zakresie odbioru odpadów, sposobu segregacji, akcjach edukacyjnych;
- stworzeniu nowego stanowiska pracy ds. przeprowadzania kontroli w zakresie postępowania z odpadami.

Wspólnie wraz z Zakładem Utylizacji Odpadów Spółka z o.o. w Siedlcach Miasto podejmuje działania edukacyjne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, do których w latach 2016 - 2017 zaliczono:

- udostępnienie bezpłatnej aplikacji "WYWOZIK";
- zamieszczenie gry edukacyjnej na stronie internetowej miasta Siedlce „Segreguj odpady”;

- funkcjonowanie zakładki „ODPADY KOMUNALNE” na głównej stronie internetowej Miasta Siedlce, aktualizowanej przez pracowników Referatu Ochrony Środowiska;
- przekazywanie mieszkańcom broszury informacyjnej o zasadach prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, ulotki o funkcjonowaniu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz ulotki o sposobach zbiórki "elektroodpadów" prowadzonej na terenie miasta przez Organizację Odzysku Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego ELEKTROEKO;
- powstanie tablic informacyjnych na osłony śmietnikowe z zasadami selektywnej zbiórki odpadów, które zostały sfinansowane i zainstalowane przez Zakład Utylizacji Odpadów Spółka z o.o. w Siedlcach we wszystkich miejscach gromadzenia odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej;
- wyposażenie budynków wielorodzinnych w IV sektorze przez Zakład Utylizacji Odpadów Spółka z o.o. w Siedlcach w pojemniki „trojaki” do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;

Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. realizuje również szereg autorskich inicjatyw z zakresu edukacji ekologicznej i działalności informacyjnej. W 2016 r. Spółka zainaugurowała kampanię „Siedlce? Naturalnie!”, w ramach której prowadzono szereg różnorodnych działań promujących selektywną zbiórkę, w tym:

- Eko Budżet - w 2017 r. odbyła się pierwsza edycja tego przedsięwzięcia, zrealizowana przy współpracy z Miastem Siedlce. W ramach projektu powstała lista 12 propozycji inwestycji na terenie miasta, po 3 w każdym z czterech sektorów odbioru odpadów. Od stycznia do czerwca mieszkańcy głosowali na wybraną inwestycję za pośrednictwem specjalnie stworzonej platformy do głosowania. O tym, która z nich zostanie zrealizowana, zdecydowała „rywalizacja” pomiędzy mieszkańcami poszczególnych sektorów Siedlec, polegająca na uzyskaniu jak najwyższego współczynnika segregacji odpadów w 2017 r. Zwycięzcą pierwszej edycji Eko Budżetu został sektor III, na terenie którego powstała infrastruktura rowerowa (stojaki, stacje naprawcze) za łączną kwotę 100.000 zł;
- Bezpłatne warsztaty „Ekologia z klasą”. Adresatami oferty byli uczniowie wszystkich siedleckich przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych;

Dzięki licznym akcjom informacyjno-edukacyjnym mieszkańcy mają możliwość poznania różnych możliwości zagospodarowania odpadów, dzięki czemu coraz więcej osób decyduje się na segregowanie odpadów wytwarzanych we własnych gospodarstwach domowych.

W sferze działań inwestycyjnych, mających na celu modernizację i rozbudowę instalacji zagospodarowania odpadów, Zakład jest przygotowany do budowy hali i montażu linii technologicznej do produkcji paliwa alternatywnego. W 2016 r. została wybudowana i oddana do użytku hala magazynowa, która w części ma zostać doposażona w linię technologiczną do produkcji paliwa alternatywnego i brykietu. Zakład posiada koncepcję projektu dot. budowy linii. Ze względu na brak planów inwestycyjnych oraz brak aktualnego

Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego realizacja została wstrzymana do momentu uchwalenia w/w dokumentów przez Marszałka Województwa Mazowieckiego. Przy braku Planów inwestycyjnych, które stanowią załącznik do WPGO, Zakład nie może starać się o dofinansowanie planowanych przedsięwzięć.

3.7. Poprawa jakości powietrza

Priorytetowe działania:

- Termomodernizacja obiektów budowlanych
- Redukcja emisji CO₂ i zanieczyszczeń z transportu
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej służącej zmniejszeniu poziomu zanieczyszczenia powietrza
- Wprowadzanie oszczędnych technologii wytwarzania i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych

W 2016 roku Miasto Siedlce opracowało dokumentację projektową pn. „Termomodernizacja budynku SP 12 w Siedlcach”, w ramach której przewidziano:

- naprawę i ocieplenie dachu,
- ocieplenie ścian,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- modernizację wieżyczki widokowej,
- wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych,
- remont schodów wejściowych i murków,
- wykonanie paneli fotowoltaicznych,
- wymianę zaworów termostatycznych i montaż zaworów podpionowych,
- wymianę grzejników w sali sportowej,
- wymianę węzła cieplnego.

Dla zwiększenia oszczędności i poprawy efektywności energetycznej planowana jest wymiana oświetlenia hali gimnastycznej na oprawy LED-owe. Termomodernizacja budynku pozwoli zmniejszyć straty ciepła jednocześnie zwiększając komfort użytkowników.

W 2017 r. wykonano zadanie pn.: „Termomodernizacja Miejskiego Przedszkola nr 4 w Siedlcach wraz z zagospodarowaniem terenu”. Zakres inwestycji obejmował:

- zabicie starych tynków, odwilgocenie i odgrzybienie ścian,
- modernizację centralnego ogrzewania (częściowa wymiana),
- ocieplenie ścian piwnic, parteru i pierwszego piętra,
- wykonanie na poddaszu izolacji z wełny oraz izolacji z folii przeciwwilgociowej i paroprzepuszczalnej, podłogi z płyt OSB,
- renowację kominów, obróbkę blacharską czapek betonowych oraz pasa nadrynnowego i wiatrownic w szczytach budynku,
- likwidację tarasów, naprawę schodów wejściowych oraz budowę podjazdu,
- wymianę szafki gazowej oraz zewnętrznej części instalacji gazu,

- wymianę bramy,
- zagospodarowanie terenu (utwardzenie nawierzchni z kostki brukowej tj.: placu przed przedszkolem, placu manewrowego, ciągu pieszo-jezdnego),
- roboty rozbiórkowe części budynku gospodarczego,
- wykonie elewacji na budynku murowanym.

Do poprawy jakości w powietrza na terenie miasta Siedlce w latach 2016 - 2017 przyczyniły się m.in. inwestycje Przedsiębiorstwa Energetycznego w Siedlcach Sp. z o.o., które polegały na modernizacji źródeł wytwórczych w Ciepłowni Centralnej. Celem inwestycji było ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz podniesienie sprawności procesu wytwarzania. Pod koniec 2017 r. zakończono modernizację dwóch kotłów typu WR-25. Zmiana technologii na ściany szczelne, zastosowanie nowoczesnego rusztu wraz z nowymi urządzeniami, instalacjami, sterowaniem i całkowicie zmodernizowanym układem podmuchowym powietrza, wpłynie na poprawę procesu spalania węgla. Podwyższy to sprawność przemian energetycznych w modernizowanych kotłach i przełoży się na efekt ekologiczny w postaci redukcji emisji substancji szkodliwych do atmosfery.

Tabela 12. Wskaźniki emisji zanieczyszczeń

Zanieczyszczenie	Wskaźnik emisji	Emisja przed modernizacją (2014)	Emisja po modernizacji	Efekt ekologiczny
	kg/Mg	kg	kg	kg
SO₂	3,259	48 603	46 066	2 537
NO_x	2,066	30 815	29 207	1 608
pył	1,014	15 117	14 328	789
CO	1,041	15 529	14 718	811
CO₂	2 052	30 603 375	29 005 957	1 597 419
Benzo-a piren	0,0004	5,9652	5,6538	0,3114

W grudniu 2017 r. uruchomiono i przekazano do eksploatacji agregat prądotwórczy w zabudowie kontenerowej produkcji Horus – Energia o mocy maksymalnej 1000 kVA, rezerwujący zasilanie Przedsiębiorstwa w energię elektryczną. Agregat wyposażony jest w układ automatyki sterujący uruchamianiem, zatrzymywaniem i kontrolą zespołu podczas pracy. Instalacja agregatu podniesie bezpieczeństwa pracy Przedsiębiorstwa i zapewni ciągłość dostaw ciepła i ciepłej wody użytkowej do odbiorców.

Cel strategiczny 4: Dobre warunki i jakość życia dla Siedlczan

Cele szczegółowe:

- 4.1. Prowadzenie polityki przestrzennej służącej osiągnięciu ładu przestrzennego
- 4.2. Rewitalizacja obszarów problemowych i tworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznych
- 4.3. Rozwój budownictwa mieszkaniowego
- 4.4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego
- 4.5. Rozwój nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej
- 4.6. Podniesienie poziomu usług ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
- 4.7. Podniesienie poziomu usług z zakresu pomocy społecznej
- 4.8. Rozwój oferty wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi
- 4.9. Wsparcie działalności organizacji pozarządowych

4.1. Prowadzenie polityki przestrzennej służącej osiągnięciu ładu przestrzennego

Priorytetowe działania:

- Opracowywanie w pierwszej kolejności planów miejscowych dla obszarów szczególnie ważnych z punktu widzenia interesu publicznego
- Podniesienie estetyki przestrzeni publicznej
- Rewitalizacja i odnowa terenów zdegradowanych

Instrumentem prowadzenia polityki przestrzennej miasta oraz ochrony terenów cennych z punktu widzenia interesu publicznego jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W latach 2016-2017 uchwalone zostały plany wymienione w tabeli 13.

Tabela 13. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przez Radę Miasta Siedlce w latach 2016-2017.

Lp.	Uchwała	
	Nr	Nazwa planu miejscowego
1.	Uchwała R.M. nr XVII/199/2016 z 26 lutego 2016 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Piaski Starowiejskie i Św. Faustyny Kowalskiej w Siedlcach
2.	Uchwała R.M. nr XVII/198/2016 z 26 lutego 2016 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszar zawarty pomiędzy ulicami: Garwolińską, Unitów Podlaskich, Niepodległości i Romanówką w Siedlcach
3.	Uchwała R.M. nr XVII/197/2016 z 26 lutego 2016 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Osiedle Ułanów”
4.	Uchwała R.M. nr XX/241/2016 z 31 maja 2016	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy ulicami: Piłsudskiego, Asza, Pułaskiego i Kochanowskiego w Siedlcach

5.	Uchwała R.M. nr XX/240/2016 z 31 maja 2016 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego u zbiegu ulic: Armii Krajowej, Sienkiewicza i Świętojańskiej w Siedlcach
6	Uchwała R.M. nr XXI/261/2016 z 23czerwca 2016 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Spokojnej
7.	Uchwała R.M. nr XXIII/283/2016 z 31sierpnia 2016 r.	Zmiana miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zawartego pomiędzy ulicami: Pułaskiego, Floriańską, Sienkiewicza i Kilińskiego
8.	Uchwała R.M. nr XXIII/282/2016 z 31sierpnia 2016 r	Zmiana miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie „Południowej Dzielnicy Przemysłowej”
9.	Uchwała R.M. nr XXXII/388/2017 z 31marca 2017 r	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Grabianowskiej i Zielnej w Siedlcach

Ponadto Prezydent Miasta Siedlce dokonuje okresowej oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siedlce oraz obowiązujących planów miejscowych w formie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Siedlce. Sporządzona w 2017 r. analiza zawiera ocenę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w okresie od 2014 r. do 2017 r. Dokument wskazuje tereny do obowiązkowego przystąpienia do sporządzenia planu i proponowanego przystąpienia. Część planów, ze względu na zmiany infrastrukturalne (budowa nowych ulic, infrastruktury technicznej) oraz oczekiwania społeczne wyrażone w złożonych wnioskach do Urzędu Miasta, wymaga zmiany. Obecnie obowiązujące plany obejmują obszar 1.774 ha, co stanowi 56% powierzchni miasta.

4.2. Rewitalizacja obszarów problemowych i tworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej

Priorytetowe działania:

- Organizowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz szkoleń dla dorosłych z obszarów problemowych
- Renowacja i modernizacja obiektów dziedzictwa historycznego
- Przywracanie lub nadawanie nowych funkcji zdegradowanym obszarom
- Zagospodarowanie centrum miasta

Uchwałą Nr XXXIII/402/2017 Rady Miasta Siedlce z dnia 20.04.2017 r. został uchwalony „Lokalny Program Rewitalizacji miasta Siedlce na lata 2016-2020”, który jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturowej. Działania uwzględnione w Programie zmierzają do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia

warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Program jest narzędziem planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

W dniu 27.04.2017 r., po pozytywnej ocenie Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego program został wpisany do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Mazowieckiego. Wpis Programu do wykazu umożliwia ubieganie się o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych ze wszystkich działań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 - 2020.

W pierwszej kolejności program wyznacza obszary zdegradowane, a następnie, w oparciu o przeprowadzoną diagnozę, obszary rewitalizacji. Obszarem o najwyższym stopniu degradacji i natężeniu zjawisk kryzysowych wyznaczonym w Programie jest centrum miasta – obszar Śródmieścia oraz obszar obejmujący tereny południowej części miasta Siedlce. W celu wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Siedlce na lata 2016-2020, zaplanowano 17 głównych projektów rewitalizacyjnych: 6 z nich ma charakter infrastrukturalny, które dotyczą tworzenia wysokiej jakości przestrzeni publicznych, a 11 projektów stanowi przedsięwzięcia o charakterze społecznym. Realizacja projektów uzależniona jest od uzyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych: unijnych, celowych środków publicznych i instrumentów zwrotnych.

W ramach celu szczegółowego 4.2. Miasto Siedlce realizuje projekt pn. **„Rewitalizacja obszaru zmarginalizowanego poprzez rewaloryzację budynku IV Liceum Ogólnokształcącego im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach”**. Projekt uzyskał bezzwrotne dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej VI „Jakość życia”, działanie 6.2 „Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych” RPO WM na lata 2014 - 2020 w wysokości 4.999.901,38 zł oraz z budżetu państwa w wysokości 1.607.685,33 zł. Łącznie dotacja wynosi 6.607.586,71 zł. Ponadto uzyskano bezzwrotną dotację w wysokości 900.000 zł z budżetu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie na rok 2018. Całkowita wartość projektu obecnie wynosi 11.850 174,37 zł.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Siedlce na lata 2016 - 2020 projekt został wskazany, jako podprojekt Nr 1.3. pn. **„Rewaloryzacja i rozbudowa budynku IV Liceum Ogólnokształcącego im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego”**, w ramach głównego projektu rewitalizacyjnego Nr 1 (PG1) **Modernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Siedlce**, określonego Główny projekt rewitalizacyjny PG1 realizuje następujące cele tego Programu:

1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym ubóstwa, długotrwałego bezrobocia i niskiej aktywności społecznej, występującym na obszarze śródmieścia.
2. Budowa kapitału ludzkiego – wyrównywanie szans w dostępie do edukacji dzieci i młodzieży.
3. Ochrona dziedzictwa kulturowego śródmieścia i jego adaptacja pod nowe funkcje publiczne i komercyjne.
4. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa warunków życia

Realizacja projektu trwa od 2017 r. i została podzielona na dwa etapy: I – budowa łącznika; II – przebudowa i remont budynku głównego. W ramach I etapu od maja do grudnia 2017 r. wybudowano 2 - kondygnacyjny łącznik o powierzchni użytkowej 1.067,61m² charakterem nawiązujący do istniejącego zabytkowego budynku. Zakres inwestycji objął wykonanie:

- sal lekcyjnych,
- pracowni komputerowa wraz z serwerownią,
- pomieszczeń administracyjnych,
- pokoju pielęgniarki,
- pokoju pedagoga,
- biblioteki z czytelnia,
- sklepiku,
- łazienek damskich i męskich oraz dla niepełnosprawnych,
- archiwum szkolnego,
- pomieszczeń gospodarczych,
- pomieszczeń socjalnych sprzątarek,
- szatni,
- dyżurki,
- węzła centralnego ogrzewania.

Wszystkie pomieszczenia w nowym budynku zostały wyposażone. W obiekcie jest podjazd oraz winda dla niepełnosprawnych. Budynek został oddany do użytkowania IV LO w Siedlcach, które rozpoczęło naukę od 1 września 2018 r.

Od kwietnia 2018 r. realizowany jest II etap inwestycji tj. roboty w głównym budynku IV LO. W ramach zadania wykonany zostanie kompleksowy wielobranżowy remont wraz z przebudową pomieszczeń budynku IV LO. Roboty remontowe obejmą m.in. tynki, oblicowania i malowanie, posadzki, stolarkę okienną i drzwiową oraz instalacje wewnętrzne budynku: wod.-kan., c.o., wentylacja, elektryczne i teletechniczne. Wykonana zostanie aranżacja wystroju wnętrza strefy wejścia do budynku. Przewidziane zostało również wyposażenie budynku głównego oraz łącznika. W ramach przebudowy budynek dostosowany zostanie do obowiązujących warunków technicznych, przepisów sanitarno - higienicznych i przeciwpożarowych, co jest niezbędne do właściwego funkcjonowania obiektu. Wykonane będzie także zagospodarowanie terenu: trawniki, nasadzenia drzew, nawierzchnie z kostki brukowej, budowa parkingu, droga manewrowa, zjazd, ogrodzenie, oświetlenie terenu. Zakończenie inwestycji planowane jest na 1.07.2019 r.

W okresie sprawozdawczym podejmowano szereg działań w sferze społecznej, które spowodowały uwrażliwienie mieszkańców na sprawy społeczne, dbałość o otoczenie i wizerunek Śródmieścia. Działania te przyczyniły się do lepszego utożsamiania się z miejscem zamieszkania oraz zmniejszenia przestępczości, co spowodowało wzrost poczucia bezpieczeństwa. Realizowane były również projekty edukacyjne oraz programy aktywizacji zawodowej, które pozwoliły ograniczyć zjawiska wykluczenia, bezrobocia i ubóstwa.

Na zlecenie Miasta w 2016 r. i 2017 r. placówki wsparcia dziennego prowadziły warsztaty dla dzieci i młodzieży. Nadzór nad nimi sprawował Miejski Ośrodek Pomocy

Rodzinie. W tym czasie na terenie Siedlec działało sześć placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Siedlcach, Caritas Diecezji Siedleckiej (2 placówki), Rzymskokatolicką Parafię p.w. św. Józefa, Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl życia” i Stowarzyszenie „Prometeusz”. Wsparciem objęto średniorocznie - 132 dzieci. Inną formą wsparcia były świetlice, które pełnią dwojaką funkcję: opiekuńczą i wychowawczą. Dzieci spędzały aktywnie czas pod opieką osób dorosłych oraz otrzymały pomoc m.in. w odrabianiu lekcji. Organizowane były dla nich także zajęcia socjalizacyjne, wycieczki oraz wypoczynek wakacyjny. Placówki, w celu kompleksowej pomocy dzieciom, współpracowały z rodzicami, a w razie potrzeby, ze szkołami, w których uczyły się dzieci oraz innymi instytucjami mającymi na względzie dobro małoletnich (pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi).

W latach 2016 – 2017 w MOPR organizowane były cykliczne spotkania edukacyjne dla rodziców mających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i zajęcia socjalizacyjne dla dzieci w ramach „Klubu Rodzica”. W 2016 r. pomocą objęto 10 rodzin, a w 2017 r. – 12 rodzin. W ramach, prowadzonej przez asystentów rodziny, grupy samopomocowej rodzice otrzymywali pomoc w kwestiach wychowawczych, a także w rozwiązywaniu osobistych problemów, które miały bezpośredni wpływ na opiekę nad dziećmi. Zajęcia miały formę warsztatów i dotyczyły podnoszenia poczucia własnej wartości, umiejętności budowania dobrych relacji w rodzinach, wspólnej zabawy i integracji.

W 2016 r. i 2017 r. pedagodzy zatrudnieni w MOPR prowadzili grupę wsparcia dla rodzin zastępczych. Celem spotkań była pomoc dla rodziców zastępczych w opiece nad powierzonym dzieckiem, objaśnienie faz rozwojowych dziecka, wzmocnienie kompetencji wychowawczych. W 2016 r. w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyły 3 rodziny, w 2017 r. - 11 rodzin.

MOPR kontynuował współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach w zakresie kierowania osób ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy do zatrudnienia socjalnego. Działaniami tymi objęto głównie osoby długotrwale bezrobotne, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi i wykształceniem nieadekwatnym do potrzeb rynku pracy, borykającymi się z problemami zdrowotnymi i uzależnieniami, mającymi trudności z przystosowaniem do życia po opuszczeniu zakładów karnych.

Stowarzyszenie ABEON i Stowarzyszenie STYL ŻYCIA prowadziły warsztaty profilaktyczne na terenie wszystkich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych nie tylko dla uczniów, także rodziców i wychowawców. W 2016 r. Stowarzyszenie to realizowało projekt pn. „Warsztaty profilaktyczno - edukacyjne dla młodzieży pt. **Dopalacze, narkotyki - bilet w jedną stronę**”. W prowadzonych zajęciach (156 godzin w 52 oddziałach) uczestniczyło łącznie 1.339 uczniów. Natomiast W 2017 r. Stowarzyszenie prowadziło warsztaty profilaktyczno - edukacyjne dla młodzieży "Mam swój styl - nie biorę" połączone z psychoedukacją rodziców. W zajęciach uczestniczyło łącznie 991 uczniów, a w spotkaniach informacyjnych łącznie 1.069 rodziców.

Ciekawą inicjatywą było zorganizowanie przez Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży warsztatów dla członków, które dotyczyły problemów alkoholowych i sposobów radzenia sobie z nimi, jak również organizacja punktu konsultacyjnego w czasie Hosanna Festiwal.

Agencja Rozwoju Miasta Siedlce zorganizowała tradycyjny „Bieg Jacka”, oraz inne imprezy propagujące zdrowy tryb życia z cyklu "Młody wolny od nałogów". Polski Związek Lekkiej Atletyki przeprowadził projekt „**Biegi Uliczne**” jako alternatywny sposób spędzania wolnego czasu.

Ponadto na terenie miasta odbywały się pozalekcyjne zajęcia sportowe stanowiące element działań profilaktycznych, obejmujących głównie takie zasady jak fair play, trening umiejętności życiowych, uczenie się rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi emocjami, ponoszenia konsekwencji decyzji, komunikacji w grupie. W okresie sprawozdawczym Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Siedlcach, w ramach programu prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych w okresie roku szkolnego, przeprowadził systematyczne zajęcia dla 1.412 uczniów w 2016 oraz dla takiej samej liczby uczniów w 2017 roku. W zajęciach mogli wziąć udział uczniowie wszystkich typów szkół z terenu Siedlec. Dodatkowo, w okresie wakacyjnym, zajęcia sportowe w 2016 roku zorganizowało 10, a w 2007 roku 7 Uczniowskich Klubów Sportowych i stowarzyszeń. W każdym roku wzięło w nich udział ponad 300 uczniów.

4.3. Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Priorytetowe działania:

- Modernizacja mieszkań komunalnych
- Wsparcie budowy mieszkań w systemie budownictwa społecznego
- Rewitalizacja zdegradowanej tkanki mieszkaniowej

W pierwszej połowie 2016 roku oddane zostały do użytku dwa budynki wielorodzinne położone przy ul. Geodetów 28 i 30, wybudowane w ramach "Programu Komunalnego Budownictwa Mieszkaniowego w Siedlcach na lata 2009 - 2015". Klucze do nowo wybudowanych mieszkań odebrało 102 mieszkańców.

W celu poprawy warunków mieszkaniowych na prace remontowe w budynkach komunalnych wydano:

- 368.228,43 zł – w 2016 r.
- 386.981,51 zł – w 2017 r.

W ramach prowadzonych prac remontowych wykonano: malowanie ścian i sufitów, gruntowanie, szpachlowanie, remont i wymiana podłóg (wykładziny) wraz z izolacją przeciwwilgociową oraz izolacją termiczną, nową wentylację lub sprawdzenie i udroźnienie starej wentylacji grawitacyjnej w lokalach pod zasiedlenie; przebudowę i remont pieców i trzonów kuchennych wraz z oczyszczeniem kanałów wentylacyjnych. W ramach zadań inwestycyjnych przeprowadzono remont dachu na budynkach komunalnych przy ul. Spokojnej 18 i przy ul. Kazimierza Przerwy Tetmajera 11 oraz modernizację instalacji centralnego ogrzewania w budynku komunalnym przy ul. Spokojnej 8.

Miasto Siedlce, wspierając budownictwo mieszkalne na mocy porozumienia z 28 grudnia 2005 r., dokonało dopłaty do czynszu 60 mieszkań w budynku przy ulicy Ignacego Daszyńskiego 6. W latach 2016 - 2017 na ten cel wydano łącznie 344.156,40 zł.

Działaniem wpisanym do Strategii Rozwoju Miasta Siedlce do roku 2025 jest budowa mieszkań w systemie budownictwa społecznego, zaspokajających potrzeby mieszkaniowe rodzin średniozamożnych, których nie stać na budowę lub kupno własnego mieszkania. Siedleckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. w 2017 r. ukończyło budowę budynków przy ul. Gospodarczej 15 i 17. Inwestycja, polegająca na budowie dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych, powiększyła zasoby mieszkaniowe Spółki o kolejnych 48 mieszkań. Całkowity koszt wyniósł 8.650.000 zł. W celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych średniozamożnych mieszkańców miasta Spółka podjęła decyzję o budowie kolejnego budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy ul. Gospodarczej 13 w Siedlcach.

4.4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego

Priorytetowe działania:

- Wspieranie działalności służb mundurowych (policji, straży miejskiej, straży pożarnej)
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury służącej bezpieczeństwu mieszkańców
- Wspieranie inicjatyw zapobiegających szkodliwym efektom patologii społecznych (alkoholizmu, przemocy)
- Podejmowanie działań w kierunku przeniesienia więzienia z centrum miasta na tereny peryferyjne

W latach 2016 - 2017 w ramach wsparcia Miasto Siedlce przekazało Komendzie Miejskiej Policji w Siedlcach łączną kwotę 1.474.533,05 zł. W 2016 r., na podstawie porozumień zawartych z Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Policji, miasto przekazało kwotę w wysokości 1.230.752,97 zł na następujące zadania: budowę boiska, remont stacji transformatorowej, zakup sprzętu łączności i informatyki do pomieszczenia dyżurki w budynku łącznika, zakup tablic i gablot do sali konferencyjnej, dofinansowanie zakupu 7 samochodów służbowych,

Na podstawie porozumienia zawartego z Komendantem Miejskim Policji w Siedlcach w 2016 r. i 2017 r. miasto przekazało na Fundusz Wsparcia Policji Województwa Mazowieckiego środki finansowe w kwocie 230.000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wystawienia przez Komendę Miejską Policji w Siedlcach służb ponadnormatywnych w patrolach pieszych i zmotoryzowanych, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańcom miasta. Ponadto w 2016 r. Komenda Miejska Policji otrzymała od miasta jako darowiznę 79 krzeseł o łącznej wartości 11.680,08 zł, a w 2017 r. reprodukcję munduru przedwojennego policjanta o wartości 2.100,00 zł.

W ramach modernizacji i rozbudowy infrastruktury służącej bezpieczeństwu mieszkańców w latach 2016-2017 przeprowadzono modernizację systemu monitoringu wizyjnego Miasta Siedlce polegającą na wymianie 6 starych analogowych kamer na 6 nowych cyfrowych FULL HD, wymianie 3 komputerów wraz z monitorami oraz aktualizacji oprogramowania. Łączny koszt modernizacji i utrzymania systemu monitoringu w latach 2016-2017 wyniósł 148.077,24 zł. Wg stanu na koniec 2017 r. miasto posiada 14

kamer działających w systemie monitoringu miejskiego, z czego 8 cyfrowych i 6 analogowych. Na utrzymanie systemu alarmowego miasta, w tym na prace remontowe i przegląd, w omawianym okresie wydatkowano 6.900,00 zł, utrzymując w ten sposób system w ciągłej gotowości i dobrym stanie technicznym. System alarmowy jest na bieżąco testowany.

W celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa publicznego w latach 2016 – 2017 wykonano następujące inwestycje:

2016 rok

- **Budowa urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego - drogi gminne**
Wykonano szlaban z elementów metalowych, dwuskrzydłowy w kolorze biało - czerwonym o szerokości 6 m za kwotę 6.850,00 zł oraz barierę energochłoną U-14 z elementów stalowych giętych o długości 16 m za kwotę 6.364,00 zł;
- **Budowa urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego - drogi powiatowe**
 - Wykonano rondo na skrzyżowaniu ulic: Łukowska, Torowa, Ziuty Buczyńskiej za kwotę 23.000,00 zł oraz mini rondo za kwotę 11.795,60 zł;
 - **Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przy ul. 10 lutego**
Opracowano dokumentację projektową za kwotę 13.899,00 zł. Roboty wykonano za kwotę 42.988,50 zł;
 - **Budowa ulicy Dębowej (od ulicy Kasztanowej do granic miasta)**
Wykonano linię oświetleniową o długości 422,00 mb, słupy oświetleniowe wraz z oprawami (11 szt.) za kwotę 69.249,00 zł;
 - **Budowa monitoringu ulic na skrzyżowaniu ul. 3 Maja z ul. Formińskiego**
Wykonano monitoring ulic za kwotę 49.500,00 zł;
 - **Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa oświetlenia sięgacza od ul. Starowiejskiej 181 w kierunku ulicy Janowskiej**
 - Opracowano dokumentację projektową i wykonano roboty budowlane za kwotę 24.169,50 zł.

2017 rok

- **Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przez ulicę S. Konarskiego**
Wykonano dokumentację projektową za kwotę 14.100,00 zł oraz roboty budowlane na kwotę 57.000,00 zł;
- **Modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu miasta**
Wykonano monitoring ulic na skrzyżowaniu ulicy 3 Maja z ul. Floriańską na kwotę 35. 424,00 zł;
- **Budowa oświetlenia na ulicy Gen. Stanisława Maczka**
Wykonano roboty budowlane za kwotę 150.060,00 zł;
- **Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia ul. Liliowej**
Opracowano dokumentację projektową na kwotę 3.100,00 zł;
- **Budowa stanowisk słupowych w pasie drogowym ul. A. Wintera**

Opracowano dokumentację projektową i wykonano roboty budowlane na kwotę 10.300.00 zł;

- **Budowa oświetlenia na ulicy K. Piechowskiego**

Wykonano roboty budowlane za kwotę 144.894,00 zł.

W okresie sprawozdawczym Miasto Siedlce podejmowało działania zapobiegające szkodliwym efektom patologii społecznych (alkoholizmu, przemocy), które oparte były na następujących programach profilaktycznych:

1. Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcach w 2016 r. przyjętym uchwałą Nr XIII/150/2015 Rady Miasta Siedlce z dnia 30 października 2015 roku i zmienionym Uchwałą Nr XIX/229/2016 z dnia 29 kwietnia 2016 roku;
2. Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcach w 2017 r. przyjętym uchwałą Nr XXV/324/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 października 2016 roku;
3. Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach na lata 2015 - 2016 przyjętym Uchwałą Nr XLVI/836/2014 Rady Miasta Siedlce z dnia 30 października 2014 roku;
4. Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach na lata 2017 - 2020 przyjętym Uchwałą Nr XXV/325/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 października 2016 roku.

Na terenie miasta prowadzona była profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Działania profilaktyczne, skierowane do młodzieży, opierały się zarówno na pomocy i wspieraniu programów szkolnych jak i realizowanych przez organizacje pozarządowe. Szkoły wspierano głównie poprzez zakup profilaktycznych spektakli teatralnych i prenumeratę czasopism specjalistycznych (Remedium, Wychowawca). Konsultowano także zespoły klasowe.

Pozalekcyjne zajęcia sportowe stanowią element oddziaływań profilaktycznych i obejmują głównie takie zasady jak fair play, trening umiejętności życiowych, uczenie się rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi emocjami, ponoszenia konsekwencji decyzji, komunikacji w grupie. W zajęciach tych ważne jest nie tylko wprowadzanie elementów rywalizacji, ale przede wszystkim elementów współpracy, zaangażowania całego zespołu, doceniania każdego członka grupy. Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Siedlcach, w ramach programu prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, w okresie roku szkolnego przeprowadził systematyczne zajęcia. W 2016 r. i 2017 r. udział w nich wzięło 1.412 uczniów szkół wszystkich typów na terenie Siedlec. Uczniowski Klub Sportowy „SP DWUNASTKA” przeprowadził zajęcia dla młodzieży osiedlowej z terenu osiedla Roskosz i Warszawska na obiektach sportowych Szkoły Podstawowej nr 12 w okresie roku szkolnego, głównie w weekendy, zagospodarowując wolny czas młodzieży i prowadząc, prócz zajęć sportowych, działania profilaktyczne. Podobne działania dla młodzieży z osiedli mieszkaniowych w różnych częściach miasta prowadziło Stowarzyszenie KOS – w oparciu o Kluby Osiedlowe SMM LECH, TRÓJKA, MANSARDA. Dodatkowo, w okresie

wakacyjnym, zajęcia sportowe w 2016 roku zorganizowało 10, a w 2007 roku 7 Uczniowskich Klubów Sportowych i stowarzyszeń. W każdym roku wzięło w nich udział ponad 300 uczniów.

Na terenie miasta w omawianym okresie działało 6 świetlic dla dzieci, w tym 1 świetlica socjoterapeutyczna i 5 opiekuńczo – wychowawczych. Skorzystało z nich łącznie ponad 300 dzieci, głównie ze środowisk wysokiego ryzyka oraz z domów, gdzie występuje problem alkoholowy. Miasto dofinansowywało zarówno programy merytoryczne jak i dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach.

Stowarzyszenie ABEON i Stowarzyszenie STYL ŻYCIA prowadziły warsztaty profilaktyczne na terenie wszystkich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dla uczniów, rodziców i wychowawców (łącznie ponad 800 osób). Agencja Rozwoju Miasta Siedlce zorganizowała tradycyjny „**Bieg Jacka**” oraz inne imprezy propagujące zdrowy tryb życia z cyklu „**Młody wolny od nałogów**”. Polski Związek Lekkiej Atletyki przeprowadził projekt „**Biegi Uliczne**” – jako alternatywny sposób spędzania wolnego czasu. Udział wzięło ponad 200 młodych ludzi, nie tylko z Siedlec. Ciekawą inicjatywą było zorganizowanie przez Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży warsztaty dla swoich członków dotyczące problemów alkoholowych i sposobów radzenia sobie z nimi oraz organizacja punktu konsultacyjnego w czasie Hosanna Festiwal.

Centrum Kształcenia Ustawicznego wspólnie z Komendą Miejską Policji, IPA - International Police Association i SP nr 11 w Siedlcach zorganizowało w 2017 r., pod patronatem Prezydenta Miasta Siedlce, Konferencję "**Widzę - rozmawiam - reaguję, o zagrożeniach czyhających na współczesną młodzież**". Konferencja zainaugurowała kampanię prowadzoną w siedleckich szkołach ponadgimnazjalnych, która będzie kontynuowana w 2018 roku. W konferencji uczestniczyli przede wszystkim nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy szkolni z terenu miasta, także osoby działające w obszarze szeroko pojętej profilaktyki, głównie z organizacji pozarządowych.

Przeprowadzono 2 edycje „**Szkoły dla rodziców i wychowawców**”, w których wzięło udział łącznie 30 osób - nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych z terenu miasta. Prowadzono także audycje w Katolickim Radiu Podlasie (20 audycji), w tym z cyklu audycji poświęconych Dorosłym Dzieciom Alkoholików, osobom współzależnym i trzeźwiejącym alkoholikom, udzielano informacji i wywiadów miejscowej prasie w zakresie problemów alkoholowych, narkomanii.

W latach 2016 - 2017 udzielono rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, materialnej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Zadania te zrealizował Ośrodek Konsultacyjno - Terapeutyczny dla ofiar przemocy działający przy Stowarzyszeniu im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach. Pomoc rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, świadczyły także placówki takich stowarzyszeń jak STyl Życia, Caritas, Szansa, czy spółdzielnia Sami Swoi. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach prowadził Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób z rodzin, w których występowało zjawisko przemocy domowej.

Pacjenci uzależnieni od alkoholu i ich rodziny mieli szeroki dostęp do usług ambulatoryjnych. Na terenie Siedlec działały 3 poradnie leczenia uzależnień – NZOZ CENTRUM ul. Czerwonego Krzyża 41, Poradnia Stowarzyszenia „Powrót z U” ul. Kilińskiego 40 oraz Poradnia Leczenia Uzależnień utworzona przez SPZOZ w Siedlcach,

działająca w budynku przy ul. Starowiejskiej (budynek oddz. Psychiatrycznego na terenie szpitala miejskiego). Pacjenci poradni brali udział w programach terapeutycznych zarówno dla uzależnionych od alkoholu jak i osób współuzależnionych (rodzina). Poradnie kierowały pacjentów bezpośrednio na leczenie stacjonarne do oddziałów leczenia uzależnień w Pruszkowie, Warszawie, Łukowie, Suchowoli i Radzyniu Podlaskim. Osoby te uczestniczyły później w programach poszpitalnych w poradni CENTRUM, poradni prowadzonej przez Stowarzyszenie Powrót z U, Stowarzyszenia SZANSA i miejscach, gdzie były leczone.

Miasto wspierało także punkty konsultacyjne oraz programy rehabilitacyjno – terapeutyczne realizowane przez organizacje pozarządowe:

- Spółdzielnia Socjalna Sami Swoi z siedzibą w Chodowie – Program **„Pomoc terapeutyczno – rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu”**. Program prowadzony był w Siedlcach przy ul. Łukasińskiego, oraz Czerwonego Krzyża 41;
- Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich STYL ŻYCIA - Program **„Trzeźwe Życie”**, oparty o punkt konsultacyjny. Stowarzyszenie pełni ważną funkcję ośrodka działań trzeźwościowych na terenie miasta. W Stowarzyszeniu odbywały się spotkania grup samopomocowych (AA, DDA), zajęcia świetlicowe dla dzieci, działała grupa samopomocowa Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz była dostępna biblioteka ze zbiorami o tematyce trzeźwościowej;
- Caritas Diecezji Siedleckiej - Program **„Punkt konsultacyjno – rehabilitacyjny”** prowadzony był na ul. Dylewicza;
- Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Uzależnionych "Powrót z U" - pomoc terapeutyczno - rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu. Prowadzono zajęcia edukacyjno – warsztatowe dla osób kontynuujących terapię z elementami treningu zachowań konstruktywnych oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Jednym z ważnych zadań było podejmowanie czynności mających na celu orzeczenie wobec osoby uzależnionej obowiązku leczenia odwykowego. W ramach Miejskiej Komisji działał zespół do spraw leczenia, podejmujący się rozmów motywacyjnych z osobami, co do których wystąpiono z takim wnioskiem. Część tych osób podjęła terapię w Poradniach na terenie miasta.

Na terenie Siedlec działało 12 grup AA (Anonimowi Alkoholicy), 3 grupy A1- Anon (dla rodzin uzależnionych) oraz grupa DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików). Działaniami grup objętych było ponad 400 osób.

Większość zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016 i 2017 roku prowadzonych było przez organizacje pozarządowe na zasadzie ogłaszanych otwartych konkursów ofert programowych. Wszystkie projekty podlegały ocenie komisji konkursowej powołanej przez Prezydenta Miasta. Stowarzyszenia i instytucje miały możliwość konsultacji programów w Urzędzie, uzyskiwały także pomoc merytoryczną. Łącznie zadania zlecono 20 organizacjom pozarządowym realizującym 36 projektów, w których wzięło udział ok. 3.000 osób, w tym młodzież w sportowych zajęciach pozalekcyjnych.

Miasto Siedlce w okresie sprawozdawczym zrealizowało także działania służące ograniczeniu dostępności do alkoholu. W 2016 roku Rada Miasta Siedlce podjęła uchwały:

- Nr XIX/240/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 29 kwietnia 2016 roku w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wyznaczenia

miejsce do spożycia w miejscu sprzedaży, w których za zezwoleniem może być dokonywana sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów alkoholowych na terenie miasta Siedlce,

- Nr XXV/323/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 października 2016 roku w sprawie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży na terenie miasta Siedlce.

Na 1 punkt sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przypadało w 2016 r. 337 mieszkańców a w 2017 r. 365 mieszkańców Siedlec, a na punkt sprzedaży i podawania napojów wysokoprocentowych (pow.18%) przypadało 456 mieszkańców w 2016 r. i 449 w 2017 r.

Miasto Siedlce zrealizowało również działania mające na celu przeciwdziałanie narkomanii.

2016 rok

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach przyjęty został Uchwałą XLVI/836/2014 Rady Miasta Siedlce z dnia 30 października 2014 roku w sprawie ustalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach w latach 2015 - 2016. Cele programu zostały określone następująco:

1. podniesienie poziomu wiedzy i zaangażowania mieszkańców miasta w rozwiązywanie problemów płynących z używania substancji odurzających,
2. szerokie rozpropagowanie systemu pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od narkotyków,
3. podejmowanie wspólnych działań przy współdziałaniu instytucji, organizacji pozarządowych, podmiotów i osób fizycznych działających na rzecz zapobiegania uzależnieniom od środków uzależniających,
4. zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz ograniczania szkód zdrowotnych poprzez rozwój placówek specjalistycznych i realizowanych programów,
5. ograniczenie liczby osób uzależnionych od środków odurzających oraz kompleksowa pomoc osobom uzależnionym i członkom ich rodzin a także zmniejszenie rozmiaru problemów związanych z przyjmowaniem środków odurzających.

Jak wynika z danych Siedleckiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Uzależnionych „Powrót z U”, do placówek prowadzonych przez te organizacje zgłosiło się w 2016 roku łącznie blisko 200 osób mających problemy z narkotykami, przy czym 120 osób to młodzi eksperymentujący z narkotykami, w tym tzw. „dopalaczami”. W programie leczenia substytucyjnego metadonem realizowanym przez NZOZ CENTRUM w Siedlcach uczestniczyło średnio 15 - 20 osób miesięcznie. W 2016 roku przy Poradni Leczenia Uzależnień i Zdrowia Psychicznego CENTRUM prowadziła działalność jedyna w Siedlcach grupa NA (Anonimowi Narkomani).

Monitorując rozpowszechnienie narkotyków na terenie miasta szacuje się, że najbardziej rozpowszechnionym środkiem jest marihuana oraz haszysz, następnie amfetamina i ekstazy. W 2016 roku nie odnotowano zgłaszania się nowych osób uzależnionych od kokainy czy heroiny. Sytuacja na rynku narkotyków ustabilizowała się i nie uległa

zasadniczym zmianom w porównaniu do 2015 roku. Widoczny jest rynek tzw. dopalaczy, sprowadzanych głównie przez Internet i rozpowszechnianych przez dilerów.

Realizacja Programu

Realizację zadań programu zlecano głównie organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert na rok 2016. Konkursy dotyczyły zadań własnych gminy, takich jak: udzielanie rodzinom osób, w których występuje problem narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, pomocy społecznej tym rodzinom.

Organizacje pozarządowe, które w 2016 r. realizowały zadania Programu:

1. Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem SZANSA w Siedlcach - Punkt konsultacyjno – rehabilitacyjny dla osób dotkniętych narkomanią POMOCNA DŁOŃ

Prowadzono następujące formy pracy :

- a) Warsztaty grupowe umożliwiające zdobywanie umiejętności potrzebnych do życia bez narkotyków – odbyły się 24 spotkania grupowe w których udział wzięło 17 osób mających problemy z narkotykami.
- b) Konsultacje indywidualne – skorzystało 46 osób.

Środki wykorzystane na ten cel to 17.000 zł.

2. Spółdzielnia Socjalna Sami Swoi z siedzibą w Chodowie „Pomoc terapeutyczna, psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występuje problem narkomanii”

Program pomocy psychospołecznej i prawnej adresowany jest głównie do osób korzystających w 2015 roku z pomocy Centrum Charytatywnego Caritas Diecezji Siedleckiej. Uruchomiony w 2006 roku, kontynuowany w 2016 przez psychologa, instruktora terapii uzależnień oraz prawnika, obejmował pomocą, w tym także socjalną, około 60 rodzin w trudnej sytuacji materialnej i społecznej wynikającej z uzależnienia od narkotyków członka rodziny. Zadanie realizowane było poprzez prowadzenie punktu specjalistycznych porad i opieki, zajęć w grupie wsparcia i terapii grupowej (30 osób) dla osób uzależnionych od narkotyków oraz warsztaty edukacyjno – terapeutyczne (30 osób). Środki wykorzystane na ten cel to 35.000 zł.

3. Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży ABEON w Siedlcach – Projekt - ”Warsztaty profilaktyczno - edukacyjne dla młodzieży pt. Dopalacze, narkotyki - bilet w jedną stronę”

W prowadzonych zajęciach (156 godzin w 52 oddziałach) uczestniczyło łącznie 1.339 uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 9, Publicznego Gimnazjum nr 4, I i II Liceum Ogólnokształcącego, Zespołów Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 i 3, 5, 6. Zajęcia realizowane

były w formie warsztatów profilaktycznych, zajęć teatralnych oraz warsztatów umiejętności psychologicznych dla młodzieży w szkołach i świetlicy. Koszt projektu – 15.000 zł

4. Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich STYL Życia – Projekt „Wolność gimnazjalisty”.

Działania były realizowane w następujących formach:

- a) Prowadzenie Młodzieżowego Punktu Konsultacyjnego z dyżurami konsultantów i specjalisty uzależnień od narkotyków - 72 godziny – łącznie 32 osoby.
- b) Warsztaty edukacyjno – psychologiczne dla rodziców, Szkoła Rodziców Nastolatków – 84 godziny – łącznie 81 osób
- c) Zajęcia profilaktyczne w Gimnazjach nr 2, 3, 4, 6 oraz Katolickim Zespole Edukacyjnym dla klas gimnazjalnych - 358 godzin – łącznie w zajęciach wzięło udział 925 osób (uczniów i rodziców).
- d) Grupa wsparcia dla rodziców uczestniczyło łącznie 20 osób.

Koszt projektu to 25.000 zł.

5. Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Uzależnionych „Powrót z U” - Realizacja programów związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

Stowarzyszenie zrealizowało program dla osób eksperymentujących i nadużywających marihuany "CANDIS" - 90 godzin zajęć terapeutycznych po 1,5 godziny dla kilkunastu osób, program w całości ukończyło 6 osób. Koszt projektu - 8.000 zł.

Inne działania

Zajęcia edukacyjne i profilaktyczne dotyczące narkotyków prowadzone były we wszystkich szkołach na terenie miasta. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 oraz w II LO odbyły się zajęcia profilaktyczne, połączone ze szkoleniem rad pedagogicznych, rodziców i uczniów, dotyczące środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy. Problematyka narkotyków poruszana także była na spotkaniach Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, siedleckich parafiach, Rodzinnych Piknikach Trzeźwościowych na Osiedlu Daszyńskiego, Szkole Podstawowej nr 12 i Gimnazjum nr 4 w Siedlcach.

Problematyka dotycząca zapobiegania narkomanii znalazła odzwierciedlenie w innych projektach realizowanych w ramach Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdyż wchodzi w zakres problematyki związanej z używaniem i nadużywaniem środków psychoaktywnych jakimi są zarówno alkohol jak i narkotyki, czy uzależnienia behawioralne (np. od hazardu).

Realizując kampanię edukacyjną dla ogółu społeczeństwa przeprowadzono 5 audycji w Katolickim Radiu Podlasie. Zainspirowano ukazanie się 2 artykułów w prasie lokalnej, dotyczących wiedzy fachowej na temat narkomanii, mitów z nią związanych oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie miasta. Łącznie na działania dotyczące zapobieganiu narkomanii przeznaczono ze środków miasta 107.957 zł.

2017 rok

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach przyjęty został Uchwałą XXV/325/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 października 2016 roku w sprawie ustalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach w latach 2017 - 2020. Głównym celem programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego przede wszystkim zapobieganie uzależnieniom, poprzez realizację różnych form oddziaływań skierowanych do mieszkańców Siedlec oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej, interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Jak wynika z danych Stowarzyszenia Powrót z U, innych stowarzyszeń oraz poradni specjalistycznych łącznie do placówek zgłosiło się w 2017 roku prawie 220 osób mających problemy z narkotykami, przy czym 140 osób to młodzi eksperymentujący z narkotykami, w tym tzw. „dopalaczami”. W programie leczenia substytucyjnego metadonem realizowanym przez NZOZ CENTRUM w Siedlcach uczestniczyło średnio 15 - 20 osób miesięcznie. W 2017 roku przy Poradni Leczenia Uzależnień i Zdrowia Psychicznego CENTRUM prowadziła działalność jedyna w Siedlcach grupa NA (Anonimowi Narkomani). Monitorując rozpowszechnienie narkotyków na terenie miasta szacuje się, że najbardziej rozpowszechnionym środkiem jest marihuana oraz haszysz następnie amfetamina i ekstazy. W 2017 roku nie odnotowano zgłaszania się nowych osób uzależnionych od kokainy czy heroiny. Sytuacja na rynku narkotyków ustabilizowała się i nie uległa zasadniczym zmianom w porównaniu do 2016 roku. Widoczny był rynek tzw. dopalaczy, sprowadzanych głównie przez Internet i rozpowszechnianych przez dilerów.

Realizacja Programu

Realizację zadań programu zlecano głównie organizacjom pozarządowym, w ramach otwartych konkursów ofert na rok 2017. Konkursy dotyczyły zadań własnych gminy, takich jak: udzielanie rodzinom osób, w których występuje problem narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, pomocy społecznej tym rodzinom.

Organizacje pozarządowe, które w 2017 r. realizowały zadania Programu:

1. Spółdzielnia Socjalna Sami Swoi z siedzibą w Chodowie „Pomoc terapeutyczna, psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występuje problem narkomanii”

Program pomocy psychospołecznej i prawnej adresowany był głównie do osób mających problemy z narkotykami, dopalaczami oraz ich rodzin. Zadanie realizowane było poprzez prowadzenie punktu specjalistycznych porad i opieki, zajęć w grupie wsparcia i terapii grupowej (50 osób) dla osób uzależnionych od narkotyków oraz warsztaty

edukacyjno – terapeutyczne (60 osób). Przy ośrodku działała Grupa Anonimowych Narkomanów. Środki wykorzystane na ten cel to 45.000 zł.

2. Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży ABEON w Siedlcach – Projekt - "Warsztaty profilaktyczno - edukacyjne dla młodzieży "Mam swój styl - nie biorę" połączone z psychoedukacją rodziców

W przeprowadzonych zajęciach warsztatowych uczestniczyło łącznie 991 uczniów, a w spotkaniach informacyjnych - łącznie 1.069 rodziców z następujących placówek: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3, 5, 6, I Liceum Ogólnokształcące, Katolickie Liceum Ogólnokształcące, Szkoły Podstawowe nr 2, 6, 8 oraz Publiczne Gimnazjum nr 4. W trakcie zajęć koncentrowano się głównie na narkotykach i dopalaczach, ich wpływie na organizm, mitach dotyczących ich "pozytywnego" działania zasłyszanych od rówieśników oraz miejscach szukania pomocy, aspektów prawnych posiadania i zażywania narkotyków.

Koszt projektu – 15.000 zł.

3. Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Uzależnionych „Powrót z U” - Realizacja programów związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

Stowarzyszenie zrealizowało program dla osób eksperymentujących i nadużywających marihuany "CANDIS" - ukończyło 6 osób, zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkołach (405 osób), zajęcia warsztatowe dotyczące motywacji do zmian zachowań, budowania prawidłowych relacji z innymi ludźmi dla 42 osób. Koszt projektu to 20.000 zł.

4. Caritas Diecezji Siedleckiej - Punkt konsultacyjno - rehabilitacyjny dla osób dotkniętych narkomanią.

Program działania punktu mieszczącego się przy ul. Dylewicza 23 obejmował warsztaty umożliwiające zdobywanie umiejętności potrzebnych do życia bez narkotyków, porady psychologiczne, konsultacje indywidualne, zajęcia w ramach programu Szkoła dla rodziców. Z tych form korzystały zarówno osoby mające problem z narkotykami, wychodzące z uzależnienia jak i rodziny dotknięte problemem narkomanii. Łącznie z tych form skorzystało 60 osób. Koszt projektu to 20.000 zł.

Inne działania

Zajęcia edukacyjne i profilaktyczne dotyczące narkotyków prowadzone były we wszystkich szkołach na terenie miasta w ramach programów profilaktycznych zrealizowanych w szkołach. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 oraz w II LO odbyły się zajęcia profilaktyczne połączone ze szkoleniem członków rad pedagogicznych, rodziców i uczniów dotyczące środków psychoaktywnych w tym dopalaczy (Dopalacze - prawda i mity). Problematyka narkotyków poruszana także była na spotkaniach Katolickiego Stowarzyszenia

Młodzieży, oraz w siedleckich parafiach czy Rodzinnych Piknikach Trzeźwościowych na Osiedlu Daszyńskiego, Gimnazjum nr 4 w Siedlcach.

Problematyka dotycząca zapobiegania narkomanii znalazła także odzwierciedlenie w innych projektach zrealizowanych w ramach Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdyż wchodzi ona w zakres problematyki związanej z używaniem i nadużywaniem środków psychoaktywnych jakimi są zarówno alkohol jak i narkotyki, czy uzależnienia behawioralne (np. od hazardu czy internetu).

Realizując kampanię edukacyjną dla ogółu społeczeństwa przeprowadzono 5 audycji w Katolickim Radiu Podlasie oraz zainspirowano 2 artykuły w prasie lokalnej dotyczące rzetelnej wiedzy fachowej na temat narkomanii, mitów z nią związanych, oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie miasta. Łącznie na działania dotyczące zapobiegania narkomanii przeznaczono ze środków miasta 104.000 zł.

4.5. Rozwój nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej

Priorytetowe działania:

- Rozwój e-usług
- Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej
- Zwiększenie przepustowości łączy internetowych

Miasto Siedlce sukcesywnie rozwija e-usługi na platformie ePUAP zgodnie z możliwościami otoczenia prawnego. Główne obszary e-usług to usługi budżetowe, konsultacje społeczne i inne. 7 października 2016 r. Miasto Siedlce, w partnerstwie z Miastem Maków Mazowiecki oraz Gminą Zwolen, podpisało umowę o dofinansowanie projektu **„Wdrożenie e-usług publicznych w mazowieckich urzędach samorządowych na rzecz wzrostu efektywności elektronicznej obsługi spraw obywateli i przedsiębiorców”** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

W działania służące rozwojowi e-usług wpisują się też projekty centralne, inicjowane wspólnie z miastem Siedlce, do których należą: e-recepta oraz mLegitymacja.

W obszarze rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej Miasto Siedlce zrealizowało projekt budowy **„Sieci szerokopasmowej Miasta Siedlce”** obejmując siecią światłowodową jednostki miejskie. Do sieci włączone zostały wszystkie jednostki z wyjątkiem 2 przedszkoli, Domu Dziecka i Środowiskowego Domu Samopomocy, ze względów technicznych i ekonomicznych.

W przypadku zwiększenia przepustowości łączy internetowych nie jest wymagana interwencja w tym obszarze ponieważ na terenie miasta działa wielu operatorów telekomunikacyjnych oferujących dostęp do sieci Internet stacjonarnie i mobilnie o bardzo wysokich parametrach.

4.6. Podniesienia poziomu usług ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej

Priorytetowe działania:

- Rozwój specjalistycznej opieki medycznej
- Poprawa świadczeń podstawowej opieki medycznej
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służby zdrowia
- Realizacja działań profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia
- Rozwój usług ratownictwa medycznego

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siedlcach w okresie 01.01.2016 – 31.12.2017 zrealizował następujące zadania:

1. Modernizacja Centralnej Sterylizatorni Szpitala przy ul. Starowiejskiej 15;
2. Modernizacja Bloku Operacyjnego Szpitala przy ul. Starowiejskiej 15 – dokonano aktualizacji dokumentacji technicznej dla planowanego zadania;
3. Modernizacja oddziałów szpitalnych SP ZOZ w Siedlcach przy ulicy Starowiejskiej i Bema oraz Izby Przyjęć wraz z budową dróg wewnętrznych, stanowisk postojowych, w tym dla osób niepełnosprawnych wraz z uregulowaniem instalacji kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz podziemnej instalacji elektrycznej;
4. Budowa stacji transformatorowej przy ul. Starowiejskiej 15;
5. Modernizacja przychodni POZ - w 2017 roku wykonano modernizację pomieszczeń dla potrzeb Poradni Rehabilitacyjnej dla Dzieci oraz przeprowadzono modernizację pomieszczeń Poradni Ogólnej w Przychodni przy ul. Chrobrego 17;
6. Przystosowanie oddziału chorób zakaźnych w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia mające na celu stworzenie optymalnych warunków hospitalizacji pacjentów z uwzględnieniem epidemiologii chorób zakaźnych z jednoczesnym wykorzystaniem poddasza do celów administracji – opracowano dokumentację techniczną dla przebudowy, rozbudowy i częściowej zmiany sposobu użytkowania budynku Oddziału Zakaźnego oraz rozbudowy budynków SPZOZ przy ul. Starowiejskiej 15.

SPZOZ w Siedlcach w latach 2016 – 2017 realizował niżej wymienione programy profilaktyki zdrowotnej w ramach NFZ w Przychodniach POZ i w Ośrodkach Zdrowia SPZOZ :

- Program Profilaktyki Gruźlicy i Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia;
- Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy – etap pogłębionej diagnostyki;
- Regionalny Program Profilaktyki Pierwotnej i Wczesnego Wykrywania Nowotworów Głowy i Szyi;
- W Poradniach Ginekologiczno – Położniczych realizowane były procedury pobrania materiału do badania profilaktycznego raka szyjki macicy w ramach umowy w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy – etap podstawowy.

W okresie sprawozdawczym 2016 - 2017 r. Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach Sp. z o.o. w celu podniesienia jakości świadczonych usług medycznych oraz

poprawy dostępu do opieki medycznej zrealizował wiele inwestycji oraz dokonał zakupu aparatury i sprzętu medycznego. W Szpitalu zostały zrealizowane następujące projekty:

1. Rozbudowa i przebudowa budynku „H” i „G” oraz nadbudowa budynku „G” na potrzeby oddziałów Dziecięcego i Okulistycznego oraz Apteki Szpitalnej;
2. Przebudowa i rozbudowa Oddziału Położniczo - Ginekologicznego i Oddziału Neonatologicznego;
3. Zakup sprzętu i aparatury medycznej dla Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Siedlcach Sp. z o.o. – w ramach zadania zakupiono wysokiej klasy urządzenia i sprzęt specjalistyczny dla Oddziału Laryngologicznego, Poradni Laryngologicznej i Pracowni Audiologiczno-Otoneurologicznej;
4. Doposażenie Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej w sprzęt i aparaturę medyczną;
5. Budowa Siedleckiego Ośrodka Onkologii – jedyne w subregionie siedlecko-ostrołęckim ośrodka onkologicznego, planowane zakończenie w II połowie 2018 r.;
6. Skoordynowana kompleksowa opieka kardiologiczna – uzyskano dofinansowanie. Projekt zakłada zakup specjalistycznej aparatury, a jego realizację zaplanowano na lata 2018 - 2019;
7. Poprawa jakości świadczeń opieki zdrowotnej w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym – poprawa funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego poprzez wzrost potencjału SOR dzięki modernizacji i wyposażeniu w nowoczesny sprzęt. Zakończenie inwestycji zaplanowano na 2018 r.;
8. Zakup rezonansu magnetycznego w Mazowieckim Szpitalu Wojewódzkim w Siedlcach Sp. z o.o.;
9. Modernizacja Oddziału Ortopedyczno - Urazowego i adaptacja pomieszczeń na potrzeby Pododdziału Neurochirurgicznego wraz z zakupem wyposażenia – opracowano dokumentację projektową – kosztorysową, a realizację zaplanowano na rok 2018.

W latach 2016 - 2017 Szpital zrealizował następujące działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia:

1. Działalność edukacyjna (programy) m. in.:
 - Program edukacji zdrowotnej – Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS – w 2016 r. uczestniczyło 250 osób,
 - Program przesiewowych badań zdrowotnych dla mieszkańców obszarów wiejskich 2015 - 2016 – uczestniczyło: 481 osób,
 - Program edukacji zdrowotnej – Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji ZUS – zrealizowany w 2017 r., uczestniczyło 261 osób,
 - Program Szkoła Promocji Zdrowia skierowany do uczniów klasy biologiczno-chemicznej liceum ogólnokształcącego (Program kontynuowany od 1999 r.) – w latach 2016 - 2017 uczestniczyło 192 uczniów,
 - Program Szkoła Rodzenia – w latach 2016 - 2017 uczestniczyło 2.109 osób.
2. Akcje profilaktyczne m. in.:
 - Światowy Dzień Walki z Rakiem,
 - Światowy Dzień Walki z Cukrzycą,

- Program „Higiena rąk to bezpieczna opieka” w partnerstwie z Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia i biurem WHO w Polsce,
 - Światowy Dzień Zdrowia „depresja porozmawiajmy”,
 - Światowy Dzień Serca,
 - Europejski Tydzień Szczepień,
 - Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu, „Wtorki z edukacją” co zrobić, aby rzucić palenie tytoniu,
3. Działalność dla społeczności lokalnej, m. in.:
- Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy,
 - Dni spirometrii (bezpłatne badania spirometryczne) w ramach części wieloletniej kampanii „Healthy Lungs for life”,
 - Festyn „Krew dla miasta i powiatu Siedlce”,
4. Współpraca z organizacjami partnerskimi – 2016/2017
- Powiatowa Stacja Sanitarna – Epidemiologiczna w Siedlcach: Program „Dzień bez tytoniu” - ekspozycje ścienne,
 - Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia i biuro WHO w Polsce: Program „Higiena rąk to bezpieczna opieka”,
 - Urząd Miasta Siedlce: „Grypa Senior 65+” – bezpłatne szczepienia dla mieszkańców Siedlec.

4.7. Podniesienie poziomu usług z zakresu pomocy społecznej

Priorytetowe działania:

- Wspieranie finansowe i organizacyjne funkcjonowania instytucji pomocy społecznej
- Organizacja pomocy dla osób najuboższych, starszych, wykluczonych i niepełnosprawnych
- Wsparcie działań organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych świadczących pomoc osobom potrzebującym

Głównym powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest ubóstwo. W 2016 r. problem ten dotyczył 1.537 rodzin z miasta Siedlce, a w 2017 r. – 1.321 rodzin. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na poziom ubóstwa jest bezrobocie. W 2016 r. liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu bezrobocia zmalała w porównaniu do roku poprzedniego i wyniosła 1.053. W 2017 r. liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu bezrobocia zmalała w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 878.

Świadczeniem pieniężnym, które w sposób bezpośredni odnosi się do faktycznej sytuacji materialnej rodzin jest zasiłek okresowy. To świadczenie obowiązkowe przysługuje wszystkim rodzinom spełniającym ustawowe przesłanki, w szczególności kryterium dochodowe. W 2016 r. pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono 1.191 rodzinom. W porównaniu do 2015 r., w którym pomocą w tej formie objęto 1.301 rodzin nastąpił spadek o 8,46%. W 67% przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność,

wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2016 r. każda rodzina otrzymała w roku średnio 6,14 świadczenia. W 2017 r. zasiłek okresowy przyznano 1.025 rodzinom. Nastąpił spadek o 13,94% w porównaniu do 2016 r. W 62% przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2017 r. każda rodzina, objęta pomocą, otrzymała w roku średnio 6 świadczeń.

W ostatnich latach na dość wysokim poziomie utrzymuje się liczba rodzin dotkniętych problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby. W 2016 r. z tego powodu pomocą społeczną objęto 1.137 rodzin, a w 2017 r. 1.086 rodzin. Problemem bardzo często współwystępującym z długotrwałą lub ciężką chorobą jest niepełnosprawność, która w 2016 r. wystąpiła w 816 rodzinach, natomiast w 2017 r. w 785 rodzinach. W dalszym ciągu są to poważne problemy społeczne.

Pomoc w formie zasiłku stałego, który przyznawany jest osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w 2016 r. otrzymały 469 osoby (o 0,21% więcej niż w roku poprzednim). Natomiast w 2017 r. zasiłek stały przyznano 443 osobom (o 5,54% mniej niż w roku poprzednim). W 2016 r. wypłacono 20.065 zasiłków pielęgnacyjnych, (wzrost o 0,74% w porównaniu do roku poprzedniego). W 2017 r. wypłacono 19.962 zasiłki pielęgnacyjne (spadek o 0,51% w porównaniu do roku poprzedniego).

Rodziny dotknięte problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego stanowią nadal dużą grupę klientów MOPR. W 2016 r. w 563 rodzinach, a w 2017 r. w 549 rodzinach stwierdzono występowanie tego problemu. Rodziny te, w szczególności rodziny niepełne i wielodzietne, objęte są, poza stałym wsparciem w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej, różnymi formami pomocy świadczonej przez placówki wsparcia dziennego (tzw. świetlice). W 2016 r. i 2017 r. do świetlic uczęszczało średniorocznie 132 dzieci. Praca z takimi rodzinami jest zadaniem asystentów rodziny. Pięcioro asystentów rodziny (zatrudnionych w wymiarze łącznie 3,50 etatu) prowadziło pracę indywidualną z 51 rodzinami w 2016 r. i 56 rodzinami w 2017 r. Ponadto 10 rodzin w 2016 r., a 12 rodzin w 2017 r. uczęszczało na spotkania grupy samopomocowej „Klub Rodzica”. Pozostałe rodziny objęte były wsparciem pracowników socjalnych.

Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się je zmotywować do podjęcia leczenia odwykowego. W 2016 r. wsparciem objęto 228 rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu, zaś w 2017 r. 203 rodziny. W zakresie leczenia uzależnień MOPR kontynuuje współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach. Podopieczni korzystają również z poradnictwa i terapii prowadzonej przez Stowarzyszenie „Powrót z U” oraz Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem „Szansa”. Wielkość i rodzaj pomocy udzielanej przez MOPR uzależniona jest od decyzji osoby o podjęciu i kontynuacji leczenia. Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np.: posiłek, opłaty mieszkaniowe).

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w Siedlcach jest dożywianie dzieci. Wszystkie rodziny potrzebujące były objęte pomocą w formie zakupu posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach, przyznawane były także zasiłki celowe na dożywianie dzieci do lat 6 nieuczęszczających do przedszkoli oraz na dożywianie dzieci w okresie wakacji. Pomoc ta udzielana była rodzinom/osobom, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego rodziny/osoby. W 2016 r. systematyczną pomocą objęto 1.426 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, w 2017 r. – 1.271 dzieci. Ponadto dzieci z rodzin najuboższych otrzymały posiłki w placówkach wsparcia dziennego.

Rodziny najuboższe, poza pomocą pieniężną, miały możliwość uzyskania wsparcia rzeczowego w postaci odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu FEAD. Realizatorem tego Programu mogły być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją żywności unijnej w Siedlcach w 2016 r. i 2017 r. zajmował się Bank Żywności i Polski Komitet Pomocy Społecznej. MOPR wydawał swoim podopiecznym skierowania upoważniające do odbioru żywności w ramach Programu.

W 2016 r. wsparciem w formie pracy socjalnej oraz pomocy pieniężnej i niepieniężnej, udzielonej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, objęto 2.104 rodziny (spadek o 3,57% w porównaniu do 2015 roku), a w 2017 r. - 2.032 rodziny (spadek o 3,42% w porównaniu do 2016 roku).

Wsparcie dla osób starszych udzielane jest poprzez zapewnienie pomocy środowiskowej w formie usług opiekuńczych. Usługi, świadczone w miejscu zamieszkania przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, przyznawane są w wymiarze do 4 godzin dziennie, a w przypadku mieszkających samotnie osób leżących do 6 godzin dziennie w dni robocze od poniedziałku do piątku. Ponadto mieszkającej samotnie osobie leżącej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą być przyznane usługi w soboty, niedziele i święta. Liczba osób korzystających w 2016 r. z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, w porównaniu do roku 2015 r., wzrosła o 26,28% i wyniosła 173 osoby. W 2017 r. z ww. pomocy skorzystało 199 osób (wzrost o 15,03% w porównaniu do 2016 roku).

Usługi opiekuńcze świadczone są również w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej, w wymiarze do 8 godzin dziennie, w dni robocze od poniedziałku do piątku. W 2016 r. pomoc w ww. formie przyznano 14 osobom, a w 2017 r. – 15 osobom.

Osoby, które wymagają całodobowej opieki, kierowane są do domów pomocy społecznej. Wszystkie osoby wymagające takiej pomocy są nią objęte w trybie ustawowym. W 2016 r. skierowano do domu pomocy społecznej 32 osoby (w tym 28 do DPS w Siedlcach i 4 do DPS na terenie innych powiatów). Miasto ponosiło odpłatność za pobyt 58 osób w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Do innych domów kierowane są w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawne intelektualnie, których nie obejmuje opieką DPS w Siedlcach. W 2017 r. skierowano do domu pomocy społecznej 55 osób (w tym 51 do DPS w Siedlcach i 4 do DPS na terenie innych powiatów). Miasto ponosiło odpłatność za pobyt 54 osób w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

MOPR wydaje również decyzje w sprawie umieszczenia osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami” w Siedlcach. W 2016 r. wydano takie

decyzje 38 osobom, w tym 28 osobom z terenu miasta Siedlce i 10 osobom z terenu innych gmin. W 2017 r. - 50 osobom, w tym 34 osobom z terenu miasta Siedlce i 16 osobom z terenu innych gmin.

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej osoby z zaburzeniami psychicznymi obejmowane są wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (w 2016 r. z pomocy skorzystało 26 osób, a w 2017 r. – 23 osoby), wsparciem w formie udziału w zajęciach w Środowiskowym Domu Samopomocy przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie (w 2016 r. z zajęć terapeutycznych ŚDS korzystało 48 osób, w tym 30 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 18 klubowiczów, w 2017 r. 51 osób, w tym 33 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 18 klubowiczów), w Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem (w 2016 r. pomocą na podstawie decyzji administracyjnych objęto 29 osób, natomiast w 2017 r. 28 osób). Jakość tych form wsparcia jest dobrze oceniana przez odbiorców.

Stale rosnąca liczba osób potrzebujących wsparcia niepieniężnego powoduje, że istnieje potrzeba stałej rozbudowy sieci placówek wspomagających. W 2016 r. i 2017 r. funkcjonowało na terenie Miasta 6 placówek wsparcia dziennego dla dzieci, bezpłatna łaźnia, pralnia, magazyn odzieży, sprzętu domowego, żywności, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego, 2 magazyny żywności dystrybuujące żywność dla organizacji pozarządowych.

Przyjęty w 2016 r. Miejski Program Przeciwdziałania Bezdomności stanowi kontynuację i rozwinięcie działań zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Siedlce na lata 2016 – 2025 oraz stwarza system profilaktyki bezdomności. Osoby bezdomne znajdują schronienie w Mieszkaniach Wspieranych oraz w Schronisku dla Osób Bezdomnych przy ul. Południowej 1. W okresie od 1 stycznia do 30 września 2016 r. na podstawie decyzji administracyjnej Noclegownia prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej zapewniła schronienie 33 osobom.

W dniu 31 sierpnia 2016 r. Rada Miasta Siedlce Uchwałą Nr XXIII/286/2016 przyjęła Miejski Program Przeciwdziałania Bezdomności, który zakłada stworzenie dla osób bezdomnych, których ostatnim miejscem zameldowania było miasto Siedlce, kilkustopniowego systemu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych. Program stanowi, że pierwszym stopniem wspierania osób bezdomnych jest zapewnienie im pobytu w noclegowni/schronisku. Drugim – przyznanie miejsca w mieszkaniu wspieranym. W dalszym etapie, po uzyskaniu pozytywnej rekomendacji, przydział mieszkania socjalnego lub innej formy usamodzielnienia (pobyt w mieszkaniu chronionym, skierowanie do domu pomocy społecznej). Przyznanie miejsca w mieszkaniu wspieranym stanowi ważny element procesu wsparcia osób bezdomnych. Działania te stanowią rozwinięcie założeń zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Siedlce na lata 2016 – 2025. W okresie od 1 października do 31 grudnia 2016 r. Prezydent Miasta Siedlce przyznał 26 osobom miejsce w mieszkaniach wspieranych. Polski Komitet Pomocy Społecznej na zlecenie Miasta zrealizował w 2016 r. zadania w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym.

W dniu 1 października 2016 r. Miasto zawarło porozumienie ze Stowarzyszeniem Hilaritas w kwestii umieszczania bezdomnych mężczyzn, których ostatnim miejscem

zameldowania na pobyt stały było miasto Siedlce, w Schronisku dla Osób Bezdomnych przy ul. Południowej 1. Na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Ośrodek w okresie od 1 do 31 grudnia 2016 r. pomoc w formie schronienia w Schronisku dla Osób Bezdomnych uzyskało 9 osób.

W 2017 Prezydent Miasta Siedlce przyznał 32 osobom miejsce w mieszkaniach wspieranych. Realizatorem zadania w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym w 2017 r. był Polski Komitet Pomocy Społecznej, na zlecenie Miasta.

W 2017 r. kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem Hilaritas (na podstawie umowy zawartej przez Miasto w dniu 1 października 2016 r., aneksowanej 2 stycznia 2017 r.), w kwestii umieszczania bezdomnych mężczyzn, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały było miasto Siedlce, w Schronisku przy ul. Południowej 1. Na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Ośrodek w 2017 r. pomoc w tej formie uzyskały 23 osoby.

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi klientom. Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci Ośrodka. Permanentnej pomocy w postaci pracy socjalnej w 2016 r. udzielono 1.492 rodzinom, a w 2017 r. - 1.886 rodzinom. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków, sprzyjających temu celowi.

Narzędziem wykorzystywanym w tej pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, który polega na umowie określającej zamierzony cel działania, uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta i pracownika socjalnego w dążeniu do realizacji celu. Kontrakt może być zawierany dla określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Postanowienia kontraktu jako dwustronne uzgodnienia, zawierają zobowiązania podopiecznego zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, w szczególności aktywizacji zawodowej, podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego, utrzymania abstynencji oraz zobowiązanie Ośrodka do udzielania pomocy podopiecznemu, w tym pieniężnej. W 2016 roku w oparciu o kontrakt socjalny prowadzono pracę socjalną z 219 osobami, w 2017 r. z 217 osobami.

Zaobserwowana tendencja spadkowa w liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej ma bezpośredni związek ze spadkiem bezrobocia oraz poprawą sytuacji finansowej rodzin z dziećmi. Utrzymujący się wzrost liczby osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych sygnalizuje oznaki starzenia się społeczeństwa. Mimo zmniejszenia skali ubóstwa, rodziny przeżywające trudności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych wymagają kompleksowej pomocy i wsparcia wielu instytucji (sądu rodzinnego, ośrodka pomocy, przedszkoli, szkół, placówek wsparcia dziennego), aby zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

System pomocy społecznej w Mieście tworzą jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościoły, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze pomocy społecznej. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umożliwia zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i udzielanie dotacji na ich finansowanie lub

dofinansowanie. W 2016 roku, na zlecenie Miasta Siedlce, 4 organizacje pozarządowe realizowały 7 zadań z zakresu pomocy społecznej¹, określonych w uchwale Nr XIII/147/2015 Rady Miasta Siedlce z dnia 30 października 2015 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2016 r. W 2017 roku, na zlecenie Miasta Siedlce, 4 organizacje pozarządowe realizowały 7 zadań z zakresu pomocy społecznej², określonych w uchwale Nr XXV/313/2016 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 października 2016 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2017 r. Szczegółowe informacje na ten temat zawiera tabela 14.

¹ Z wyjątkiem dwóch zadań związanych z prowadzeniem na terenie Miasta Siedlce placówek wsparcia dziennego i niepublicznych placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego i socjalizacyjnego, realizowanych w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

²Z wyjątkiem dwóch zadań związanych z prowadzeniem na terenie Miasta Siedlce placówek wsparcia dziennego i niepublicznych placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego i socjalizacyjnego, realizowanych w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela 14. Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez organizacje pozarządowe

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Kwota dotacji (w zł) wydatkowana na realizację zadania	
				2016	2017
1.	Udzielenie schronienia osobom bezdomnym	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Osoby bezdomne kierowane przez Prezydenta Miasta Siedlce	181.572,55	184.000,00
2.	Zapewnienie pomocy w postaci gorącego posiłku osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Najubożsi mieszkańcy Miasta Siedlce zagrożeni bezdomnością i wykluczeniem społecznym, kierowani przez MOPR	150.119,73	140.890,11
3.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga takiej pomocy	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Mieszkańcy Miasta, kierowani przez MOPR	590.639,21	988.000,00
4.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta	130.000,00	100.000,00
		Caritas Diecezji Siedleckiej		40.000,00	70.000,00 309 osób
5.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	19.992,74	21.000,00 466 osób
6.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Caritas Diecezji Siedleckiej	Organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	-	-
		Bank Żywności w Siedlcach		70.000,00	75.000,00
		Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach		44.428,24	45.000,00
7.	Organizacja imprezy choinkowej z paczkami dla dzieci z rodzin najuboższych	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Dzieci z terenu Miasta Siedlce	15.000,00	15.000,00

4.8. Rozwój oferty wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi

Priorytetowe działania:

- Rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci przedszkoli
- Rozwijanie systemu opieki nad dziećmi do lat 3.
- Wsparcie dla niepublicznych żłobków i klubów dziecięcych

W ramach tego celu w 2017 r. Miasto zrealizowało zadanie pn.: „**Rozbudowa i adaptacja pomieszczeń SP Nr 12 na potrzeby przedszkola oraz zagospodarowanie terenu**”. Inwestycja obejmowała rozbudowę i przebudowę budynku SP nr 12 na potrzeby przedszkola publicznego przez dobudowanie przedsionka z wejściem do przedszkola, zabudowę podcienia parteru, roboty rozbiórkowe, roboty remontowe wewnętrzne, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie i remont schodów zewnętrznych. Zmiana organizacji pomieszczeń pozwoliła stworzyć cztery oddziały dla przedszkolaków. Przestrzeń aktywności ruchowej zlokalizowano w holu głównym, gdzie również umieszczono szatnie przedszkolaków. Dodatkowo na terenie przedszkola znajdują się pomieszczenia socjalne dla pracowników, pomieszczenia dla sprzątaczek. Wykonano również funkcjonalny i bezpieczny plac zabaw wraz z wyposażeniem o nawierzchni z płyt poliuretanowo – gumowych amortyzujących upadek. W ramach prowadzonych prac wyremontowano istniejące na terenie szkoły chodniki oraz wybudowano nowe miejsca parkingowe.

W roku szkolnym 2017/18 utworzono dodatkowe oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych dla dzieci nieprzyjętych do jednostek publicznych w procesie rekrutacyjnym. W Szkole Podstawowej nr 9, 11 i 12 powołano po jednym oddziale dla dzieci 3 – 4 - letnich, w którym umieszczono odpowiednio 20, 17 i 25 dzieci. Ponadto w Szkole Podstawowej nr 12 otworzono oddziały dla dzieci 3, 4 i 5-letnich, każdy po 25 osób. Łączna liczba nowo otwartych oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych wyniosła 6.

W ostatnich latach nie słabnie zainteresowanie osób fizycznych i prawnych zakładaniem i prowadzeniem przedszkoli niepublicznych. W latach 2016 - 2017 zostały utworzone i wpisane do ewidencji szkół i placówek niepublicznych, prowadzonej przez Miasto Siedlce, 2 nowe przedszkola niepubliczne. Według stanu na dzień 30.09.2017 roku do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Miasto Siedlce wpisane były 23 podmioty, w tym: 22 przedszkola i 1 punkt przedszkolny.

W 2016 roku Miasto Siedlce przekazało dotacje dla przedszkoli niepublicznych w łącznej wysokości 14.271.677 zł, a w 2017 roku – 16.854.307 zł.

Baza przedszkoli gwarantuje objęcie opieką 1.933 dzieci w przedszkolach publicznych i 1.697 dzieci w przedszkolach niepublicznych, co pokrywa zapotrzebowanie w mieście. Według stanu na dzień 30.09.2017 roku do przedszkoli niepublicznych i niepublicznych oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych uczęszczało 1.667 dzieci, co stanowi ponad 43% wszystkich dzieci uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

4.9. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych

Priorytetowe działania:

- Organizowanie konkursów na granty dla organizacji pozarządowych realizujących zadania własne miasta
- Wsparcie budowy i modernizacji pomieszczeń dla lokalnych organizacji pozarządowych
- Tworzenie programów pomocowych dla organizacji pozarządowych rozpoczynających swoją działalność

W latach 2016 - 2017 Miasto Siedlce wspierało działalność organizacji pozarządowych skierowaną do mieszkańców Siedlec w następujących formach:

- zlecenie realizacji zadań publicznych wraz z przekazywaniem na ten cel dotacji z budżetu miasta,
- zakup usług,
- pomoc w pozyskaniu lokalu na działalność statutową.

Zasady, zakres przedmiotowy, priorytetowe zadania publiczne, formy i sposób współpracy są corocznie określane przez Radę Miasta Siedlce w programie współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Podjęcie uchwał jest poprzedzone procedurą otwartych konsultacji społecznych założeń projektu rocznego programu współpracy.

Współpraca finansowa polegała na przyznawaniu dotacji na realizację zleconych zadań publicznych oraz na zakupie usług (szczegóły w tabeli 15.)

Tabela 15. Zlecenie zadań w trybie konkursowym

Sfera		2016	2017
I.	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej		
1.	Środki finansowe zaplanowane w budżecie	6.186.000,00	5.241.000,00
2.	Wykorzystanie środków finansowych	4.896.618,13	4.927.773,47
3.	Liczba otwartych konkursów	1	2
4.	Liczba złożonych ofert	15	6
5.	Liczba podpisanych umów	15	6
6.	Liczba podmiotów realizujących zadania	10	10
II.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym		
1.	Środki finansowe zaplanowane w budżecie	870.000,00	870.000,00
2.	Wykorzystanie środków finansowych	866.554,58	864.197,90
3.	Liczba otwartych konkursów	1	3
4.	Liczba złożonych ofert	35	30
5.	Liczba podpisanych umów	29	24
6.	Liczba złożonych ofert /Małe granty/	11	11
7.	Liczba podpisanych umów /Małe granty/	11	10
8.	Liczba podmiotów realizujących zadania	17	18

III.	Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności (Dz. U. z 2015 r. poz. 618, ze zm.) Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej Turystyka i krajoznawstwo Promocja i organizacja wolontariatu Działalność na rzecz organizacji pozarządowych		
1.	Środki finansowe zaplanowane w budżecie	869.800,00	936.725,88
2.	Wykorzystanie środków finansowych	770.886,89	900.113,25
3.	Liczba otwartych konkursów	4	3
4.	Liczba złożonych ofert	123	73
5.	Liczba podpisanych umów	85	56
6.	Liczba złożonych ofert /Małe granty/	18	56
7.	Liczba podpisanych umów /Małe granty/	17	41
8.	Liczba podmiotów realizujących zadania	49	45
9.	Liczba umów niepodpisanych (rezygnacja)	5	
IV.	Wspieranie finansowe rozwoju sportu - Uchwała Nr XIII/277/2011 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 października 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu wspierania finansowego rozwoju sportu na terenie Miasta Siedlce		
1.	Środki finansowe zaplanowane w budżecie	3.269.000,00	3.345.000,00
2.	Wykorzystanie środków finansowych	3.070.588,30	3.340.355,91
3.	Liczba otwartych konkursów	3	3
4.	Liczba złożonych ofert	43	51
5.	Liczba podpisanych umów	43	43
6.	Liczba podmiotów realizujących zadania	19	18

Zakup usług:

Liczba zadań zleconych w 2016 r. organizacjom w trybie innym niż konkursowy – 8:

- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Siedlcach - zapewnienie bezpieczeństwa osób kąpiących się,
- Stowarzyszenie „Hilaritas” Skierniewice - zapewnienie schronienia osobom bezdomnym,
- Siedlecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki - organizacja biegów ulicznych,
- Leniwce.pl Siedlce - organizacja gry miejskiej,
- Siedlecki Klub Sportowy „Gladiator” Siedlce – organizacja Letniej Akademii Kickboxingu,
- Miejski Klub Sportowy „Pogoń” Siedlce - organizacja Biegów Prawie Górskich,
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy Siedlce - udział w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w narciarstwie biegowym.

Liczba zadań zleconych w 2017 r. organizacjom w trybie innym niż konkursowy – 25:

- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Siedlcach - zapewnienie bezpieczeństwa osób kąpiących się,
- Stowarzyszenie „Hilaritas” Skierniewice – zapewnienie schronienia osobom bezdomnym,
- Siedlecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki - organizacja biegów ulicznych 3 Maja, 11 Listopada,
- Leniwce.pl Siedlce - organizacja gry miejskiej, organizacja VIII Triathlonu Siedleckiego,
- Siedlecki Klub Sportowy „Gladiator” Siedlce - organizacja Zimowej Akademii Kickboxingu, wyjazd na Mistrzostwa Świata w tajskim boksie w Bangkoku,
- Stowarzyszenie Triathlon Siedlce Club - organizacja IV edycji Biegów Górskich BGGB Gołobórz 2017,
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy Siedlce - udział w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w narciarstwie biegowym, wyjazd na XX Igrzyska Młodzieży Szkolnej w biegach przełajowych, udział zespołu PG 1 MIMS koszykówki kobiet,
- SEMP „Pogoń” Siedlce - wyjazd na turniej piłki nożnej do Wilna,
- UKS „Elektryk” Siedlce - organizacja VII Turnieju Basket CUP,
- UKS „Ósemka” Siedlce - wyjazd na turniej ćwierćfinału Mistrzostw Polski Juniorek w piłce siatkowej,
- UKS „Hetman” Siedlce - organizacja XI Turnieju Piłki Siatkowej o Puchar Prezydenta Miasta Siedlce,
- UKS „Królowka” Siedlce - Organizacja Turnieju koszykówki kobiet o Puchar Prezydenta Miasta Siedlce Women Basket Cup,
- Siedlecki Klub Koszykówki - udział w międzynarodowym turnieju koszykówki w Gnieźnie, udział w międzynarodowym turnieju koszykówki w Kownie,
- Luki Team Siedlce - wyjazd na Mistrzostwa Europy w nordic walking, udział w sztafetowych Mistrzostwach Polski w maratonie nordic walking,
- Miejski Klub Piłkarski „Pogoń” Siedlce - organizacja imprezy sportowo- promocyjnej z okazji 470-lecia miasta Siedlec,
- WLKS Iganie Nowe - organizacja finałów OOM w podnoszeniu ciężarów,
- Akademia Kawashi Siedlce - wyjazd na zawody IRISH Open w Dublinie,
- Siedlecki Klub Bowlingowy - udział w drużynowych Mistrzostwach Polski, udział w otwartych zawodach w Czechach.

Pomoc w pozyskaniu lokalu na działalność statutową

Wnioski złożone w 2016 r. przez organizacje pozarządowe w sprawie pomocy w pozyskaniu lokalu na działalność statutową:

- Spółdzielnia Socjalna „Sami Swoi” w Chodowie - pozyskała lokal przy ul. Łukasieńskiego;
- Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań” w Siedlcach - proponowany lokal nie spełniał potrzeb i wymogów stowarzyszenia;

- Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Siedlecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Siedlcach, korzystające z pomieszczeń miejskich, przeniosły swoje biura do lokali przy ul. Świętojańskiej.

Wnioski złożone w 2017 r. przez organizacje pozarządowe w sprawie pomocy w pozyskaniu lokalu na działalność statutową: Stowarzyszenie Jednostek Strzeleckich „Strzelec” - pozyskało lokal przy ul. Pułaskiego 29A.

Podsumowanie

W „Strategii Rozwoju Miasta Siedlce do 2025 roku” została określona wizja rozwoju miasta, która brzmi: „Siedlce ważnym ośrodkiem subregionalnym o stabilnej sytuacji demograficznej, miastem silnej i innowacyjnej gospodarki, zapewniającym swoim mieszkańcom wysoką jakość życia”. Osiągnięciu wizji służą 4 cele strategiczne:

1. Trwały i stabilny rozwój nowoczesnej gospodarki;
2. Umocnienie roli Siedlec jako regionalnego ośrodka administracji, edukacji, kultury i sportu;
3. Rozwój infrastruktury technicznej i ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko;
4. Dobre warunki i jakość życia dla Siedlczan.

Strategia obowiązuje do 2025 r., zatem założono dochodzenie do stanu rozwoju miasta sformułowanego w wizji w okresie 10 lat. Wszystkie działania przedstawione w niniejszym raporcie, zarówno inwestycyjne jak i nieinwestycyjne, zarówno wykonane jak i rozpoczęte przez Miasto Siedlce, jego jednostki organizacyjne i inne instytucje w latach 2016 – 2017, miały na celu osiągnięcie stanu określonego w wizji rozwoju Miasta, będącej projekcją przyszłości do jakiej dąży samorząd i społeczność lokalna. Z uwagi na krótki okres wdrażania Strategii, tylko 2 lata, wyznaczone cele strategiczne nie zostały jeszcze osiągnięte. Jednak postęp widoczny w każdej sferze - gospodarczej, administracyjnej, infrastrukturalnej i środowiskowej oraz społecznej, pozwala zakładać, że podejmowane działania zmierzają do osiągnięcia wytyczonych w Strategii celów i tym samym do urzeczywistnienia wizji rozwoju miasta.

Prezydent Miasta

/-/ Wojciech Kudelski